

**ÖZEL YAYINEVLERİNCE HAZIRLANAN
TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİNİN “MEB 6-12 YAŞ
GRUBU YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM
PROGRAMI”YLA UYUMLULUĞU ÜZERİNE
BİR İNCELEME**

Orhan SAVAŞ
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN
Temmuz, 2020
Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ÖZEL YAYINEVLERİNCE HAZIRLANAN TÜRKÇE
ÖĞRETİM SETLERİNİN “MEB 6-12 YAŞ GRUBU
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM
PROGRAMI”YLA UYUMLULUĞU
ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Hazırlayan
Orhan SAVAŞ

Danışman
Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN

AFYONKARAHİSAR 2020

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Özel Yayınevlerince Hazırlanan Türkçe Öğretim Setlerinin “MEB 6-12 Yaş Grubu Yabancılara Türkçe Öğretim Programı”yla Uyumluluğu Üzerine Bir İnceleme**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

16/07/2020

Orhan SAVAŞ

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

İmza _____

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mehmet Hilmi UÇAN

Jüri Üyeleri : Dr. Öğr. Üyesi Bilal UYSAL

: Dr. Öğr. Üyesi Yusuf SÜLÜKÇÜ

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Orhan SAVAŞ' ın **“Özel Yayınevlerince Hazırlanan Türkçe Öğretim Setlerinin “MEB 6-12 Yaş Grubu Yabancılar Türkçe Öğretim Programı”yla Uyumluluğu Üzerine Bir İnceleme”** başlıklı tezi, 16.07.2020 tarihinde saat 10.00’ da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği’ nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek ☒ oy birliği – () oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

ÖZET

ÖZEL YAYINEVLERİNCE HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİNİN “MEB 6-12 YAŞ GRUBU YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI”YLA UYUMLULUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

Orhan SAVAŞ

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Temmuz, 2020

Danışman: Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, 2010 yılından itibaren ulusal ve uluslararası düzeyde giderek önem kazanmıştır. Bunun yanında Türk eğitim sisteminde öğrenim gören yabancı çocukların sayısında da önemli artışlar görülmektedir. Bu çocukların öğrenim gördüğü derslerde başarılı olması ve kendi gündelik iletişimlerini sorunsuz sağlayabilmeleri için Türkçe öğrenmeleri gerekmektedir.

Ortaya çıkan dil öğrenme ihtiyacı çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı* ile iki adet Türkçe öğretim seti hazırlanmıştır. Ancak hazırlanan bu Türkçe öğretim setleri, nicel ve nitel bakımdan Türkçe öğretimine yeteri kadar katkı sağlayamamıştır. Ortaya çıkan bu sorunun giderilmesi amacıyla özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, özel yayınevlerince hazırlanan; *Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)*, *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum*, *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe*, *Akdem Türkçeye Merhaba* ve *ABC Çocuklar İçin Türkçe* öğretim setleri incelenmiştir. İncelenen bu setlerin, *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı*’na göre uygunlukları ortaya çıkarılmıştır. Bu çerçevede betimsel tarama modellerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. İnceleme sonuçları tablo ve grafikler ile açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil, çocuk, kurs programı, Türkçe öğretim seti.

ABSTRACT

A STUDY ON THE COMPATIBILITY OF TURKISH TEACHING SETS PREPARED BY PRIVATE PUBLISHERS WITH MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION TURKISH LANGUAGE TEACHING PROGRAM FOR 6-12 AGE GROUP FOREIGNERS

Orhan SAVAŞ

AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF TURKISH EDUCATION

July, 2020

Advisor: Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN

Teaching Turkish as a foreign language for children has become increasingly important at the national and international level since 2010. There is also a significant increase in the number of foreign children studying in the Turkish education system. These children need to learn Turkish to be successful in the lessons they study and to ensure their daily communication without any problems.

Within the framework of the emerging language learning needs, prepared were two Turkish teaching sets and *Teaching Turkish to Foreign Languages for Foreigners (6-12 years) at the 1st Level, 2nd Level, 3rd Level Course Program* by the Ministry of National Education. However, these Turkish teaching sets prepared are not quantitatively and qualitatively sufficient. In order to overcome this problem, Turkish teaching sets prepared by private publishers are important.

In this study, prepared by private publishers; Yunus Emre Institute *Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)*, Yunus Emre Institute *Türkçe Öğreniyorum*, Bahçeşehir University *Yeni Dünyam Türkçe*, Akdem *Türkçeye Merhaba* and ABC *Çocuklar İçin Türkçe* teaching sets for children were examined. The suitability of these sets examined according to the Foreign Language Teaching Turkish to Foreigners (6-12 years) Level 1, Level 2, Level 3 Course Program. In this framework, document analysis method, one of the descriptive scanning models was used. Examination results are explained with tables and graphics.

Keywords: Language, child, course program, Turkish teaching set.

ÖN SÖZ

Bu çalışma, çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi bağlamında ortaya çıkan ders materyali eksikliğinin özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri açısından incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu çerçevede özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri, 6-12 Yaş Kurs Programı çerçevesinde incelenmiştir. Çalışmanın örnekleme oluşturulurken özel yayınevlerince hazırlanan setlerin yabancı çocuklara yönelik olması ve 6-12 yaş grubuna uygun öğretim setleri olması dikkate alınmıştır. Bu sebeple çalışmada ABC Türkçe Öğretim Seti Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2, Akdem Türkçeye Merhaba Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2, Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1 ve 2, Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Ders Kitabı 1 ve 2 ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2, incelenmiştir. Ayrıca çalışmada Millî Eğitim Bakanlığı dışındaki tüm kurum/yayınevi özel kuruluş olarak nitelendirilmiştir. İnceleme sonuçları tablolarda belirtilmiş ve açıklanmıştır. Bununla birlikte 6-12 Yaş Kurs Programı'na uyum sağlayan Türkçe öğretim setleri, grafiklerle açıklanmış ve bu setlerin karşılamadığı 6-12 Yaş Kurs Programı kazanımları hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmada Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünün Tez/Proje Yazım ve Basım Kılavuzu dikkate alınmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında desteğini hiç esirgemeyen, kıymetli danışmanım Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN'a, yüksek lisans eğitiminde kendisinden istifade ettiğim, kıymetli hocam Prof. Dr. Celal DEMİR'e, kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Yusuf SÜLÜKÇÜ'ye, kıymetli meslektaşım Mustafa KARAGÖZ'e, hayat arkadaşım Nimet'e ve beni bu günlere getiren canım annem ve babama teşekkürlerimi sunarım.

Orhan SAVAŞ
Afyonkarahisar, Temmuz, 2020

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
YEMİN METNİ.....	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSEL ÇERÇEVE

1. ANA DİLİ BAĞLAMINDA DİL ÖĞRETİMİ	7
1.1. ANA DİL VE ANA DİLİ	7
1.2. TÜRKÇENİN ANA DİLİ OLARAK ÖĞRETİMİ	8
2. YABANCI DİL BAĞLAMINDA DİL ÖĞRETİMİ.....	9
2.1. YABANCI DİL VE İKİNCİ DİL	9
2.2. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ	11
2.2.1. Tarihî Bakımdan Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	11
2.2.2. Yabancılar Türkçe Öğretiminde İlkeler	15
2.2.3. Yabancılar Türkçe Öğretiminin Günümüzdeki Temel Dayanağı	18

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1. ÇOCUKLARDA DİL EDİNİMİ	24
2. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ YAPILAN FAALİYETLER	28
2.1. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ULUSAL FAALİYETLER.....	29
2.1.1. Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PICTES/PIKTES).....	30
2.1.2. MEB Tarafından Hazırlanan 6-12 Yaş Grubu Yabancılar Türkçe Öğretimi Kurs Programları.....	32
2.1.2.1. MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye Kurs Programı	33
2.1.2.2. MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 2. Seviye Kurs Programı	34
2.1.2.3. MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 3. Seviye Kurs Programı	35

2.2. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ULUSLARARASI FAALİYETLER	36
2.2.1. Yunus Emre Enstitüsü ve Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	36
2.2.2. Türkiye Maarif Vakfı ve Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi.....	38
3. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ YAYIMLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ.....	40
3.1. BAKANLIKÇA ÇOCUKLAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ.....	40
3.1.1. Hayat Boyu Türkçe	41
3.1.2. Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe.....	40
3.2. ÖZEL YAYINEVLERİNCE ÇOCUKLAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ.....	41
3.2.1. ABC Çocuklar İçin Türkçe.....	46
3.2.2. Akdem Türkçeye Merhaba.....	47
3.2.3. Bahçeşehir Üniversitesi Merhaba Türkçe.....	43
3.2.4. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe.....	45
3.2.5. Yeni Hayat Yabancı Çocuklar İçin Türkçe	46
3.2.6. Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe	45
3.2.7. Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum	47

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL YAYINEVLERİNCE HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

1. TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ İLE 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI KAZANIMLARININ UYUMLULUĞU	50
1.1. ABC ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU	57
1.2. AKDEM TÜRKÇEYE MERHABA ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU	58
1.3. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ YENİ DÜNYAM TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU.....	63
1.4. YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE (ÇİT) ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU	69
1.5. YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU	75
SONUÇ VE ÖNERİLER	82
KAYNAKÇA.....	88
EKLER	93
ÖZGEÇMİŞ	120

TABLÖLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Dil Gelişimine Yönelik Yaklaşımlar	25
Tablo 2. 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler	33
Tablo 3. 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler	34
Tablo 4. 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler	35
Tablo 5. Yunus Emre Enstitüsünün Faaliyet Gösterdiği Ülkeler	38
Tablo 6. Türkiye Maarif Vakfı Türkçe Öğretimi Programı'nda Yaş-Seviye Durumu ..	39
Tablo 7. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	51
Tablo 8. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	53
Tablo 9. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	55
Tablo 10. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu	57
Tablo 11. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu	59
Tablo 12. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu	61
Tablo 13. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	63
Tablo 14. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	65
Tablo 15. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	67
Tablo 16. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	69
Tablo 17. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	71
Tablo 18. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	73
Tablo 19. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	75
Tablo 20. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	77
Tablo 21. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu.....	79
Tablo 22. Türkçe Öğretim Setlerinin 6-12 Yaş Kurs Programı İle Uyumluluğu	81

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. 6-12 Yaş Kurs Programı Seviye ve Kazanımının Numaralandırılması	6
Şekil 2. DAOBM Ortak Başvuru Düzeyleri.....	19
Şekil 3. Kullanıcı Düzeyleri	21
Şekil 4. Temel Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi.....	22
Şekil 5. Bağımsız Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi.....	22
Şekil 6. Deneyimli Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi	23
Şekil 7. Türkçe Öğretim Setlerinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafik Açısından Gösterimi	82
Şekil 8. Türkçe Öğretim Setlerinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafik Açısından Gösterimi	83
Şekil 9. Türkçe Öğretim Setlerinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafik Açısından Gösterimi	84
Şekil 10. Türkçe Öğretim Setlerinin Kurs Programı (Tüm Seviyeler Bakımından) İle Uyumluluğunun Grafik Açısından Gösterimi	85

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

%	: Yüzde
1.S.	: Birinci Seviye
2.S.	: İkinci Seviye
3.S.	: Üçüncü Seviye
AB	: Avrupa Birliği
Bkz.	: Bakınız
ÇİT	: Çocuklar İçin Türkçe
DAOBM	: Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni
DÖGM	: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
HBÖGM	: Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
ÖYGM	: Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
PIKTES	: Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDK	: Türk Dil Kurumu
TMV	: Türkiye Maarif Vakfı
TÖP	: Türkçe Dersi Öğretim Programı
TTKB	: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
vb.	: Ve benzeri
YEE	: Yunus Emre Enstitüsü

GİRİŞ

Doğal dil, insanlığın kullandığı en önemli iletişim aracıdır. Bu araç, yüzyıllar içinde değişerek, dönüşerek, gelişerek varlığını sürdürmüş ve günümüze kadar ulaşmıştır. Dil, toplumsal bir varlık olarak vücut bulurken söz, bireyseldir. Dil, toplum tarafından üretilir, birey tarafından kullanılır, bir söyleme dönüştürülür. Dil, kendi içinde bir sistemdir, zorlamaya gelmez, kendi kuralını kendi belirler.

Güncel Türkçe Sözlük, dil maddesini “insanların fikirlerini belirtmek amacı ile kelime yahut işaretler ile yaptıkları anlaşma” (TDK, 2019) olarak tanımlar. Ergin ise dili şu şekilde tanımlar:

“İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabîî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese” (2012: 3).

Bu tanımlardan da anlaşılacaktır ki insan dil ile düşünür ve fikir üretir. Bu sebeple dilin doğru kullanılması düşüncenin, iletişimin ve sosyal ilişkilerin sağlıklı olmasını da beraberinde getirir.

Dilin etkili kullanımı, doğru bir dil öğretimi ile mümkün olur. Dil öğretiminde dikkate alınacak usuller/kurallar, dil öğretiminin şeklini ve niteliğini belirler. Her ulusun, her uygarlığın kültürel bir birikimi vardır. Bu birikim dile yansır. Bu birikimin dil öğretiminde dikkate alınması gerekir. Başka bir deyişle, dil öğretiminde hedef kitlenin dikkate alınması gerekir.

Dil öğretimi, yukarıda da bahsedildiği şekliyle hedef kitlenin kültürel farklılıklarından dolayı değişir. Kültürel farklılıklardan kaynaklı bu değişiklik, dil öğretimini, *ana dili*, *ikinci dil* ve *yabancı dil* şeklinde ayırır.

Türkçe öğretimindeki bu ayrışma çerçevesinde ana dili olarak Türkçenin öğretimi, Türklere yönelik bir öğretim sürecini dikkate alır. Ancak ana dili olarak Türkçenin öğretimi, Türkiye’de ve yurt dışında yaşayan yabancılara uygun değildir. Bu durum, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimini oluşturmuştur.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, tarihî seyrine Kaşgarlı Mahmut’un *Dîvânu Lugâti’t-Türk* adlı eseri ile başlar. Bu eser, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Arapça kaleme alınmıştır.

Kaşgarlı Mahmut ile kurumsal bir kimliğe bürünen ve günümüze değin varlığını sürdüren yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, günümüzde oldukça ilgi gören bir

Çalışma alanına dönüşmüştür. Özellikle günümüzde yabancı dil olarak Türkçenin ğretimi çerçevesinde yurt içinde Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ve üniversitelerin dil ğretim merkezleri, yurt dışında ise Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfı yoğun bir çalışma sürdürmektedir.

Yurt içinde yürütülen faaliyetler çerçevesinde MEB tarafından 2016 yılında *Suriyeli ocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi* (PICLES/PIKTES) başlatılmıştır.

PICLES/PIKTES ile lkemizdeki Suriyeli ocukların Türk eğitim sistemine dâhil edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Suriyeli ocukların Türkçe öğrenmeleri hedeflenmektedir. Bu sebeple Suriyeli ocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin ğretimine yönelik çalışmalar bu proje kapsamında yrtlmektedir.

PICLES/PIKTES'in yanı sıra MEB Hayat Boyu ğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) tarafından yabancı ocuklara Türkçe öğretmek amacıyla *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe ğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* ile *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe ğretimi (13-17 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* yayımlanmıştır. Bu programlar, *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni*'nde yer alan temel düzey dil seviyesi ve tematik dil ğretimi yaklaşımı benimsenerek hazırlanmıştır. Ayrıca proje kapsamında 6-12 Yaş Kurs Programı dikkate alınarak *Hayat Boyu Türkçe* ve *Yabancı Uyruklu ğrenciler İçin Türkçe* ğretim seti, ders materyali olarak hazırlanmıştır.

PROBLEM DURUMU

Bu araştırmada aşağıdaki sorular cevap aranmıştır:

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin ğretimi çerçevesinde yurt içinde yapılan faaliyetlerde kullanılan ders materyalleri yeterli midir?

MEB Hayat Boyu ğrenme Genel Müdürlüğü tarafından yabancı ocukların Türkçe öğrenmelerine yönelik hazırlanan *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe ğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı*'na uygun ders materyallerinin durumu nedir?

Ülkemizde 6-12 yaş aralığındaki yabancı çocuklara yönelik Türkçe ğretim faaliyetinde ortaya çıkan eksiklikler nelerdir?

6-12 yaş aralığındaki yabancı çocuklar için özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin, MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* 'na uygunluğu nedir?

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, yabancı çocuklar için özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin, MEB *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* 'na göre uygunluğunu tespit etmek ve çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi bağlamında bakanlık faaliyetlerinde ortaya çıkan ders materyali eksikliğini özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleriyle gidermektir.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Son yıllarda ülkemizde eğitim gören yabancı çocukların sayısı artmaktadır. Bu çocukların Türk eğitim sistemi içerisinde eğitim görebilmeleri amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından Türkçe öğretimi faaliyetleri yapılmaktadır. Bu faaliyetlere yönelik olarak bakanlık tarafından öğretim programları, öğretim setleri, ders materyalleri ve akademik raporlar yayımlanmıştır.

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi için MEB faaliyetlerinde *Hayat Boyu Türkçe ve Yabancı Uyraklı Öğrenciler İçin Türkçe* öğretim seti kullanılmaktadır. Ancak bakanlıkça kullanılan bu setlerde dört temel dil becerisine dönük etkinliklerin bulunmaması ve bu setlerin nicel ve nitel bakımdan yeterli görülmemesi, ders materyali noktasında ortaya bir sorun çıkarmaktadır. Bu sorunun giderilmesi amacıyla özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri önem arz etmektedir.

Yabancı çocuklar için özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri, Avrupa Komisyonu *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni* 'ne (DAOBM) uygun şekilde dört temel dil becerisi dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmada, yabancı çocuklar için özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri, MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* dikkate alınarak incelenecektir. 6-12 Yaş Kurs Programı ile uyum gösteren öğretim setleri, gün yüzüne çıkarılacak ve çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin

öğretimi bağlamında bakanlık faaliyetlerinde ortaya çıkan ders materyali eksikliği özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleriyle giderilecektir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmada betimsel tarama modeli çerçevesinde nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılacaktır. Alacapınar ve Sönmez (2013: 84) doküman analizi yöntemini, yazılı ve görsel materyallerin bir araya getirilip incelenmesi olarak tanımlar. Bu tanımın yanı sıra Şimşek ve Yıldırım (2011: 187) ise benzer bir tanım yaparak doküman analizi yöntemini “araştırılması hedeflenen olgulara yönelik mevcuttaki yazılı materyallerin incelenmesi” olarak tanımlar.

ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini 6-12 yaş aralığındaki çocuklar için hazırlanan Türkçe öğretim setleridir. Bu setler;

ABC Türkçe Öğretim Seti Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2,

Akdem Türkçeye Merhaba Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2,

Bahçeşehir Üniversitesi Merhaba Türkçe 1,2 ve 3,

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe 1 ve 2,

Mevsimler Kitap Yeni Hayat Yabancı Çocuklar İçin Türkçe,

T.C. MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Hayat Boyu Türkçe 1, 2, 3 Öğrenci ve Çalışma Kitabı (6-12 yaş).

T.C. MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe 1, 2, 3. Seviye Ders Kitabı,

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe Ders Kitabı 1 ve 2,

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2.

Çalışmada yukarıda belirtilen Türkçe öğretim setlerinden; *Bahçeşehir Üniversitesi Merhaba Türkçe* öğretim seti, *Yeni Hayat Çocuklar İçin Türkçe* ders kitabı, *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe* öğretim seti ve *Hayat Boyu Türkçe* öğretim seti örneklem içerisine dâhil edilmemiştir.

Bahçeşehir Üniversitesi *Merhaba Türkçe* öğretim seti, 4-7 yaş aralığındaki çocuklar için hazırlanmasından dolayı çalışmaya alınmamıştır. Bununla birlikte *Yeni Hayat Yabancı Çocuklar İçin Türkçe Ders Kitabı* da bir öğretim seti olmaması sebebiyle örneklem dışı bırakılmıştır.

T.C. MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce yayımlanan *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe* ve *Hayat Boyu Türkçe* öğretim seti, MEB tarafından hazırlanması sebebiyle örneklem kapsamına alınmamıştır.

Çalışma dışı bırakılan Türkçe öğretim setlerinin yanı sıra MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (13-17 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı*, 13-17 yaş aralığındaki bireyler için hazırlanması sebebiyle örneklemde dikkate alınmamıştır.

VERİLERİN TOPLANMASI, TASNİFİ VE ANALİZİ

Araştırma kapsamında MEB tarafından yayımlanan *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* dikkate alınacaktır. Özel yayınevlerince hazırlanan,

ABC Türkçe Öğretim Seti Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2,

Akdem Türkçeye Merhaba Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2,

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1 ve 2,

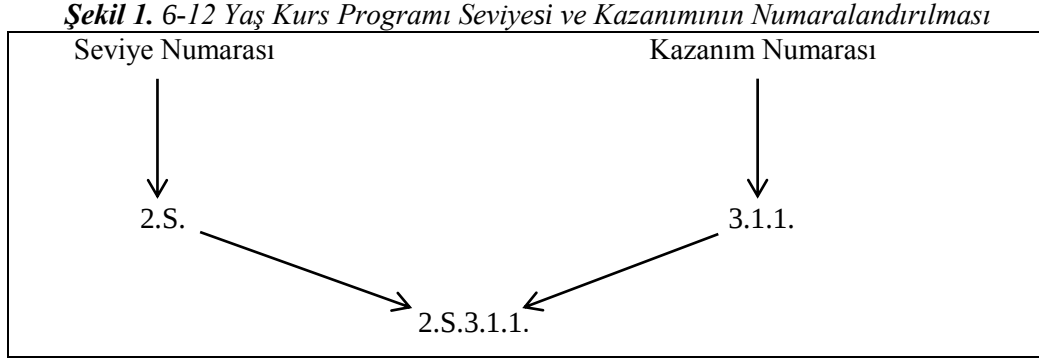
Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Ders Kitabı 1 ve 2,

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Ders ve Çalışma Kitabı A1.1, A1.2, A2.1, A2.2,

Türkçe öğretim setleri 6-12 Yaş Kurs Programı çerçevesinde incelenecektir. İnceleme çerçevesinde MEB HBÖGM 6-12 Yaş Kurs Programı'nın kazanımlarıyla yukarıda belirtilen Türkçe öğretim setlerinin ne kadar uyumlu olduğu incelenecektir. 6-12 Yaş Kurs Programı'nın kazanımlarına uyum gösteren öğretim setleri, tablolar ve grafikler ile belirtilmiştir. Bununla beraber Türkçe öğretim setlerinin karşılamadığı kazanımlar/konular tabloların altında belirtilmiş ve yorumlanmıştır.

Çalışmada 6-12 Yaş Kurs Programı içerisinde yer alan kazanımlar, seviye ve kazanım belirtilerek numaralandırılmıştır. Bu çerçevede 6-12 Yaş Kurs Programı'nın öğretim seviyeleri, "1.Seviye: 1.S.", "2.Seviye: 2.S." ve "3.Seviye: 3.S." olarak

kısaltılmıştır. Ayrıca 6-12 Yaş Kurs Programı seviyesi ve kazanımının nasıl numaralandırıldığı Şekil 1.'de gösterilmiştir:

Şekil 1.'de yapılacak numaralandırmaya örnek olarak *MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 2. Seviye Kurs Programı* 'nda 3.1.1. numaralı “Farklı spor dallarının adlarını söyler.” kazanım “2.S.3.1.1.” şeklinde kısaltılması verilmiştir.

Çalışmada atıfta bulunulan *MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye* (Bkz. EK-1), *2. Seviye* (Bkz. EK-2) ve *3. Seviye* (Bkz. EK-3) *Kurs Programı* çalışma sonunda ekler bölümünde gösterilmiştir.

Araştırma kapsamında yabancı çocuklar için özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri, MEB HBÖGM tarafından yayımlanan *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* 'ndaki kazanımlar çerçevesinde incelenmiştir. İnceleme sonucu elde edilen veriler, tablolarda belirtilecek ve bu veriler grafiklerle özetlenmiştir. Grafikler neticesinde 6-12 Yaş Kurs Programı'na uyum gösteren Türkçe öğretim setleri, ortaya çıkarılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. ANA DİLİ BAĞLAMINDA DİL ÖĞRETİMİ

1.1. ANA DİL VE ANA DİLİ

Dil, insanlar arası iletişimi sağlayan en etkili iletişim aracı olarak varlığını sürdürmektedir. Tarih ile yaşıt kabul edebileceğimiz dil, beraberinde ait olduğu kültürü içerisinde barındırır ve geleceğe taşır. Uçan (2008: 17) dili, kişisel his ve fikirleri iletmede benzersiz bir iletişim aracı olarak tanımlar. Bu görevi sebebi ile dil, kültürün ve medeniyetin saklanıp korunmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Bununla birlikte Özbay (2014: 3) dilin iletişim görevinden sonraki en büyük görevinin kültür aktarımı olduğunu ve aynı zamanda dil öğretimi ile kültür öğretiminin iç içe geçtiğini söyler.

Güneş'e göre dilin bir diğer görevi de “düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme, eleştirme, analiz-sentez yapma, değerlendirme vb.” (2016: 211) zihinsel becerileri geliştirmektedir.

Hem dilin iyi bir şekilde kullanılması hem kültürel aktarımın sağlanması hem de zihinsel becerilerin geliştirilmesi için doğru bir dil öğrenimi gerekir.

Doğru bir dil öğretimi için dilin alt kavramlarına ve kurallarına bakmakta yarar olacaktır. Bu alt kavramlar ve kurallar, dil öğretiminin içeriğini belirlemekte ve dil öğretiminin yolunu çizmektedir. Bu noktada bu alt kavramlardan olan *ana dil* ve *ana dili* kavramlarına değinilecektir.

Güncel Türkçe Sözlük, *ana dili* maddesini “çocuğun ailesinden ve içinde yaşadığı topluluktan edindiği dil.” (TDK, 2019) olarak tanımlar. Aksan (1975: 427) ise bu maddeyi, çocuğun annesiyle girdiği etkileşim sonucu başlayan, aile ve sosyal çevre ile giderek derinleşen ve toplum içerisindeki en güçlü ilişkiyi oluşturan dil olarak tanımlar.

Bu tanımlara ek olarak Vardar, *ana dili* kavramını “insanın içinde doğup büyüdüğü aile ya da toplum çevresinde ilk öğrendiği dil.” (1980: 20) olarak tanımlar. Özbay da Vardar'ın tanımını destekler ve *ana dili* kavramını “İnsanın çocukken ailesinden ve soyca bağlı olduğu topluluktan öğrendiği dil.” (2014: 3) olarak tanımlar.

Ana dili; millet, kültür, aile yapısı, dünya görüşü, biyolojik farklılıklar, coğrafi farklılıklar vb. sebeplerden dolayı aynı toplum içerisinde bile farklılaşır. Bu sebeple *ana dili* kavramı içerisinde bireyin ailesi ve yakın çevresi de önemli bir yer tutar.

Ana dili kavramı çerçevesinde *edinim* ve *öğrenim* kavramları ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda *ana dili* kavramının daha iyi anlaşılması için *ana dili edinimi* ve *ana dili öğrenimi* kavramlarına değinmekte yarar olacaktır.

Demir ve Yapıcı (2007: 180)'ya göre *ana dili edinimi*, aileden toplumsal çevreye doğru genişleyen bir kültür ortamında, bireyin doğumundan itibaren başlayan ve kendiliğinden gerçekleşen bir süreçtir. *Ana dili öğrenimi* ise sosyal çevreden bağımsız, plânlı ve yönlendirilebilir bir süreçtir.

Ana dili kavramı ile en çok karıştırılan *ana dil* kavramını ise *Güncel Türkçe Sözlük*, “kendinden başka diller veya lehçeler türetmiş olan dil.” (TDK, 2019) olarak tanımlar. Bu tanımın yanı sıra Oruç (2016b: 313), *ana dil* kavramını toplumca ortak olarak kullanılan dil, en temel dil, farklılaşma göstermeyen asıl dil olarak tanımlar.

Ana dil kavramı; standart dilin özelliklerini kendi içerisinde barındırması, sosyal çevreden kaynaklı farklılık göstermemesi, bünyesinden farklı dil ve lehçeler üretmesi sebebiyle *ana dili* kavramından ayrışır.

1.2. TÜRKÇENİN ANA DİLİ OLARAK ÖĞRETİMİ

Ana dili öğretimi, dil gelişiminin belirli bir plân ve süreç içerisinde yürütülmesidir. Yıldız (2008: 46)'a göre, *ana dili öğretimi*, öğrenim çağındaki bireylere aile, çevre, okul ve toplum sırası takip edilerek dil becerilerini kullandırtmayı amaçlayan öğretim faaliyetidir. Bu tanımın yanı sıra Demir ve Yapıcı (2007: 179), *ana dili öğretimi* sürecini, bireyin dil gelişimine dışarıdan yapılan iyileştirme ve geliştirme girişimi olarak kabul eder.

Bu tanımlar neticesinde *ana dili öğretimi*, kendiliğinden işleyen dil gelişimi sürecinin plânlı ve belirli bir süreç içerisinde, dil öğretimi alanında yetkin kişilerce eğitim kurumlarında yapılan düzenleme ve iyileştirme faaliyetidir.

Ana dili öğretimi, çocuğun doğup büyüdüğü sosyal çevreden kaynaklı söyleyiş farklılıklarının giderilmesini ve standart dilin öğretilmesini amaçlar.

Ana dili öğretimi, hedef kitle dikkate alınarak plânlanır. Bu çerçevede *ana dili öğretimi*, hedef kitleye uygun olacak şekilde yürütülür. Ayrıca hedef kitle dikkate alınarak yapılan ana dili öğretiminde öğretim programları kullanılır.

Ana dili olarak Türkçenin öğretiminde *Türkçe Dersi Öğretim Programı* dikkate alınır. Demir ve Yapıcı (2007: 182) *Türkçe Dersi Öğretim Programı*’nın, *ana dili öğretimi* bağlamında bireyin dil gelişimini olması gereken seviyeye getirmeyi amaçladığı belirtir. Bunun yanı sıra *2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı*, ana dili öğretimine yönelik aşağıdaki amaçları belirtir:

- “Dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi,
- Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması,
- Okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarının; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması,
- Okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması,
- Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması,
- Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi,
- Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi,
- Okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerinin ve sorgulamalarının sağlanması,
- Millî, manevî, ahlakî, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesi,
- Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması amaçlanmıştır.” (MEB TTKB TÖP, 2019: 8).

Ana dili olarak Türkçenin öğretimine yönelik program kapsamında belirlenen bu amaçlar, ana dili öğretiminin tanımında belirtilen dil gelişiminin iyileştirilmesi ve düzenlenmesine yöneliktir.

2. YABANCI DİL BAĞLAMINDA DİL ÖĞRETİMİ

2.1. YABANCI DİL VE İKİNCİ DİL

Dil öğretimi, hedef kitleye göre değişir. Dile duyulan ihtiyacın içeriği ve hedef kitlenin durumu, dil öğretiminde dikkate alınacak kuram, yöntem ve teknikleri farklılaştırır. Bu farklılaştırma sonucunda dilin *ana dili*, *ikinci dil* ve *yabancı dil* olarak öğretimi karşımıza çıkar.

Ana dili öğretimi, bireyin doğup büyüdüğü sosyal çevresinde edindiği dildeki söyleyiş farklılıklarının giderilmesi ve standart dilin kurallarının öğretilmesi olarak

tanımlanır. Ancak insanlar, doğdukları andan öldükleri ana kadar aynı sosyal çevre içerisinde yaşamayabilir. Özellikle küreselleşen dünyada eğitim, kültür, turizm, sanayi, ticaret, askerî vb. alanlarda insanlar birbirleriyle ilişkiye girer. Bu ilişkilerin yürütülmesi için toplumlar birbirlerinin dillerini öğrenmeye ihtiyaç duyar. Bu sebeple Türkçenin diğer milletlere öğretilmesi amacıyla yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ortaya çıkar.

İnsanlar, farklı toplumlardan insanlarla iletişim kurmak için ana dili dışında yeni bir dile daha ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç duyulan dili, Barın ve Güzel (2013: 229) bireyin ana dili dışında öğrenmeyi arzuladığı dil olarak tanımlar. Ayrıca bu dil, hedef dil olarak da tanımlanır. Hedef dil, milletler ve toplumlar arasındaki iletişimin gerçekleşmesi ve küreselleşme açısından oldukça önem arz eder.

Hedef dil, *ikinci dil* ve *yabancı dil* kavramlarıyla da ifade edilir. Hedef dilin ifade edildiği bu iki kavram, benzer özelliklere sahip olması sebebiyle karışıklığa neden olmaktadır. Bu karışıklığın giderilmesi amacıyla *ikinci dil* ve *yabancı dil* kavramlarını açıklamak yerinde olacaktır.

İkinci dil, bireyin yaşadığı toplumda ana dilinin haricinde iletişim kurabildiği dildir. Peçenek, *ikinci dil* kavramını, “bireylerin ana dillerinin (birinci dil) ardından herhangi bir dili edinmelerine/öğrenmelerine ilişkin kuramsal ve görgül çalışmaları içeren bir araştırma alanı.” (2014: 7) olarak tanımlar. Oruç ise *ikinci dil* kavramını “bir kişinin birinci dilinin yanında ikinci bir dili ona yakın veya benzer derecede bir beceriyle kullanabilmesi yeteneği” (2016a: 284) olarak tanımlar.

İkinci dil, birey tarafından günlük iletişimde kullanılır. Dilin günlük iletişimde kullanılması toplumda ana dili haricinde ikinci bir dille iletişim kurabilecek bireylerin olduğunu bizlere gösterir. Bu da *iki dillilik* kavramıyla açıklanır.

MEB ÖYGM (2019a: 23) *İki dillilik kavramını*, gerektiği zaman belirli konular ve amaçlara yönelik doğru dili kullanabilme, doğru dilde düşünebilme ve iletişime geçebilme yeteneği olarak tanımlar. *İki dillilik* kavramı ile bireyin yaşadığı toplumda kendisini ana dilinin haricinde ikinci bir dille ifade edebildiği ve başkalarını bu ikinci dille anlayabildiği anlaşılır. Buna örnek olarak ülkemizin Güneydoğu Anadolu bölgesinde Türkçenin yanı sıra Arapçanın, Kürtçenin, Süryanicenin de gündelik yaşantıda kullanılıyor olması verilebilir.

İkinci dil kavramı ile en çok karıştırılan *yabancı dil* kavramı, *Güncel Türkçe Sözlük*’te “ana dilin dışında olan dillerden her biri” (TDK, 2019) olarak tanımlanır. Bu

tanım çerçevesinde *ikinci dil* ve *yabancı dil* kavramları, bazı araştırmacılarca birbirinden ayrı kavramlar olarak kabul edilirken bazı araştırmacılarca tek bir kavram olarak kabul edilir. Ortaya çıkan bu görüş ayrılığının giderilmesi noktasında Peçenek, *ikinci dil* ve *yabancı dil* kavramını öğrenim bağlamında şu şekilde ayırıştırır:

“Yabancı dil öğrenimi, hedef dilin sınıf dışında konuşulmadığı bağlamlardaki dil öğrenimine, ikinci dil öğrenimi/edinimi ise hedef dilin sınıf dışında konuşulduğu bağlamlardaki dil öğrenimine gönderme yapmak için kullanılır. İkinci dil ve yabancı dil bağlamları arasındaki temel ayrım, öğrencinin sınıf dışında hedef dille birlikte olma niceliğine ve hedef dili deneyimleme olanaklarına dayanır” (Peçenek, 2014: 9).

Peçenek’in yaptığı bu ayrım neticesinde öğrenilen dil, bireyin yaşadığı toplumda gündelik iletişimde kullanılıyorsa *ikinci dil*; bireyin yaşadığı toplumda gündelik iletişimde kullanılmıyorsa *yabancı dil* olarak adlandırılır.

İkinci dil ve *yabancı dil* kavramları, Peçenek’in yaptığı ayrımın yanı sıra *edinim* ve *öğrenim* kavramları çerçevesinde de ayrışır. *Yabancı dil*, bir eğitim kurumunda bilinçli ve kasıtlı bir süreç çerçevesinde öğrenilir. *İkinci dil* ise bireyin yaşadığı sosyal çevrede *ana dili* ile beraber kendiliğinden gerçekleşen bir süreç neticesinde edinilir.

Türkiye’de Türkçe öğrenen yabancılar için dil öğrenim süreci *yabancı dil* kavramı altında ifade edilir. Ancak bazı araştırmacılarca yabancıların Türkiye’de Türkçe öğrenmesi ve bu dilin yabancılar tarafından Türkiye’de gündelik iletişimde kullanılması sebebiyle dil öğrenim süreci *ikinci dil* kavramı ile de ifade edilir. Buna rağmen yabancıların Türkçeyi edinim yoluyla öğrenememiş olması ve dil öğrenme sürecinin bilinçli ve plânlı gerçekleşmesi sebebiyle *yabancı dil* kavramının kullanılması uygundur.

Bu çalışmada *yabancı dil* kavramı dikkate alınacak ve ülkemizde yabancı çocuklar için yürütülen Türkçe öğretim faaliyeti için bu kavram ifade edilecektir.

2.2. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ

2.2.1. Tarihî Bakımdan Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Türkler, en eski zamanlardan bu yana birden fazla coğrafyada yaşamış ve diğer milletlerle ilişkiler kurmuştur. Savaşlar, ticaretler, dinî sebepler, siyasî ve askerî ortaklıklar, Türklerin diğer milletlerle etkileşime girmesine neden olmuştur. Bu etkileşim, Türklerle diğer milletleri birbirleriyle sağlıklı bir iletişim kurmaya mecbur bırakmıştır. Bu sebeple Türkler ile diğer milletler birbirlerinin dillerini öğrenmeye başlamıştır. Böylece Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi serüveni başlamıştır.

Biçer (2012: 111)'e göre yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Köktürkler dönemine kadar dayanır. Biçer, Köktürklerden süregelen bu tarihsel seyri ele alırken Çin, Soğd ve Bizans gibi farklı milletlerin Köktürklerle kurduğu ticari, sosyal, askerî ve siyasî ilişkileri belirtir ve bu çerçevede elçilerin Türkçe öğrenmesini kendi görüşüne dayanak gösterir.

Köktürklerden sonra Uygurlar döneminde de yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi devam etmiştir. Özellikle Uygurların Maniheizm'i kabul etmesi, onlara bu dini öğretecek Maniheizm rahiplerinin Türkçe öğrenmelerine ihtiyaç doğurmuştur. Uygur Türklerine dini öğretmek isteyen din adamları Türkçe öğrenmiş ve yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi bu dönemde de sürmüştür.

Uygulardan sonra Karahanlılar döneminde yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, gerçek anlamda başlamıştır. Bu dönemde yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde oldukça önemli bir isim olan Kaşgarlı Mahmut, bu alan için *Dîvânu Lugâti't-Türk* adlı eser yazmıştır.

Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınan *Dîvânu Lugâti't-Türk*, yabancılara Türkçe öğretimi alanında ilk eser kabul edilir. Bu çerçevede eserin önemine değinmek yerinde olacaktır. Eser, hedef kitle gözetilerek Arapça hazırlanmıştır. Ancak eserde kullanılan örnekler, Türk dili ve kültürünün özellikleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Eser, Arapça ile Türkçenin birbirinden üstün olmadığını göstermek ve Araplara Türkçe öğretmek amacıyla kaleme alınmıştır. Eserde, dil bilgisi çeviri yöntemi kullanılmıştır. Eserin dil öğretim yöntemleri, bu alanda ilk eser olması sebebi ile önem arz etmektedir.

Eserin dil öğretim yöntemlerine bakıldığında Akyüz (2009: 38), eser genelinde tümevarım yönteminin kullanıldığını belirtir. Bu yöntem, günümüzde dil öğretiminde aktif olarak kullanılır. Eser içerisinde kullanılan örnekler ve metinler, sosyal hayattan ve o dönemin aktif söz varlığından seçilmiştir. Ayrıca eser, Türk kültürünün aktarılması noktasında oldukça göze çarpar. Eser, kültür aktarımı niteliğinin yanı sıra tekrarlarla geri beslemelerde bulunur. Bu da öğretim faaliyetinin kalıcılığını artırır.

Dîvânu Lugâti't-Türk'ten sonra yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik başka eserler de hazırlanmıştır. Tarihsel sürecin daha iyi anlaşılması bakımından bu eserlere de değinmekte fayda vardır.

Harezm döneminde hazırlanan *Mukaddimetü'l Edep*, Arapça öğrenmek isteyen Harzemşahlar hükümdarı için kaleme alınmıştır. Balcı (2016: 13) bu eserin, Arapça

kelimelerle kısa cümlelerden oluşan bir sözlük özelliği niteliği taşıdığını söyler. Ayrıca bu eserin Türkçe öğrenmek isteyen Araplar için de faydalı olduğu düşünülür. Bu eserleri aşağıdaki eserler takip etmiştir.

Hilyetü'l Lisân ve Hulbetü'l beyân, İbn Muhennâ tarafından üç dilli (Arapça, Farsça, Moğolca) olarak kaleme alınmış bir sözlüktür.

Codex Cumanicus, Kıpçakların Hristiyanlaştırılması düşüncesiyle Hristiyan din adamlarına Türkçe öğretmek amacıyla kaleme alınmıştır. Bununla beraber Kıpçaklarla olan ticari faaliyetler de bu eserin hazırlanmasında etkili olmuştur.

Kitâbu'l İdrâk li-Lisâni'l Etrâk, Ebu Hayyan Muhammed tarafından sözlük ve dil bilgisi kitabı olarak yazılmıştır.

Kitâb-ı Mecmû-ı Tercümân-i Türki ve Acemî ve Mugâlî, Halil Bin Muhammed El-Konevi tarafından yazılmıştır. Eser iki kısımdan oluşmaktadır. Eserin ilk bölümü Arapça-Türkçe sözlük, ikinci bölümü ise Moğolca-Farsça sözlüktür. Ayrıca eserin ilk bölümü bir dil bilgisi kitabı niteliği taşır.

Et- Tuhfetü'z-Zekiyye Fi'l Türkiyye, 15. yüzyılda Memlükler döneminde yazılmış Arapça-Türkçe sözlük ve aynı zamanda bir dil bilgisi kitabıdır. Erdem (2009: 896), bu eser içerisindeki örneklerle dikkat çekerek eserin gündelik iletişimden ziyade akademik amaçla kaleme alındığına dikkat çekmiştir.

Kitâbu Bulgatu'l-Muštâk Fî Lugati't Türk, 15. yüzyılda Cemâleddin Ebû Muhammed tarafından yazılmış Arapça-Türkçe sözlüktür. Balcı (2016: 17), eserle ilgili incelemesinde dil öğretimini görsel bakımdan destekleyici bir unsur olarak baklava deseninin kullanıldığını ve bu desenin bir kenarında Arapça sözcüğün diğer kenarında ise bu sözcüğün Türkçe karşılığının yer aldığını belirtir.

El – Kavânînü'l – Küllîyye li Zabti'l – Lügati't – Türkiyye, Arapça kaleme alınan Türkçe gramer kitabıdır. Araplara Kıpçak Türkçesini öğretmek amacıyla hazırlanmıştır.

Muhâkemetü'l Lügateyn, 15. yüzyılda Ali Şîr Nevâî tarafından kaleme alınmıştır. Farsça ile Türkçenin mukayese edildiği değerli bir eserdir. Eser, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi noktasında *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ten sonra en önemli eser kabul edilir. Barın (2004: 21), esere atfedilen bu önemi, Türk dilinin ilk ad bilim ve anlam bilim eseri olmasına bağlar. Bu eserde de diğer eserlerde olduğu gibi dil bilgisi çeviri yöntemi kullanılmıştır.

Müeyessiretü'l Ulûm, 16. yüzyılda Bergamalı Kadri tarafından yazılmıştır. Eser, Batı Türkçesinin ilk gramer kitabı olma özelliğini taşır. Balcı'ya göre, “Bergamalı Kadri'nin söz konusu eseri, Kaşgari'nin kitabı gibi Türkçeyi inceleyen akademik bir çalışmadır.” (2016: 17).

Tarihsel seyir içerisinde yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Avrupa'da da yaygın olarak yapılmıştır. Barın, tarihî seyir içinde Avrupa'daki Türkçe öğretimine yönelik şu şekilde bilgi vermektedir:

“Avrupa milletlerinin siyasi ve ekonomik sebeplerle Türkçe'ye önem verdikleri görülmektedir. Fransa 1699'da her üç yılda bir 6-9 yaşlarındaki çocuklardan birkaç tanesini Türkçe öğrenmek üzere İstanbul'daki Katolik papazlarının yanına göndermeye karar vermiştir. Bu çocuklar ileride Osmanlı devletinde Fransa'nın elçileri ve tercümanları olacaklardı. (Bu çocuklara dil oğlanı adı verilmiştir.) Fransa'nın Türk diline karşı gösterdiği bu ilgi 18. yüzyılda Hollanda, İngiltere, Avusturya ve Rusya gibi ülkelere de sıçramıştır.” (Barın, 2004: 21).

Köktürkler dönemi ile başlayan ve Avrupa'da tarihsel seyrini sürdüren yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Cumhuriyet dönemi ile beraber uzmanlaşma yoluna girmiştir. Bu da beraberinde akademik araştırmalar çerçevesinde Türkçe öğretim setlerinin hazırlanmasına zemin hazırlamıştır. Özellikle 1960'tan sonra yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ivme kazanmıştır. Tarihî seyrin iyi anlaşılması için 1960 yılı sonrası kaleme alınan Türkçe öğretim setleri önem arz etmektedir. Bu eserler aşağıda belirtilmiştir:

- “AKYÜZ, K. (1965). Yabancılar için Türkçe Dersleri: Konuşma, Okuma. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- AYTAÇ, H. ve ÖNEN, M. A. (1969). Yabancılar için Açıklamalı Uygulamalı Türkçe. Ankara.
- CAN, K. (1981). Yabancılar için Türkçe-İngilizce Açıklamalı Türkçe Dersleri. Ankara: ODTÜ Yayınları.
- GAZİ TÖMER. Yabancılar İçin Türkçe 1. Ankara.
- GAZİ TÖMER. Yabancılar İçin Türkçe 2. Ankara.
- GAZİ TÖMER. Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi. Ankara.
- GENCAN, T. N. (1985). Yabancı Uyruklu Öğrenciler için Türkçe Öğreniyorum. İstanbul.
- HENGİRMEN, M. ve KOÇ, N. (1982). Türkçe Öğreniyoruz. Ankara.
- KOÇ, N. (1994). Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi, Güzel Türkçeyi Öğreniyorum I-II- III., Öğrenci Kitabı. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- ÖZBAY, M. ve TEMİZYÜREK, F. (2003). “Güneş” Türkçe Öğreniyoruz. Ankara: Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı Yayınları.
- ÖZBAY, M. ve TEMİZYÜREK, F. (2003). Türkçe Öğreniyoruz “Orhun”. Ankara: Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı Yayınları.
- SAMİ, S. (1979). Yabancılar Türkçe Dersleri Kitapları. İstanbul.
- SEBÜKTEKİN, H. (1997). Turkish for Foreigners, Yabancılar İçin Türkçe 1-2. İstanbul: Boğaziçi Üniv. Yayınları.
- TÖMER. Hitit Türkçe Öğretim Seti. Ankara.

- ZÜLFİKAR, H. (1980). Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi. Ankara: Ankara Üniv. Türkçe Kursu Yayınları.” (Biçer, 2012: 128).

1960 sonrası kaleme alınan yukarıdaki eserler, yabancılar Türkçe öğretiminde kurumsallaşmayı beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede Ankara Üniversitesi bünyesinde Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER)’in kurulması ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi resmîyet kazanmış ve kurumsal bir hâl almıştır.

Ankara Üniversitesi, yabancılar Türkçe öğretimi faaliyetinin yanı sıra bu alandaki akademik çalışmalara da öncülük etmiştir. Ankara Üniversitesinin bu alandaki faaliyetlerini ülkemizdeki diğer üniversiteler takip etmiş ve bugün hemen hemen her üniversitede Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) kurulmuştur. Bu merkezler, yurt dışından Türkiye’ye lisans ve lisansüstü eğitime gelen yabancı öğrencilerin, Türk dilini ve kültürünü öğrenmelerinde yardımcı olmaktadır. Üniversitelerin yanı sıra yurt içinde Millî Eğitim bakanlığı; yurt dışında ise Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfı da Türk dilini ve kültürünü öğretme amacı ile faaliyet yürütmektedir. Bu kurumların faaliyetlerine ikinci bölümde detaylıca yer verilecektir.

2.2.2. Yabancılar Türkçe Öğretiminde İlkeler

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, içeriği ve izlediği yol bakımından ana dili olarak Türkçenin öğretiminden farklılaşır. Bu farklılaşma, beraberinde bu alanın kendine özgü ilkelerinin oluşmasına meydan vermiştir. Barın (2004: 22-29), bu ilkeleri, temel ilkeler ve genel ilkeler olmak üzere maddeler hâlinde detaylandırarak şu şekilde açıklar:

Temel İlkeler:

- Dil öğretimi programlı hâle getirilmeli ve dil öğretiminin; kaç saat içerisinde, ne şekilde, nerede ve hangi bilimsel programlarla yapılacağı önceden hazırlanmalıdır.
- Dil öğretimi; dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri dikkate alınarak plânlanmalıdır. Bu becerilere sahip her birey, dört temel dil becerisiyle iletişimini sağlayabilir. Dil öğreniminde de dört temel dil becerisinin ağırlıklı kullanılması oldukça önem arz eder.
- Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi çerçevesinde yapılacak kelime öğretiminde, öncelikle öğrencinin gündelik hayatta kullanabileceği kelimeler tercih edilmelidir. Bununla beraber alışlagelmiş diyaloglar ve söz kalıpları da tüm dengelim metodu ile verilmelidir.

- Dil bilgisi öğretimi çerçevesinde işlenecek yapılar birbiri ardınca gelmeli ve bir dil bilgisi yapısı bitirilmeden yeni bir dil bilgisi yapısına geçilmemelidir. Aksi takdirde hedef dilin öğrenci nezdinde öğreniminde olumsuz durumlar oluşabilmektedir. Bu çerçevede tek bir yapı verilerek bu yapı çeşitli örneklerle desteklenmelidir.
- Dil, pratikte öğrenilen bir olgudur. Bu tanımdan hareketle dil öğrenen bireylerin yaparak, yaşayarak öğrenme ilkesi çerçevesinde öğrendiklerini gündelik hayatta kullanabilmeleri öğrenmenin kalıcılığı açısından faydalı olur.
- Dil öğretimine yönelik olarak sınıf içerisinde gerçekleştirilen uygulamaların hepsi öğrencinin gelişim düzeyine uygun olmalıdır. Bununla beraber bu uygulamaların öğrenci tarafından sınıf ortamında uygulanabilir olması gereklidir.
- Her insan bir değıldir. Bu sözde de anlatıldığı üzere her öğrencinin öğrenme tarzı, hızı ve algısı farklı olabilmektedir. Bu sebeple dil öğretiminde bireysel farklılıklar dikkate alınmalı ve bireye yönelik ödevlendirme göz önünde bulundurulmalıdır.
- Hedef dil öğretimi bağlamında dört temel dil becerisinin geliştirilmesine yönelik olarak görsel ve işitsel materyallerden faydalanılmalıdır. Görsel ve işitsel materyallerin kullanımı, dil öğreniminin kalıcılığını artıracaktır.

Genel İlkeler:

- Dil öğretiminde, öğrencinin yaşadığı toplumda gündelik iletişimde kullanılan dil öğretilmelidir. Gündelik hayattan kopuk bir dil öğretimi, başarılı olsa da uygulama eksikliğinden dolayı kalıcı olmaz. Bu sebeple dil öğretimine yönelik hazırlanan görsel, işitsel, yazılı ve sözlü materyallerde halkın kullandığı dile bağlı kalınmalıdır.
- Çok uluslu bir sınıfa yönelik yapılan Türkçe öğretiminde, öğrencilerden kaynaklı söyleyiş farklılıkları oluşur. Söyleyiş farklılıklarının giderilmesi ve öğrencilerin toplumla olan iletişimlerinde sorun oluşmaması adına temel düzey dil seviyesinden itibaren harf öğretimine dikkat edilmelidir.
- Öğrenciden daha önce öğrenmediğı bir kelimeyi anlaması ve kullanması beklenemez. Bu çerçevede kelime öğretimine yönelik öğrencinin önceki bilgileri ışığında metinler hazırlanmalı ve uygulatılmalıdır. Bu metinler

çerçevesinde öğretilecek kelimeler, öğrenci tarafından bağlamdan sezdirilerek tahmin edilmelidir.

- Sınıf ortamında yapılan uygulamalarda öğrencilere eşit davranılmalı ve etkinliklere katılım noktasında ayrıcalık tanınmamalıdır.
- Dil öğretimi başladığı andan itibaren anlatım becerileri göz ardı edilmemelidir. Öğrencinin kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilmesi talep edilmelidir. Böylece dil öğretiminin kalıcılığı öngörülebilir.
- Dil, kültürün taşıyıcısıdır. Dil öğretiminde öğretilen kelimeler, deyimler, atasözleri, şiiirler vb. unsurlar kültürün yansımasıdır. Hedef dilin kültürünün aktarılması bakımından bu unsurlar önem arz eder.
- Sınıf içinde ve dışında öğrencilere kişisel ödevler verilmeli ve öğrenme iyi bir şekilde kavratılmalıdır. Bununla beraber öğrencilere sınıf içerisinde yapılabilecek grup çalışmaları verilmeli ve bu gruplara sınıf ortamında dil öğrenimlerini pekiştirecek canlandırmalar yaptırılmalıdır.
- Dil öğretiminde devamlı aynı yöntem, teknik ve materyallerin kullanılması öğrenciler nezdinde bir süre sonra algı dağınıklığına sebep olabilir. Bu sebeple öğrencilerin derse katılımını yüksek tutmak amacıyla fıkra, tekerleme, oyun, yarışma vb. etkinlikler düzenlenmelidir.
- Dil öğretiminde öğrencinin bilgi düzeyinin haricinde bir soru sorulmaması gerekir. Sorulduğu takdirde öğrenci tarafından bu sorunun bilinmemesi, olumsuz bir durum yaratacağı bilinmelidir.
- Dil öğretiminde kullanılacak etkinlik ve materyallerin, öğrencinin hedef düzeyine uygun olması gerekir. Bunun da bir program çerçevesinde yapılması önem arz eder.
- Dil öğretimi süresince öğrenciler tarafından yapılan dil yanlışları hemen düzeltilmelidir. Bu şekilde geri beslemelerle doğru öğrenme sağlanmış olacaktır.
- Dil öğretimi belirli bir program dâhilinde yapılmalıdır. Bunun için en önemli unsur doğru bir yöntemin benimsenmesidir. Dil öğretiminde kullanılan yöntemler şu şekilde sıralanır:

a. *Dil Bilgisi - Çeviri Yöntemi*

b. *Doğrudan Yöntem*

e. *Okuma Yöntemi*

ç. *Kulak - Dil Alışkanlığı Yöntemi*

d. *Görme ve İşitmeye Dayalı Yöntem*

e. *Bilişsel Yöntem*

f. *İletişimsel Yöntem*

g. *Seçmeci Yöntem*

ğ. *Toplu Fiziksel Tepki*

h. *Sessiz Yol Yöntemi*

ı. *Topluluk ile Dil Öğretimi*

i. *Telkin Yöntemi.*

Bu dil öğretim yöntemleri içerisinde günümüzde aktif olarak iletişimsel yöntem ile seçmeci yöntem kullanılır.

- Kelime öğretiminde resimli sözlüklerden, karikatürlerden, resimli deyim anlatımlarından faydalanılmalıdır. Bununla birlikte kelime anlatımı sırasında öğretmen veya öğrenci tarafından yapılacak olan canlandırmalar, dil öğretimi sürecini daha zevkli hâle getirir.
- Öğrencilerin bilgi düzeylerine uygun olacak şekilde sınava yönelik materyaller hazırlanmalıdır. Bu materyaller hazırlanırken hedeflenen amaca bağlı kalınmalıdır.
- Dil öğretimi çerçevesinde sınav hazırlarken tüm test türlerinden faydalanılmalı ve kazanımların sıklık derecesine göre soru sayıları değişmelidir.
- Dil öğrenimini tamamlayan öğrenciler, sınavlardan başarı ile geçseler bile dil öğrenimlerine dair geri beslemeler olmamasından ötürü öğrenmede kalıcılık gerçekleşmeyebilir. Bu sebeplerden ötürü hikâye setleri ile geri beslemelerde bulunulmalıdır. Bu hikâye setleri alana özgü hazırlanmış olabileceği gibi klasik eserlerden de olabilir.

2.2.3. Yabancılar Türkçe Öğretiminin Günümüzdeki Temel Dayanağı

Yabancılar Türkçe öğretimi, günümüzde yabancı dil öğretiminde tüm dünyada dikkate alınan Avrupa Konseyi *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni* (DAOBM) çerçevesinde yapılır.

Avrupa Konseyi, *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni* 'nin amacını şu şekilde açıklar:

“Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni, Avrupa ülkelerinde dil öğretim programlarını, program yönergelerini, sınav ve ders kitapları vb. konulardaki çalışmaları yönlendirmek için ortak bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Yabancı dil öğrenenlerin, bu dili iletişim kurmada kullanabilmek için neleri bilmeleri ve bu dilde etkinlik kazanmak için hangi bilgi ve yeteneklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı bir şekilde açıklamaktadır. Bu açıklamalar aynı zamanda dillerin kurulmuş olduğu kültür bağlamını da kapsamaktadır. Başvuru metni aynı zamanda yabancı dil öğrenenlerin gerçekleştireceği ilerlemenin, öğrenmenin her aşamasında ve yaşam boyu öğrenme temeliyle ölçülebilmesini sağlayan dil yeterlilik düzeylerini de tanımlamaktadır.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 1).

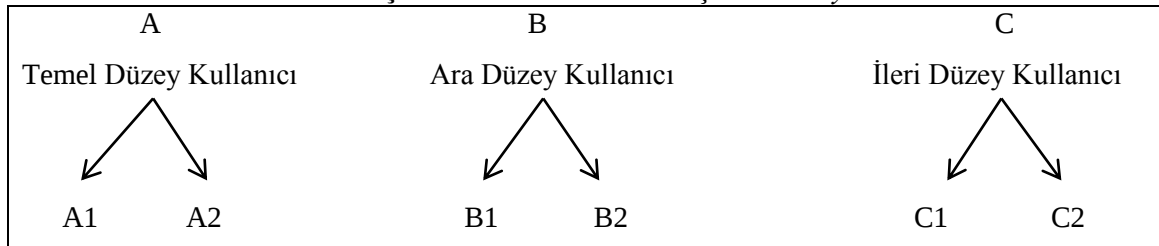
Yabancı dil öğretimi, DAOBM dikkate alınarak tüm dünyada ortak bir öğretim plânı çerçevesinde yapılmaktadır. Bunun sebebi olarak da bir dilin ne kadar bir süre içerisinde ve ne şekilde öğretileceği standartlaştırılarak tüm dünyada ortak bir dil öğretim programı oluşturmak gösterilir. Bununla beraber başvuru metninin hazırlanmasının amacı olarak Avrupa’da bilinen ve kullanılan dil çeşitliliğin artırılması da gösterilir. DAOBM, böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulmasının gerekçelerini metin içerisinde şu şekilde belirtir:

- “a) Farklı ülkelerdeki eğitim kurumları arasında işbirliğini arttırmak,
- b) Dil yeteneklerinde ortak bir temel oluşturmak,
- c) Öğrenen, öğretmen, program geliştiriciler, sınav kurulları ve eğitim müdürlüklerine bu kurumları oluşturmakta ve çabalarını koordine etmekte yardımcı olmak.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 4)

Bu gerekçelerin neticesinde DAOBM’de kullanım alanları belirlenmiştir. Bu kullanım alanlarında; dil öğretim sürecinin plânlanması, dil öğretim sürecinin belgelendirilmesi, kendi kendine öğrenme becerisinin kazandırılması, öğrenme programlarının hazırlanması ve sertifikalandırılma yapılması yer alır.

Avrupa’da dil çeşitliliğinin artırılması ve bu çeşitliliğin korunmasına yönelik meydana getirilen DAOBM (2009: 21), bu amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla *ortak başvuru düzeyleri* belirlemiştir. Belirlenen *ortak başvuru düzeyleri*, öğrencinin kendi dil öğrenim sürecinde bulunduğu seviyeyi ve bu seviyede elde ettiği kazanımları ifade etmeye yöneliktir. Bu bağlamda altı tane *ortak başvuru düzeyi* belirlenmiştir. Bu *ortak başvuru düzeyleri* Şekil 2.’de gösterilmiştir:

Şekil 2. DAOBM Ortak Başvuru Düzeyleri

Kaynak: Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 21.

Yukarıdaki şekilde yer alan *ortak başvuru düzeyleri*, DAOBM'nin aşamalı bir sistem benimsediğini gösterir. *Ortak başvuru düzeyleri*, metinde dört temel dil becerisine dönük olarak her düzeyde ayrı ayrı tanımlanır. Bu tanımlamalar, dil becerilerinin ilgili düzeyde karşılaması gereken yeterlikleri net bir şekilde ortaya koyar. DAOBM, ortak başvuru düzeylerinde öğrenciden beklediği yeterlikleri şu şekilde açıklar:

Temel Düzey Kullanıcı

A1:

“Sıradan ve gündelik değişlerle somut gereksinimleri karşılamayı hedefleyen son derece yalın ifadeleri anlayabilir ve kullanabilir. Kendini veya bir başkasını tanıtabilir ve bir kişiye, kendisiyle ilgili sorular –Örneğin oturduğu yer, ilişkileri, sahip olduğu şeyler, vb. üzerine– aynı türden sorulara yanıt verebilir. Eğer kendisiyle konuşan kişi yavaş yavaş ve tane tane kendisine yardımcı olacak biçimde konuşuyorsa, basit bir biçimde iletişim kurabilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 23).

A2:

“Tek cümleleri ve doğrudan öncelik alanlarıyla (söz gelimi yalın ve kişisel bilgiler ve aile bilgileri, alışverişler, yakın çevre, iş) ilişkili olarak sıklıkla kullanılan deyimleri anlayabilir. Bildik ve alışlagelen konular üzerinde yalnızca yalın ve dolaysız bilgi alışverişini gerektiren basit ve bildik etkinlikler çerçevesinde iletişim kurabilir. Eğitimini, dolaysız çevresini yalın yollardan betimleyebilir ve dolaysız gereksinimlerine denk düşen konuları anlatabilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 22-23).

Temel Düzey Kullanıcı seviyesinde öğrencinin sergilemesi beklenen davranışlar, gündelik iletişimi kurmaya ve kendi ihtiyaçlarını hedef dil vasıtasıyla ifade etmeye yöneliktir. Bu çerçevede öğrenci ile kurulacak olan iletişim; olabildiğince yavaş, akıcı, anlaşılır ve öğrencinin öğrenim seviyesine uygun olmalıdır.

Ara Düzey Kullanıcı

B1:

“Açık ve standart bir dil kullanıldığında ve iş, okul, eğlence, vd. bildik şeyler söz konusu ana konuları anlayabilir. Erek dilin konuşulduğu bir bölgeye yapılan yolculuk sırasında karşılaşılan durumların çoğunda sorunların altından kalkabilir. Bildik ve ilgi alanına giren konular üzerine yalın ve tutarlı bir söylem üretebilir. Bir olayı, bir deneyimi ya da bir düşü anlatabilir, bir beklentiye betimleyebilir ve bir projeye veya bir düşünceye ilişkin gerekçeler ya da açıklamaları kısaca dile getirebilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 22).

B2:

“Uzmanlık alanına ilişkin teknik bir tartışma da dâhil olmak üzere karmaşık bir metin içindeki somut ya da soyut konuların özünü anlayabilir. Doğal bir konuşucuyla ne kendisi ne de karşısındaki için bir gerilim içermeyen bir

konuşma türünden durumlarda belli bir doğallık ve rahatlık derecesiyle iletişim kurabilir. Geniş bir konu dizisi içinde kendini açık ve ayrıntılı bir biçimde dile getirebilir, güncel bir konuya ilişkin görüş bildirebilir ve farklı olasılıkların avantaj ve sakıncalarını sergileyebilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 22).

Ara Düzey Kullanıcı seviyesinde bulunan öğrenci gündelik iletişimini rahatlıkla sağlayabilmektedir. Bunun yanı sıra öğrenci, kendisi ile ilgili konularda açık ve mantıklı ifadeler kurabilmekte ve kişisel düşüncelerini ve yaşanmışlıklarını dile getirebilmektedir.

İleri Düzey Kullanıcı

C1:

“Uzun ve zorlu metinlerden oluşan geniş bir basamağı anlayabilir ve örtük anlamları kavrayabilir. Sözcüklerini uzun uzadıya aramak zorunda olmaksızın doğal ve akıcı bir biçimde kendini ifade edebilir. Toplumsal, mesleki ya da akademik yaşamı içinde dilini esnek ve etkin bir biçimde kullanabilir. Karmaşık konularda açık ve dizgeli bir biçimde kendini anlatabilir ve düzenleme, eklemleme ve söylem bağdaşıklığı gereçleri üzerindeki denetim gücünü gösterebilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 22).

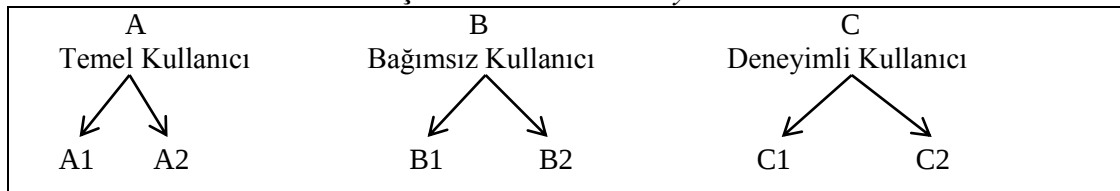
C2:

“Okuduğu ve duyduğu her şeyi neredeyse bir çaba göstermeksizin anlayabilir. Farklı kaynaklardan yazılı ve sözlü olgu ve kanıtları tutarlı bir biçimde özetleyerek yeniden oluşturabilir. Doğal bir biçimde, son derece akıcı ve kesin olarak kendini ifade edebilir ve karmaşık konularla bağlantılı ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir.” (Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 22).

İleri Düzey Kullanıcı seviyesinde bulunan öğrenci akademik, toplumsal, siyasi, kültürel, ekonomik vb. alanlarla ilgili olarak anlama ve anlatma becerilerini rahatlıkla sergileyebilmektedir.

Ortak başvuru düzeyleri esnek bir yapıya sahiptir. Bu sebeple yaş, akademik durum, hazırbulunuşluk, hedef dilin nitelikleri vb. sebeplerden dolayı daha da detaylandırılır. Bu detaylandırma çerçevesinde *ortak başvuru düzeyleri* DAOBM (2009: 31)’de yeniden adlandırılmış ve bu adlandırma Şekil 3.’de gösterilmiştir:

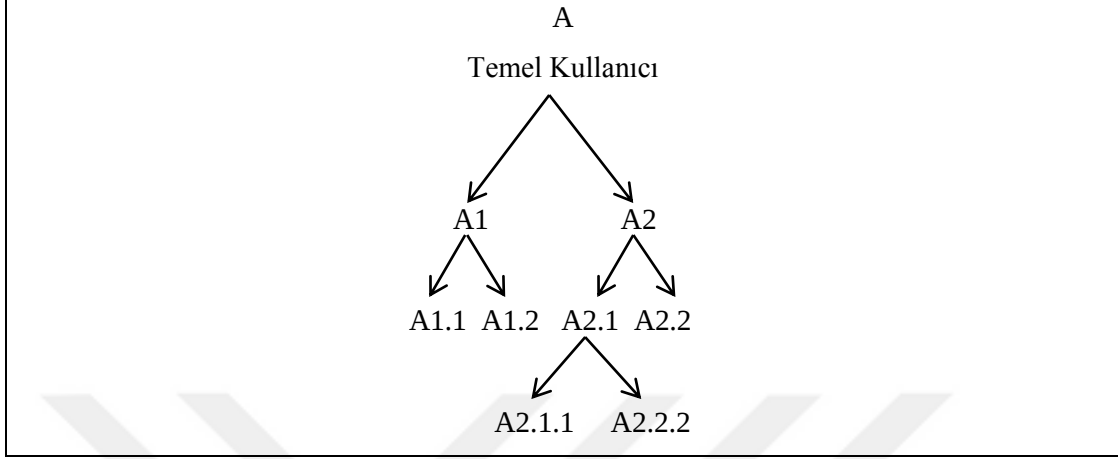
Şekil 3. Kullanıcı Düzeyleri

Kaynak: Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 31.

Şekil 3.'te belirtilen *kullanıcı düzeyleri* hedef kitlenin durumuna göre esnek ağaç modeline göre DAOBM'de yeniden kurgulanmış ve bu kurgulanma Şekil 4., Şekil 5. ve Şekil 6.'da gösterilmiştir.

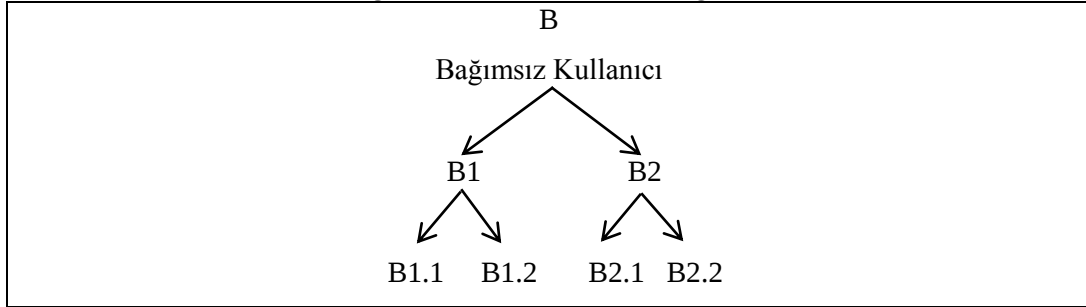
Şekil 4. Temel Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi

Kaynak: Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 32.

Şekil 4'te belirtilen esnek ağaç gösterimi, DAOBM (2009: 32)'e göre 7-14 yaş aralığındaki öğrencilere ve dil öğrenim sürecinde en düşük düzeyde ilerlemelere sahip olan öğrencilere yönelik bir dil öğretimini benimser. Özellikle çocuklarda ileri düzey dil seviyesine ulaşma hızı, yetişkinlere göre daha yavaş gerçekleşir. Bu da yaş etkenine bağlı olarak temel düzey dil seviyesinin dallandırılmasına gerekçe olmuştur.

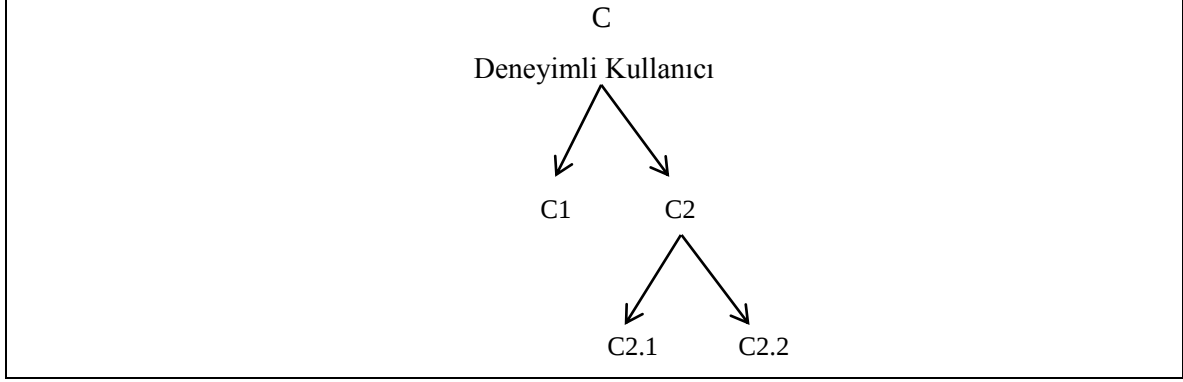
Şekil 5. Bağımsız Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi

Kaynak: Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 32.

Şekil 5.'te belirtilen esnek ağaç gösterimi, DAOBM (2009: 32)'e göre hedef dilin konuşulduğu ülkede dil öğrenimi gören öğrenciler dikkate alınarak bağımsız kullanıcı düzeyinin dallandırılması ile oluşturulmuştur. Bu çerçevede öğrencinin hedef dili daha fazla tecrübe etmesi ve sosyal hayatta dile daha fazla maruz kalması neticesinde bu alanda öğrenimin dallandırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Şekil 6. Deneyimli Kullanıcıda Esnek Ağaç Gösterimi

Kaynak: Avrupa Konseyi DAOBM, 2009: 33.

Şekil 6.'da belirtilen esnek ağaç gösterimi, DAOBM (2009: 33)'e göre ileri düzey dil kullanımı çerçevesinde üst düzey dil kabiliyetlerini desteklemek ve bu kabiliyetleri geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Buradaki nihaî amaç, dil öğrenme sürecinin ustalıkla sonuçlandırılmasıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1. ÇOCUKLARDA DİL EDİNİMİ

İnsan, yaşamı boyunca fiziksel, zihinsel, dilsel, kültürel, toplumsal vb. alanlarda olumlu ya da olumsuz şekilde gelişim gösterir. İnsan, bulunduğu çevreden kaynaklı olarak faydalı ya da zararlı değişimlere maruz kalır. Maruz kalınan bu değişimler neticesinde insan, belirli yaş dönemlerinde farklı adlandırmalarla ifade edilir. Bu çerçevede insanın doğduğu andan iki yaşına kadar olan dönemine *bebeklik dönemi* denir. *Bebeklik döneminden* sonra *çocukluk dönemi* gelir. Bu dönem hakkında detaylara geçmeden önce çocuk kavramının iyi anlaşılması gerekir.

Güncel Türkçe Sözlük, *çocuk* maddesini “küçük yaştaki oğlan veya kız; soy bakımından oğul veya kız evlat; bebeklik ile ergenlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız” (TDK, 2019) olarak tanımlar. Bu tanımın yanı sıra Özbay (2014: 108) ise *çocuk* kavramını bebeklikle ergenlik arasında gelişim dönemi açısından kendine bir görüş benimseyen insan yavrusu olarak tanımlar. Bu tanımlardan hareketle çocuk kavramını, insanın bebeklik ve ergenlik çağı arasındaki dönemi olarak tanımlamak mümkündür.

Çocuk kavramına dönük yapılan tanımlar, yaş grubu olarak *çocuk* kavramını tanımlamakta yetersiz kalmıştır. Gelişim dönemlerinin iyi anlaşılması ve gelişim özelliklerinin iyi gözlemlenmesi sebebi ile yaş grubu oldukça önem arz eder. Bu sebeple Aytaş ve Yalçıntaş yaş grubu olarak *çocuk* kavramını, “İki yaşından ergenlik çağına kadar büyüme dönemi içinde bulunan insan yavrusu, henüz ergenlik dönemine erişememiş kız ve erkek” (2011: 13) olarak tanımlar. Aytaş ve Yalçıntaş (2011: 13)’ın belirttiği yaş aralığı da dâhil edildiğinde *çocuk* kavramını 2-14 yaş aralığında bulunan ve bu yaş aralığının gelişim özelliklerini sergileyen insan yavrusu olarak tanımlamak yerinde olacaktır.

Çocukluk dönemi, 2-14 yaş aralığındaki bireyin gelişim alanlarını ve bu alanların düzeylerini merkeze alır. Bu gelişim alanları ve düzeyleri her bireyde farklı seyreder. Bu farklılaşma, bireysel farklılık olarak adlandırılır.

Bireysel farklılıklar, çocuğun anne rahmine düşmesi ile başlar ve doğum sonrası çocuğun gelişim düzeyine paralel olarak belirginleşir. Bu çerçevede gelişim düzeylerinin farklı seyretmesine bağlı olarak ortaya çıkan bireysel farklılıklar, çocuğun dil gelişimini de etkiler.

Çocuğun dil gelişimi, anne karnında 6. aydan itibaren başlar. Buna bağlı olarak 6. aydan itibaren çocukta işitme yetisi gelişim gösterir. Doğum sonrası ise çocuk sosyal bir çevre ile tanışır ve bu çevre ile etkileşime girer. Etkileşime girilen sosyal çevre sayesinde çocuğun dil becerileri gelişir. Doğum öncesi işitme ile başlayan dil gelişim süreci, doğum sonrası sosyal çevrenin etkisiyle dinleme ve konuşma becerilerini de geliştirmeye başlar.

Çocuğun dil gelişimi sürecinin doğum öncesinde başladığı yukarıda ifade edilmiştir. Doğum öncesi başlayan dil gelişimi sürecinin ne şekilde olduğuna dair üç önemli yaklaşım ortaya atılmıştır. Bu yaklaşımlar, dil gelişimi sürecinin ortaya çıkışı ve bu sürecin gelişimi noktasında farklılık gösterir.

Dil gelişim sürecinin ortaya çıkışını ve gelişimini ele alan bu yaklaşımlar; Davranışçı yaklaşım, Bilişsel (Doğuşancı) yaklaşım ve son olarak da Yapılandırmacı (Oluşturmacı) yaklaşımdır. Brown (akt. Genç, 2013: 39), bu yaklaşımları Tablo 1.'de şu şekilde özetler:

Tablo 1. Dil Gelişimine Yönelik Yaklaşımlar

YAKLAŞIM	ANAHTAR İFADELER
Davranışçı Yaklaşım	Görülebilir performans Bilimsel yöntem Koşullanma Pekiştirme
Bilişsel Yaklaşım	Edinim Ara dil Küresel Dil Bilgisi
Yapılandırmacı Yaklaşım	Buluş yolu ile öğrenme Anlam oluşturma

Davranışçı yaklaşımda, uyarı-tepki ilişkisi ana unsur olarak yer edinir. Şöyle ki çocuk, doğduğu andan itibaren kendisinde bulunan dil yetisini; tekrarlama, hatırlatma, davranış sergileme, kendisine gösterilen etkiye karşı tepki verme şeklinde sergiler. Bu çerçevede dil yetisinin gelişmesi erken yaşta başlar. Genç, bu yaklaşım hakkında şu şekilde görüş bildirir:

“Davranışçılar insanda öğrenme yetisinin gizemlerini bulduklarını iddia eden araştırmacılarıdır. İnsan birçok davranış repertuvarına alabilecek yetenektedir. Bu davranışların insanda yerleşmesi veya içselleşmesi ise uyarıcı-tepki ve pekiştirici zincirinin tamamlanmasına bağlıdır.” (Genç, 2013: 40).

Genç’in görüşünden hareketle bu yaklaşımda dil öğrenimi/edinimi davranışla gerçekleşir, davranışla kazanılır. Bununla beraber bu yaklaşım, dil öğreniminde/ediniminde işitme aygıtına oldukça önem verir. Bu sebeple işitsel-sözel yöntem ve görsel-işitsel yöntem, yaklaşımın benimsediği yöntemlerdir. Bu yöntemlerle yapılan dil öğretiminde işitim, sesletim, dinleme, konuşma, okuma ve yazma sırası takip edilir.

Bilişsel (doğuşancı) yaklaşımda, dil, doğum ile edinilen bir özellik olarak görülür. “Dil, öğrenilmez, edinilir.” anlayışı bu yaklaşımın görüşünü yansıtır. Bu çerçevede dil öğreniminin/ediniminin genetik bir özellikle gerçekleşeceği vurgulanır. Bu noktada Chomsky, çocuğu bir bilgisayara ve dil öğrenimini/edinimini ise bu çocuğa yüklenen bir bilgisayar yazılımına benzetir. Chomsky, bu benzetmesi ile dil öğreniminde/ediniminde zekâ ve iradenin etkisi olmadığını ve dil öğreniminin/ediniminin yalnızca doğuştan getirilen bir yeti ile gerçekleşeceğini vurgular (Güneş, 2009: 5). Ayrıca bu yaklaşımda dil öğrenimi/edinimi erken yaşta başlar.

Bu yaklaşım, dil öğretim yöntemlerinden iletişimsel yöntem ile kavramsal-işlevsel yöntemi dil gelişim sürecinde kullanılır.

Yapılandırmacı (oluşturmacı) yaklaşımda, çocuğun zihinsel süreçleri dikkate alır. “Dil, edinilmez öğrenilir.” anlayışı bu yaklaşımın görüşünü yansıtır. Bu anlayış çerçevesinde yapılandırmacı (oluşturmacı) yaklaşım ile bilişsel (doğuşancı) yaklaşım ayrıştır. Yapılandırmacı (oluşturmacı) yaklaşımda dil öğrenimi/edinimi, genetik bir donanım ile tek başına gerçekleşmez. Genetik donanım ile birey-çevre-zihin üçgeni içerisinde bütünleşik bir yapıda gerçekleşir. Bununla beraber bu yaklaşım, dil öğrenimi/edinimi sürecinin erken yaşta başlaması gerektiğini belirtir. Erken yaşta yapılacak dil öğreniminin/ediniminin 6 yaşına kadar başlaması gerekir. Bu yaştan sonra

çocuğun dil öğrenme yetisinde motivasyon ve hazırbulunuşluk gibi noktalarda gerileme ortaya çıkar.

Bu yaklaşımda, dil öğretim yöntemlerinden beceri yöntem ile etkinlik yöntemi kullanılır.

Dil öğrenimine/edinimine yönelik belirtilen bu yaklaşımlardaki ortak nokta, dil öğreniminin/ediniminin erken yaşta başlaması gerektiğidir. Bununla beraber bu yaklaşımların farklılaştığı nokta ise dilin nasıl öğrenildiği/edinildiği düşüncesidir.

Dil öğreniminin/ediniminin erken yaşta başlaması noktasında Özbay, çocuğun dil gelişim sürecini yaş grupları çerçevesinde ele alır. Bu çerçevede Özbay (2014: 118-126), çocuğun dil gelişim sürecini 0-6 yaş grubu, 7-12 yaş grubu ve 12-15 yaş grubu şeklinde gruplandırır.

0-6 yaş grubunda,

İki yaşına kadar çocukta ağlama, bağırma ve anlamsız sesler çıkarma vb. davranışlar görülür. İki yaşından sonra bebeklikten çocukluğa geçiş sebebiyle dil gelişimi hızlanır. Ancak bireysel farklılıklardan dolayı dil gelişimi, erken ya da geç başlayabilir veya farklı hızda gerçekleşebilir. Üç yaşına gelindiğinde çocuk, dil ile neden-sonuç, zaman, yer ve şart anlamları ifade cümleler kurar ve bu tarz cümleleri anlar. Üç yaşından itibaren ise çocukta *ben dili* başlar. Bu çerçevede dil kullanımı, çocuğun sosyal çerçevesinde ve *ben* merkezli gerçekleşir. Beş yaşından itibaren ise çocukta merak duygusu artar ve buna bağlı olarak soru sorma eyleminde ciddi artış görülür. Bu çerçevede çocuğun dinleme ve konuşma becerileri gelişim gösterir. Altı yaşına gelindiğinde çocuğun sözcük varlığı ve sözlü anlatım becerileri iyi bir seviyeye erişir. Bu yaştan itibaren çocuğun okul öncesi döneme girmiş olması sebebi ile artık dil gelişimi plânlı bir sürece girmiştir. Bu çerçevede çocuğun dil gelişimi, bir program çerçevesinde alanında uzman bir öğretmen tarafından yönetilir.

7-12 yaş grubunda, çocuğun okuma ve yazma becerilerinde gelişim başlar. Bununla beraber bu yaş grubunda çocuğun sözlü iletişim becerileri, sosyal çevreyle etkileşimin artmasından dolayı daha fazla kullanılır. 7-12 yaş aralığı Piaget'e göre somut işlemler dönemine denk gelir. Bu sebeple çocuk, soyut kavramları anlamlandırmada zorlanır. Bu sebeple daha çok somut kavramların öğretimi ön plândadır. Bununla beraber bu yaş grubu ilkökul dönemine denk gelir. Bu noktada dil gelişimi, yine bir program dâhilinde alanında uzman kişilerce yürütülür. Bu yaş

grubundaki çocukların dil gelişimine dönük olarak görsel ağırlıklı ve büyük puntolu yazılara daha fazla yer ayrılır. Çocuk, 12 yaşına geldiğinde ise masal, hikâye, gazete, anı, destan, fıkra vb. metin türleri okur ve bazı metin türlerini yazabilir.

12-15 yaş grubunda, çocuk soyut işlemler dönemindedir. Çocuk, bu dönemde somut kavramların yanında soyut kavramları da anlar ve kullanır. Bu dönemde çocuk dil becerilerini kullanırken gündelik iletişimin yanı sıra kişisel zevkleri de dikkate alır. Bu yaş grubundaki çocuk, kelime haznesi ve söz varlığına bağlı olarak akademik okuma yapar. Bununla beraber çocuk; şiir, öykü, anı ve oyunları eleştirir ve bu türlere ekleme veya çıkarma yapabilir ya da yeniden yazabilir.

Dil gelişimi süreci, hedef kitlenin yaş özelliğinin yanı sıra hedef kitlenin mensup olduğu toplum bakımından da farklılaşır. Bu çerçevede çocuklara yönelik gerçekleştirilen dil öğretimi, yabancı bireylerde farklılaşır.

2. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ YAPILAN FAALİYETLER

Çocukların ana dili edinimleri daha önce bahsedildiği üzere anne karnında başlayan bir süreçtir. Bu süreç, çocuk okul çağına gelene kadar yakın çevresi ile girdiği etkileşim çerçevesinde devam eder. Okul çağına kadar devam eden bu süreçte ana dili edinimi, bilinçsiz ve plânsız şekilde gerçekleşir. Okul çağından itibaren ise ana dili edinimi, ana dili öğretimi altında bilinçli ve plânlı bir şekilde eğitim kurumlarında sürdürülür. Bununla birlikte çok dilli toplumlarda *iki dillilik* olgusu görülür. *İki dillilik* olgusunun görüldüğü toplumlarda çocuk, hem kendi yakın çevresinde konuşulan dili hem de ülkenin dilini okul çağına kadar aynı anda öğrenmeye başlar. Okul çağına gelindiğinde ise ülkenin dili *ana dili öğretimi* noktasında plânlı bir program dâhilinde tek başına gelişimini sürdürür.

Ana dili ile beraber *iki dilliliğin* görüldüğü toplumlarda dil öğrenme süreci yukarıdaki şekilde gerçekleşir. Bununla beraber ana dili farklı olan çocuklarda bulundukları ülkenin dilini öğrenme süreçleri okul çağına geldiklerinde farklılaşır. Bu farklılığın sebebi çocuğun ana dilinin farklı olması ve kendi dilini yaşam sürdüğü ülkede iletişim amaçlı kullanamaması gösterilir.

Çocuk, *ana dili* ve *ikinci dil* öğretiminin haricinde kendi ana dilinin/ikinci dilinin konuşulmadığı bir ülkede yaşıyorsa o ülkenin dilini belli bir düzeye kadar öğrenmesi

gerekir. Çocuğun belli bir düzeye kadar öğrenmesi gereken dil, daha önce belirtildiği şekli ile *hedef dil* veya *yabancı dil* olarak adlandırılır.

Çocukların ana dillerinin haricinde farklı bir dili öğrenmeleri için erken yaşta eğitime alınmaları gerekir. Erken yaşta gerçekleştirilen dil öğrenimi, kalıcılık bakımından daha çok önem arz eder.

Dil öğretiminde kalıcılığın olabilmesi için dil öğretiminin plânlanan aşamaya kadar verimli şekilde gerçekleşmesi gerekir. Bu çerçevede ülkemizdeki yabancı çocuklar için Türkçe öğretiminin erken yaşta başlaması verimlilik açısından önemlidir.

Ülkemizdeki yabancı çocukların sayısının artmasına bağlı olarak çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, 2010 yılından itibaren yaygınlaşmıştır. Bu çerçevede çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi amacıyla araştırmalar, materyaller ve çalışmalar başlatılmış ve eğitim kurumları açılmıştır. Bu açılan eğitim kurumları, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetini DAOBM çerçevesinde gerçekleştirir. Ancak bu eğitim kurumlarından MEB, çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde DAOBM'nin yanı sıra güncel *Türkçe Dersi Öğretim Programı*'nı da dikkate alır.

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, ulusal düzeyde MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve yine bu kurum bünyesinde faaliyet yürüten PICTES/PIKTES tarafından yürütölmektedir.

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetini uluslararası düzeyde ise Yunus Emre Enstitüsü ve Türkiye Maarif Vakfı yürötmektedir.

2.1. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ULUSAL FAALİYETLER

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetleri, ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı ve özel kuruluşlar tarafından yürütölür. Bakanlıkça yapılan faaliyetlerin başında öğretim sürecinin sağlanması, ders materyallerinin hazırlanması ve kullanımı, ölçme ve değerlendirme hizmetlerinin sağlanması, kültür aktarımı ve toplumsal adaptasyon gelir. Özel kuruluşlar ise yalnızca ders materyali hazırlama ve Türkçe öğretime faaliyetlerinde bulunur.

Bakanlığın ulusal düzeyde sağladığı öğretim faaliyetleri noktasında karşımıza ilk olarak yurt dışından ülkemize öğrenim görmek amacıyla gelen yabancı öğrenciler çıkar.

Bu öğrenciler, ağırlıklı olarak 14-17 yaş arasındadır ve Afrikalıdır. Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi programı ile bu öğrenciler Türkiye’de lise eğitimi almaktadır. Bu öğrencilere yönelik olarak 9. sınıfta birinci dönem haftalık 26 saat, ikinci dönem haftalık 4 saat olmak üzere Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Bu öğrencilere yönelik derslerde MEB Talim ve Terbiye Kurulunun *Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Öğrenciler İçin Türkiye Türkçesi Öğretimi Programı* (MEB DÖGM, 2019) dikkate alınır. Öğrencilerin yabancı olması sebebi ile yapılan bu eğitim-öğretim faaliyeti, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi olarak kabul edilir.

Bakanlığın çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetine bakıldığında 6-12 yaş aralığındaki yabancı çocuklara yoğun bir mesai harcadığı görülmektedir. Özellikle ülkemizdeki Suriyeli çocuklar için Türkçe öğretimi faaliyeti yoğun bir şekilde sürdürülmekte ve bu çerçevede MEB HBÖGM tarafından PICTES/PIKTES yürütülmektedir.

2.1.1. Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PICTES/PIKTES)

MEB tarafından başlatılan *Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi* (PICTES/PIKTES) ile Suriyeli çocukların kayıp nesil olmaması, bu çocukların eğitim hakkının tekrar tesis edilmesi, bu çocukların Türkiye’nin; dilini, kültürünü ve tarihini öğrenmesi ve bu çocukların kendilerini toplumdan ayrı hissetmemesi amaçlanmaktadır.

PICTES/PIKTES, “3 Ekim 2016 tarihinde MEB ve AB Türkiye Delegasyonu arasında imzalanan *Türkiye’deki Mülteciler için Mali Yardım Programı* (FRIT) anlaşması kapsamında başlamıştır” (2019h).

PICTES/PIKTES kapsamında Türkçe ve Arapça dil hizmetlerinin yanı sıra Suriyeli çocukların yaşlılarından akademik anlamda geri kalmamaları adına telafi eğitimleri de verilmektedir. Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemine dâhil olmaları ve bu çerçevede Türkçe dil becerilerine sahip olmaları projenin beklenen çıktıları arasındadır.

PICTES/PIKTES faaliyetlerinin bel kemiğini Türkçe dil hizmeti oluşturmaktadır. Türkçe dil hizmeti ile beraber projenin faaliyetleri ve sağladığı hizmetler şunlardır:

1- Türkçe öğretimi

- 2- Arapça öğretimi
- 3- Telafi hizmeti
- 4- Destekleme ve yetiştirme hizmeti
- 5- Uyum öğretimi
- 6- Ulaşım hizmeti
- 7- Kırtasiye araçları temini
- 8- Okullara sarf malzeme temini
- 9- Öğretmen temini
- 10- Ulusal düzeyde farkındalık faaliyeti
- 11- Ölçme ve değerlendirme faaliyeti
- 12- Rehberlik ve danışmanlık hizmeti
- 13- Okullara yardımcı personel temini
- 14- Öğretim amacı ile materyal sağlanması
- 15- Eğitim ve yönetim personeline yönelik eğitim verilmesi
- 16- Tüm faaliyetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi

Yukarıdaki faaliyetlerin yanı sıra PICTES/PIKTES kapsamında okul öncesi çağıdaki çocukların okullaştırılması ve bu çağıdaki çocukların Türkçe dil becerilerini erken yaşta kazanmaları adına eğitim-öğretim hizmeti sunulmaktadır.

PICTES/PIKTES (2019h) kapsamında yapılan Türkçe öğretim faaliyetinde MEB *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1.,2.,3. Seviye Kurs Programı* dikkate alınmaktadır. Kurs Programı kapsamında belirtilen seviyelere uygun olarak Türkçe öğretim setleri ve okuma kitapları hazırlanmıştır. Bununla beraber 13-17 yaş aralığı için başka bir Kurs Programı hazırlanmıştır. Ancak 13-17 yaş Kurs Programı, PICTES/PIKTES'in hedef kitlesine hitap etmediğinden proje kapsamında neredeyse hiç dikkate alınmamaktadır. Proje kapsamında 6-12 yaş Kurs Programı'nın yanı sıra dil öğretim faaliyetinin daha kaliteli olması amacıyla yeni bir program üzerine çalışılmaktadır. Hazırlanmakta olan bu programın, Türkiye Maarif Vakfının Türkçe öğretim faaliyetinde kullandığı programın Suriyeli çocuklara uyarlanması şeklinde hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

2.1.2. MEB Tarafından Hazırlanan 6-12 Yaş Grubu Yabancılara Türkçe Öğretimi Kurs Programları

Ülkemizde yabancı çocukların artmasına bağlı olarak çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetlerinde bazı problemler baş göstermiştir. Bu problemler arasında yabancı çocuklar için Türkçe öğretim sürecinin yürütülmesinde dikkate alınacak öğretim programı ön plâna çıkmaktadır. Hâlihazırda Türk dilinin öğretiminde kullanılan Türkçe Dersi Öğretim Programı, ana dili Türkçe olan çocuklar için oluşturulduğundan yabancı öğrencilerin eğitimine cevap verememektedir. Bunun yanında MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün yayımladığı *Yabancılar Diller Türkçe A1, A2 ve B1* seviye programları ise çocukların yaş seviyesine uygun olmaması sebebi ile öğretim faaliyetinde uygulanamamaktadır. Bu sebeple 6-12 yaş aralığındaki yabancı çocuklara yönelik Türkçe öğretimi faaliyeti için yeni bir öğretim programına ihtiyaç duyulmuştur.

2016 yılında MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik kurs programları hazırlanmıştır. Bu programlar; *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı* ve *Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (13-17 yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı*'dır. 6-12 yaş Kurs Programı ve 13-17 yaş Kurs Programı üçer seviyeden oluşmaktadır. Bu programlarının hazırlanmasında DAOBM ve Türkçe Öğretim Programı göz önünde bulundurulmuştur. DAOBM ve Türkçe Öğretim Programı'nın yanı sıra programın hazırlanmasında dikkate alınan hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- Program kapsamında öğretilecek konular, bilinenden bilinmeyene, basitten zora ve somuttan soyuta ilkesi çerçevesinde hazırlanmıştır.
- Programda; dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik konular belirlenmiştir. Ancak belirlenen bu konular dört temel dil becerisi başlığı altında belirtilmemiştir. Konular, bir bağlam altında belirtilmiştir.
- Program kapsamında yer alan konuların ve kazanımların öğretilmesi noktasında teknolojik imkânlardan faydalanılması önerilmiştir.
- Program çerçevesinde günümüz dil öğretimi yöntemlerinden iletişimsel yöntem ve işlevsel dil eğitimi yöntemi kullanılmıştır (MEB HBÖGM, 2016a: 3).

2.1.2.1. MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye Kurs Programı

6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın hedeflenen amaçları (Bkz. EK-1) şu şekildedir:

- Türkiye Türkçesi alfabesini öğrenmek ve ses bilgisi, diksiyon ve yazma becerisine sahip olmak,
- Selâmlaşma ve nezaket ifade edebilen söz kalıplarını kullanmak,
- Şahsi bilgileri bir başkasına sormak ve bu bilgiler kendisine sorulduğunda cevap vermek,
- Sosyal hayatı ile ilgili kişi ve kurumlar hakkında basit bilgiler vermek,
- 20'ye kadar saymak,
- Eşyaların renklerini söylemek,
- Saat, gün, ay, yıl gibi temel zaman ifadelerini sormak ve bu ifadeler kendisine sorulduğunda cevaplamak,
- Vücut organlarını ve kişisel temizlik araçlarını bilmek,
- Temel ihtiyaçlarını ifade etmek ve herkesçe bilinen bir mevzu hakkında basit söz kalıplarını kullanarak kendini ifade etmek ve bu konuya dönük soru sormak,
- Anlama becerilerinden hareketle söz varlığını arttırmak,
- Yazılı anlatım becerilerini geliştirmek (MEB HBÖGM, 2016a: 2).

6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı ile ilgili sayısal bilgiler Tablo 2.'de belirtilmiştir:

Tablo 2. 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler

Konular	Süre (Ders Saati)	Kazanım Sayısı
Alfabe Öğretimi	30	19
Ben ve Yakın Çevrem	30	11
Günlük Yaşam	30	17
Zaman ve Mekân	30	15
Dış Görünüş ve Kişisel Bakım	30	12
TOPLAM	150	74

Kaynak: MEB HBÖGM, 2016a: 3.

Tablo 2.'de belirtildiği üzere 1. Seviye Kurs Programı, 5 konu ve her bir konu alanı 30 saat olmak üzere toplamda 150 saat olacak şekilde plânlanmıştır. Ayrıca 1. Seviye Kurs Programı içerisinde toplam 74 kazanım bulunmaktadır (Bkz. EK-1).

2.1.2.2. MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 2. Seviye Kurs Programı

6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın hedeflenen amaçları (Bkz. EK-2) şu şekildedir:

- İhtiyaçlarını anlatabilmek ve kendisine sorulan soruları cevaplandırmak,
- Yiyecek, içecek ve kıyafet adlarını bilmek,
- Meslek adlarını bilmek ve o meslekleri basitçe açıklamak,
- 100'e kadar sıra ve sayma şekli ile sayıları saymak,
- Birey, hayvan, eşya, bitki vb. unsurların yerlerini söylemek,
- Ulusal ve uluslararası para birimlerini tanımak ve değerini ifade etmek,
- Pazarda veya çarşıda satılan malların fiyatlarını sormak ve alışveriş yapmak,
- Sağlıkla ilgili bir şikâyeti olduğunda dile getirmek,
- Alışlagelmiş gündelik davranışlarını dile getirmek,
- Anlama becerilerinden hareketle söz varlığını arttırmak,
- Yazılı anlatım becerilerini geliştirmek ve korumak (MEB HBÖGM, 2016b: 2).

6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı ile ilgili sayısal bilgiler Tablo 3.'te belirtilmiştir:

Tablo 3. 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler

KONULAR	SÜRE (DERS SAATİ)	KAZANIM SAYISI
Giriş	10	7
Temel İhtiyaçlar	30	20
Meslekler	30	12
Zaman ve Mekân	30	15
Alışveriş	30	18
Hastalıklar ve Alışkanlıklar	30	13
TOPLAM	160	85

Kaynak: MEB HBÖGM, 2016b: 3.

Tablo 3.'te belirtildiği üzere 2. Seviye Kurs Programı, 6 konudan oluşmaktadır. 2. Seviye Kurs Programı, “Giriş” 10 saat, diğer konular ise 30 saat olmak üzere toplamda 160 saat olacak şekilde plânlanmıştır. Ayrıca 2. Seviye Kurs Programı içerisinde toplam 85 kazanım bulunmaktadır (Bkz. EK-2).

2.1.2.3. MEB Yabancı Diller Yabancılarla Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 3. Seviye Kurs Programı

6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı’nın hedeflenen amaçları (Bkz. EK-3) şu şekildedir:

- Kendisi ile ilgili bilgileri detaylı şekilde anlatmak,
- Diğer insanlarla tanışmak ve başkalarını tanıştırmak,
- Matematiksel ifadelerle kurulan söz kalıplarını anlamak ve kullanmak,
- An itibari ile uğraştığı iş hakkında konuşmak,
- Hobilerinden ve fobilerinden bahsetmek,
- Gelecek hakkında olabilecek olaylar hakkında görüş bildirmek,
- Müzik aletlerinin isimlerini bilmek ve basit düzeyde Türkçe şarkılar söylemek,
- Çarşıdan veya pazardan Türkçe konuşarak alışveriş yapmak,
- En basit seviyede metin okumak,
- Özel günlere ilişkin yazılı ve sözlü ifadeleri anlamak ve kullanmak,
- Tatil ve seyahat ile ilgili kavramları ve söz kalıplarını kullanmak ve kendisine konaklama merkezlerinde yöneltilen bilgi formlarını eksiksiz doldurmak,
- Nezaket ifade eden söz kalıplarını kullanmak,
- Anlama becerilerinden hareketle söz varlığını arttırmak,
- Yazılı anlatım becerilerini geliştirmek (MEB HBÖGM, 2016c: 2).

6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı ile ilgili sayısal bilgiler Tablo 4.’te belirtilmiştir:

Tablo 4. 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler

KONULAR	SÜRE (DERS SAATİ)	KAZANIM SAYISI
Giriş	10	9
Tanışma ve Yakın Çevre	30	20
Serbest Zaman Etkinlikleri	30	18
Müzik-Alışveriş	30	18

Tablo 4. (Devam) 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı Hakkında Bilgiler

Özel Günler ve Kutlamalar	30	10
Tatil	30	8
TOPLAM	160	83

Kaynak: MEB HBÖGM, 2016c: 3.

Tablo 4.'te belirtildiği üzere 3. Seviye Kurs Programı, 6 konudan oluşmaktadır. 3. Seviye Kurs Programı, “Giriş” 10 saat, diğer konular ise 30 saat olmak üzere toplamda 160 saat olacak şekilde plânlanmıştır. Bunun yanında 3. Seviye Kurs Programı içerisinde toplam 83 kazanım bulunmaktadır (Bkz. EK-3)

6-12 yaş arasındaki yabancı öğrenciler için 3 seviye olarak hazırlanan Kurs Programı, toplamda 470 saat ve 242 kazanımdan oluşmaktadır.

2.2. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ ULUSLARARASI FAALİYETLER

Uluslararası düzeyde Türkiye Cumhuriyeti'nin yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi bağlamında yürüttüğü faaliyetler, Türk kültürünü ve dilini öğretmek, uluslararası ilişkileri artırmak ve milletlerarası sıcak ilişkiler kurmak amacıyla yapılmaktadır. Bu faaliyetlerin plânlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacı ile Yunus Emre Enstitüsü ve Türkiye Maarif Vakfı kurulmuştur.

Yunus Emre Enstitüsü ve Türkiye Maarif Vakfı, Türkçe öğretimi faaliyetine oldukça önem verir. Bu kuruluşların Türkçe öğretim faaliyeti çerçevesinde çocuklara yönelik faaliyetleri genişçe yer tutar. Bu kuruluşlar materyal hazırlama, program oluşturma, öğretim hizmeti sağlama, akademik araştırmalar yürütme vb. konularında da çalışmalar yapmaktadır.

2.2.1. Yunus Emre Enstitüsü ve Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Yunus Emre Enstitüsü (YEE) adı ile faaliyetlerini yürüten Yunus Emre Vakfı, Türk kültürünü ve dilini dünyaya tanıtmak, Türk dili ve kültürüne yönelik eğitim hizmeti sunmak, farklı milletlerle siyasi ve sosyal ilişkileri geliştirmek ve bu milletlerle gönül bağları kurmak amacıyla 5 Mayıs 2007 tarihinde kurulmuştur (Yunus Emre Enstitüsü, 2017e: 3).

2009 yılından bu yana faaliyetlerini sürdüren Yunus Emre Enstitüsü, aşağıdaki ülkelerde aktif olarak faaliyet göstermektedir:

Tablo 5. Yunus Emre Enstitüsünün Faaliyet Gösterdiği Ülkeler

Afganistan	Brezilya	Hollanda	KKTC	Pakistan
Almanya	Cezayir	İngiltere	Kosova	Polonya
ABD	Fas	İran	Lübnan	Romanya
Arnavutluk	Filistin	İtalya	Macaristan	Rusya
Avusturya	Fransa	Japonya	Makedonya	Sırbistan
Azerbaycan	Güney Afrika	Karadağ	Malezya	Somali
Belçika	Gürcistan	Katar	Mısır	Sudan
Bosna Hersek	Hırvatistan	Kazakistan	Moldova	Ürdün

Kaynak: YEE, 2017e: 3.

Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğretimi faaliyetine oldukça önem vermektedir. Bu noktada yetişkinlere ve çocuklara Türkçe öğretimi noktasında çalışmalar yürütmektedir. Bu çerçevede Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğretim faaliyet için yaş gruplarına ve hedef kitleye göre ders materyalleri yayımlamıştır. Bu materyaller aşağıda belirtilmiştir:

YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT),

YEE Türkçe Öğreniyorum A1.1,A1.2,A2.1,A2.2,

YEE Yedi İklim Türkçe A1,A2,B1,B2,C1,C2,

Resimlerle Kelime Öğreniyorum,

Konuşma ve Yazma Kitabı,

Video Etkinlik Kitabı,

Damak Tadı A1,A2 Tematik Türkçe seti (YEE, 2017f: 15-17).

Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğretim faaliyeti çerçevesinde Türkçe öğretim setlerini ve yardımcı ders materyallerini hedef kitleye göre farklılaştırır. Bu noktada yetişkinlere ve çocuklara yönelik Türkçe öğretim setleri ve yardımcı ders materyalleri ayrılır.

Yunus Emre Enstitüsü, çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetlerini DAOBM’de belirtilen temel kullanıcı düzey dil seviyesi çerçevesinde gerçekleştirir. Bu amaçla Enstitü tarafından çocukların Türkçe öğrenimine yardımcı olması amacıyla YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) 1 ve 2, YEE Türkçe Öğreniyorum

A1.1,A1.2,A2.1,A2.2 ve *Resimlerle Kelime Öğreniyorum* ders materyalleri oluşturulmuştur.

2.2.2. Türkiye Maarif Vakfı ve Çocuklar İçin Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Türkiye Maarif Vakfı (TMV), 17 Haziran 2016 tarihinde kurulmuştur. Vakfın kuruluş amacı, yurt dışında yapacağı eğitim-öğretim faaliyetleri ile Türk dilini, kültürünü ve tarihini öğretmek ve gelecekte milletler ve devletlerarası gönül köprüleri kurmaktır. Bunun yanında TMV; insanlığın değerlerini doğru aktarmak, doğru insan yetiştirmeye yönelik ulusal ya da uluslararası eğitim modellemeleri hazırlamak ve uygulamak, Anadolu ve Türk kültürünü dünyaya tanıtmak vb. amaçlara da sahiptir. Ayrıca TMV, “Güven İşbirliği ve Dayanışma, Şeffaflık, Ehliyet ve Liyakat, İyilikte Israr, Eğitimde Kuşatıcılık, Evrensellik” değerlerini eğitim-öğretim sürecinde benimsediği değerler olarak belirlemiştir (TMV, 2018: 20-21).

Türkiye Maarif Vakfı, yurt dışında, okul öncesinden üniversite çağına kadar eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek, bu faaliyetleri her açıdan desteklemek, öğrencilere barınma hizmeti sağlamak ve ders materyali sağlamakla sorumludur.

Türkiye Maarif Vakfı’nın faaliyet gösterdiği ülkelere bakıldığında geniş çaplı bir hizmet yürüttüğü görülmektedir. Vakfa bağlı olarak 50 ülkede 317 eğitim kurumu bulunmaktadır. Vakfın faaliyet yürüttüğü ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

ABD, Afganistan, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Avustralya, Belarus, Bosna-Hersek, Burundi, Cibuti, Çad, Ekvator Ginesi, Etiyopya, Fildişi Sahili, Fransa, Gabon, Gambia, Gana, Gine, Gürcistan, Irak, Kamerun, Kongo, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Kosova, Kuzey Makedonya, Macaristan, Madagaskar, Mali, Moritanya, Nijer, Pakistan, Romanya, Sao Tome ve Principe, Senegal, Sierra-Leone, Somali, Sudan, Tanzanya, Tunus, Ürdün, Venezuela (TMV, 2019a).

Türkiye Maarif Vakfı’nın yurt dışında yaptığı faaliyetlerin bel kemiğini Türkçe öğretimi oluşturmaktadır. Bu faaliyetin sağlıklı yürümesi için akademik çalışmalar, eğitimler, toplantılar vb. çalışmalar yapılmaktadır. Bu çerçevede Türkiye Maarif Vakfı tarafından *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı* yayımlanmıştır. Programın içeriğine bakıldığında yaş grupları, dil seviyeleri ve kazanımlar net bir şekilde belirlenmiştir. Programda lise çağına kadar temel düzey dil seviyesi dikkate alınırken

lise çağına gelmiş bireylerde ara düzey ve ileri düzey dil seviyesi de Türkçe öğretimine dâhil edilmiştir.

Vakfın yayımladığı *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı*’nın Yaş grupları ve dil seviyeleri Tablo 6.’da belirtilmiştir:

Tablo 6. Türkiye Maarif Vakfı Türkçe Öğretimi Programı’nda Yaş-Seviye Durumu

İlkokul	7 yaş	A1	A1.1	72+72 saat
	8 yaş		A1.2	72+72 saat
	9 yaş		A1.3	72+72 saat
	10 yaş		A1.4	72+72 saat
Ortaokul	11 yaş	A1		144 saat
	12 yaş	A2	A2.1	144 saat
	13 yaş		A2.2	144 saat
	14 yaş		A2.3	144 saat

Kaynak: TMV, 2019b: 26.

Tablo 6.’ya bakıldığında yaş düzeyi göz önüne alınarak dil seviyelerinin ve ders saatlerinin farklılaştığı görülmektedir. Program çerçevesinde ilköğretim I. Kademe, temel seviye dil düzeyinin giriş aşaması olarak oluşturulmuştur. Bu kademede temel düzey dil seviyesi öğretimi, 4 aşamadan oluşmaktadır. Her bir aşama 72+72 saat olacak şekilde plânlanmıştır. İlköğretim II. kademe çerçevesinde temel düzey dil seviyesi ve bu dil seviyesinin ikinci aşaması bulunmaktadır. Her bir aşama 144 saat olacak şekilde plânlanmıştır. Bunun yanı sıra programda beceri alanları olarak dinleme, sözlü etkileşim, sözlü üretim, okuma ve yazma alanları bulunmakta ve toplamda 1229 kazanım yer almaktadır. Kazanımların becerilere ve dil seviyelerine göre dağılımı programda detaylı bir şekilde belirtilmiştir. Anlaşılabacağı üzere program çerçevesinde çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, çocuğun gelişim düzeyine göre plânlanmaktadır. Ayrıca program kapsamında belirlenen kazanımlar ve beceriler dil seviyelerine uygun şekilde dağılmıştır. Sonuç olarak TMV *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı* (2019b: 27-30) okul çağı ve yaş düzeyinin çocuklara yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde belirleyici ana unsurlardan birisi olduğunu belirtmiştir.

3. ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİ İLE İLGİLİ YAYIMLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ

Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik MEB ve özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri; ders kitabı, çalışma kitabı ve dinleme dosyasından oluşmaktadır.

Hâlihazırda MEB tarafından yayımlanan Türkçe öğretim setleri, *Yabancı Diller Yabancılarla Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye, 2. Seviye ve 3. Seviye Kurs Programı* çerçevesinde alanında uzman kişilerce yayımlanmıştır.

Özel yayınevleri tarafından hazırlanan Türkçe öğretim setleri ise 6-14 yaş aralığı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bununla beraber bu setlerin hazırlanmasında, DAOBM'nin temel düzey dil seviyesi dikkate alınmıştır.

MEB'in hazırladığı Türkçe öğretim setlerinde, DAOBM'de belirtilen temel düzey dil seviyesi dikkate alınmıştır. Ancak bu setlerde temel düzey dil seviyesini belirten “A1” ve “A2” kavramları kullanılmamıştır. Bunun yerine *MEB Yabancı Diller Yabancılarla Türkçe Öğretim Kurs Programı*'ndaki “1.Seviye”, “2.Seviye” ve “3.Seviye” kavramları kullanılmıştır.

3.1. BAKANLIKÇA ÇOCUKLAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ

3.1.1. Hayat Boyu Türkçe

Hayat Boyu Türkçe öğretim seti, Türkiye’de öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin Türkçe dil becerileri kazanmaları amacıyla *MEB HBÖGM Yabancı Diller Yabancılarla Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı*’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Bu öğretim seti, programdaki konu başlıkları ve konu içeriklerine uygun olacak şekilde hazırlanmıştır. *Hayat Boyu Türkçe* öğretim seti içerisinde 1. Seviye öğrenci ve çalışma kitabı, 2. Seviye öğrenci ve çalışma kitabı, 3. Seviye öğrenci ve çalışma kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve ses dosyaları bulunmaktadır.

Bu set, MEB'in hazırladığı *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe* öğretim setinden farklı olarak şu nitelikleri bulundurmaktadır:

- Etkinlikler diğer sete oranla daha kapsamlı ve fazladır.
- Dört temel dil becerisine yönelik doğrudan etkinliklere yer verilmektedir.

- Öğrencilere tekrar yapmaları ve edindikleri bilgileri geliştirmeleri adına her öğrenci kitabının yanında o seviyeye uygun çalışma kitabı sağlanmaktadır.
- Öğreticileri yönlendirebilecek bir öğretmen kılavuz kitabı sunmaktadır.
- Ses kayıt dosyalarını bulundurarak dinleme becerisine yönelik etkinliklerin verimliliği artırmaktadır (MEB HBÖGM PIKTES, 2019a; 2019b; 2019c; 2019ç; 2019d; 2019e).

3.1.2. Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe

Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe öğretim seti, Türkiye’de öğrenim gören yabancı öğrencilerin Türkçe dil becerileri kazanmaları amacıyla MEB *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye, 2. Seviye, 3. Seviye Kurs Programı*’na uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca bu sette, tematik bir yaklaşım benimsenmekte ve dört temel dil becerisine yönelik etkinlikler, dolaylı bir şekilde verilmektedir. Set içerisindeki etkinlikler, hedef kitlenin hazırbulunuşluğu göz önüne alınarak bulmaca, boyama, oyun vb. ile desteklenmiştir.

Hazırlanan bu Türkçe öğretim seti, *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye, 2. Seviye ve 3. Seviye Kurs Programı*’nda olduğu gibi üç seviye olacak şekilde hazırlanmıştır. Kitap içerisinde yer alan konu başlıkları ve konu içerikleri, program ile birebir olacak şekilde hazırlanmıştır (MEB HBÖGM PIKTES, 2019f; 2019g; 2019ğ).

3.2. ÖZEL YAYINEVLERİNCE ÇOCUKLAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ

3.2.1. ABC Çocuklar İçin Türkçe

Bu set içerisinde; *ABC Çocuklar İçin Türkçe A1.1, ABC Çocuklar İçin Türkçe A1.2, ABC Çocuklar İçin Türkçe A2.1 ve ABC Çocuklar İçin Türkçe A2.2* ders ve çalışma kitabı bulunmaktadır.

Bu set yurt dışındaki Türk soylu çocukların dil eğitimi için hazırlanmıştır. Ancak alandaki materyal eksikliği sebebi ile yabancı çocukların Türkçe öğrenimine de uygun hâle getirilmiştir.

Set içerisindeki A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 ders ve çalışma kitabında toplamda 23 ünite bulunmaktadır. Set içerisinde hedef kitlenin yaş aralığına uygun bir sayısal ifade bulunmamaktadır. Ancak çocuklara yönelik hazırlandığı ibaresi mevcuttur. Bununla

beraber öğretilmesi plânlanan konular ve yer alan etkinlikler 6-12 yaş aralığına uygun şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca dört temel dil becerisi doğrudan değil dolaylı yoldan etkinlikler içerisinde verilmiştir. Dil bilgisi konuları açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Set içerisinde yer alan A1.2, A2.1 ve A2.2 ders ve çalışma kitabında “Başlangıç” adı altında bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde bir önceki dil seviyesine dönük olarak geri beslemeler yer almaktadır.

ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Merhaba
- Sınıfımız
- Evim
- Nerede?
- Yemek Saati” (Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016a: 4).

ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Başlangıç
- Ailem
- Vücudum
- Elbise Dolabım
- Ne Yapıyorsun?
- Mevsimler” (Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016c: 3).

ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Başlangıç
- Tatilde
- Kurallara Uyalım
- Bir Günüm
- Neler Yaptın?
- Ulaşım Araçları” (Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016d: 3).

ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Başlangıç
- Ülkemizi Tanıyalım
- Hayallerim
- Dünyamız ve Biz
- Sağlık
- Bir Varmış Bir Yokmuş” (Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016f: 3).

3.2.2. Akdem Türkçeye Merhaba

Akdem yayınları tarafından yayımlanan bu set içerisinde; *Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe A1.1*, *Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe A1.2*, *Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe A2.1* ile *Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe A2.2* ders ve çalışma kitabı bulunmaktadır.

Oluşturulan bu sette, temel düzey dil seviyesine yönelik hazırlanmıştır. Set içerisinde yer alan A1.1, A1.2, A2.1 ve A2.2 seviyelerine yönelik hazırlanan ders ve çalışma kitaplarının her birinde sekizer ünite işlenmektedir.

Bu set içerisinde dil öğretimi; “dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi” öğrenme alanlarına ayrılmıştır. Her bir öğrenme alanı için üniteler, alt konulara ayrılarak detaylandırılmıştır. Bunun yanı sıra dil bilgisi başlığı altında konulara yönelik etkinliklere genişçe yer verilmiştir. Set içerisinde hedef kitlenin yaş aralığına uygun bir sayısal ifade bulunmamaktadır. Ancak çocuklara yönelik hazırlandığı ibaresi mevcuttur. Bununla birlikte bu sette diğer setlerden farklı olarak ara dil olarak Arapça bulunmaktadır. Anlatılan konunun ve etkinliklerin içerisinde ara dil bulunmasa dahi konu başlıklarında bağlamın anlaşılması amacı ile Arapça kullanılmıştır. Ayrıca ünite sonlarında öğrencinin kendi söz varlığını geliştirmesine yönelik olarak kelime listeleri Türkçe olarak bulunmaktadır.

Akdem Türkçe Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Merhaba
- Sınıfım
- Renkler
- Sayılar
- Vücudum

- Evim
- Ailem
- Zamanım” (Elveren ve Gürbüz, 2017a: 6-7).

Akdem Türkçe Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Tanışma
- Etkinlikler
- Elbiseler
- Yiyecekler ve İçecekler
- Meyveler ve Sebzeler
- Meslekler
- Hayvanlar
- Ulaşım Araçları” (Elveren ve Gürbüz, 2017c: 6-7).

Akdem Türkçe Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Nerelisin
- Saat Kaç?
- Nerede?
- Mekânlar
- Alışveriş
- Hava Durumu
- Spor
- Hastalıklar” (Elveren ve Gürbüz, 2017d: 6-7).

Akdem Türkçe Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “İyi Günler
- Karakter
- Hobi ve Sosyal Etkinlik
- Dünya ve Gökyüzü
- Trafik ve Çevre
- Piknik ve Oyunlar

- İyi Dilekler
- Tatil ve Yolculuk” (Elveren ve Gürbüz, 2017f: 6-7).

3.2.3. Bahçeşehir Üniversitesi Merhaba Türkçe

Bu set, okul öncesi çağda bulunan 4-7 yaş arasındaki çocukların Türkçeyi öğrenmeleri amacı ile hazırlanmıştır. 4-7 yaş arası olması sebebi ile *DAOBM*’deki dil seviyeleri yalnızca kelime öğretimi noktasında dikkate alınmıştır. Bununla beraber set kapsamında kelime öğretimi çerçevesinde görsel unsurlar, şiir, şarkı, oyun, boyama vb. yer almaktadır. Ayrıca set içerisinde harf öğretimine ve değerler eğitime yönelik de etkinlikler mevcuttur (Polat, 2017a; 2017b; 2017c).

3.2.4. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe

Bahçeşehir Üniversitesi tarafından yayımlanan bu set içerisinde, *Yeni Dünyam Türkçe 1*, *Yeni Dünyam Türkçe 2*, *Yeni Dünyam Türkçe 1 Öğretmen Kitabı* ile *Yeni Dünya Türkçe 2 Öğretmen Kitabı* bulunmaktadır.

Yeni Dünyam Türkçe 1 ve *Yeni Dünyam Türkçe 2* içerisinde “Giriş” bölümü ve sekizer ünite bulunmaktadır. Bu ünitelerde dört temel dil becerisi doğrudan değil dolaylı olarak etkinlikler içerisinde ele alınarak tematik bir yaklaşımla verilmektedir.

Bu set, 7-11 yaş aralığında bulunan çocuklar için hazırlanmıştır. Ayrıca bu set emsallerinden farklı olarak içerisinde değerler eğitime dönük etkinliklere yer vermektedir. Bununla birlikte set içerisinde oluşturulan “‘Biraz da” başlığıyla Matematik, Fen Bilgisi ve Hayat Bilgisi derslerine yönelik etkinliklere de yer verilmektedir. Set bu farklılıklarıyla dil öğretiminin yanında çocuğun kişisel ve akademik gelişimini de desteklemektedir.

Set içerisinde her bir üniteden önce söz varlığının geliştirilmesine yönelik liste bulunmaktadır. Bu listenin bulunması, öğrencinin kendi kelime varlığını ve kendi hazırbulunuşluk düzeyini geliştirmesine meydan vermektedir.

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1 kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Giriş
- Merhaba Sınıfım
- Ben ve Çevrem
- Evim

- Ailem
- Benim Hayatım
- Oyunlarım
- Vücudum
- Eğlence Zamanları” (Bütün, 2016a:4-7).

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 2 kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Giriş
- Haydi Dışarı Çıkalım
- Günlük İşlerim
- Okul Gezisi
- Masal Dünyası
- Hayallerim
- Özel Günler
- Hayvanlar Âlemi
- Hobilerim” (Bütün, 2016b: 4-7).

3.2.5. Yeni Hayat Yabancı Çocuklar İçin Türkçe

Enver Gedik tarafından hazırlanan bu kitap, çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretimi amacı ile hazırlanan ilk eser olma özelliği taşıyor. Kitap içerisinde yer alan görsel unsurlar çocuklara uygun şekilde tasarlanmıştır. Bunun yanı sıra okuma metinleri basitten zora ilkesi çerçevesinde anlama ve okuma hızının gelişimine paralel olacak şekilde plânlanmıştır (Gedik, 2015).

3.2.6. Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe

Yunus Emre Enstitüsü tarafından yayımlanan bu set, 6-9 yaş arasında Türkçe öğrenmek isteyen yabancı öğrenciler için hazırlanmıştır (YEE, 2017a: 3).

Bu sette, 2 adet ders kitabı, 2 adet öğretmen kılavuz kitabı ve dinleme kayıtları bulunmaktadır. Sette yer alan üniteler, temalarla ilişkilendirilerek dört temel dil becerisini temel düzey dil seviyesinde geliştirmeye yönelik hazırlanmıştır. Setin 6-9 yaş arasına yönelik hazırlanması sebebi ile boyama, oyun, şarkı, bulmaca gibi dikkat çekici ve eğlendirici etkinliklere yer verilmiştir.

Set, temel düzey dil seviyesinde hazırlandığı için görsel olarak oldukça doygun hazırlanmıştır.

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe 1 ders kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Alfabe
 - Merhaba
 - Gökkuşığı
 - Sayılar
 - Benim Evim Güzel Evim
 - Sevimli Hayvanlar
 - Yiyecekler, İçecekler
 - Yüzümüz
 - Vücudumuz”
- (YEE, 2017a: 4-5)

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe 2 ders kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Tık Tak
 - Canım Ailem
 - Ne Yapıyorsun?
 - Güzel Eşyalarım
 - Etkinlikler
 - Hayvanlar
 - Giyecekler
- Benim Dünyam” (YEE, 2017b: 4-5)

3.2.7. Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum

Yunus Emre Enstitüsü tarafından yayımlanan bu set içerisinde; *Türkçe Öğreniyorum 1 A1.1*, *Türkçe Öğreniyorum 2 A1.2*, *Türkçe Öğreniyorum 3 A2.1* ile *Türkçe Öğreniyorum 4 A2.2* ders ve çalışma kitabı bulunmaktadır. Set içerisindeki her kitapta dinleme kayıtları bulunmaktadır.

Oluşturulan bu set, yurt dışında Türkçe öğrenmek isteyen 10-15 yaş aralığındaki yabancı öğrenciler için oluşturulmuştur. Ayrıca bu sette; dinleme, konuşma, okuma,

yazma ve dil bilgisi alanlarına ayrılmıştır. Dil bilgisi başlığı altında anlatılacak olan konulara dönük etkinliklere genişçe yer verilmiştir.

Set içerisindeki her ders ve çalışma kitabında altışar ünite belirlenmiş olup set toplamında 24 ünite bulunmaktadır. Bunun yanında bu set, *Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* setinden farklı olarak temel düzey dil seviyesinin ikinci basamağını da barındırmakta ve dört temel dil becerisi ile dil bilgisine yönelik etkinlikler bulundurmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum 1 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Tanışalım
- Sınıfımız
- Canım Ailem
- Bizim Manav
- Arkadaşım Elif
- Yaşasın Okulumuz” (YEE, 2016a: 4-5).

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum 2 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Günlük İşler
- Canım Annem
- Tatil
- Çocuk Bayramı
- Damak Tadı
- Eski Zamanlar” (YEE, 2017c: 4-5).

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum 3 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Yolculuk Nereye?
- Hayvanlar Âlemi
- Hobiler
- Komşu Komşunun Külüne Muhtaç
- Başarının Anahtarı
- Hem Okudum Hem de Yazdım” (YEE, 2017ç: 4-5).

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum 4 ders ve çalışma kitabında yer alan üniteler şu şekildedir:

- “Oyun
- Haydi Alışverişe
- Gelecek
- Dünyamız
- Bir Varmış Bir Yokmuş
- Geçmiş Olsun” (YEE, 2017d: 4-5).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL YAYINEVLERİNCE HAZIRLANAN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

1. TÜRKÇE ÖĞRETİM SETLERİ İLE 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI KAZANIMLARININ UYUMLULUĞU

MEB tarafından yabancı çocuklara yönelik yapılan Türkçe öğretim faaliyetlerinde *MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* kullanılmaktadır. Bu sebeple özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setleri *MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı* çerçevesinde bu bölümde incelenecektir.

6-12 Yaş Kurs Programı'ndaki kazanımlar (Bkz EK-1, EK-2, EK-3), bu bölümde daha önce Şekil 1.'de gösterildiği gibi numaralandırılacaktır. Bununla birlikte numaralandırılan kazanımlar, tablolarda belirtilecek ve kazanımların öğretim setleriyle olan uyumlulukları açıklanacaktır.

Bu bölümdeki tablolarda, 6-12 Yaş Kurs Programı'ndaki kazanımların hangi öğretim setinde ne kadar yer aldığı belirtecektir. Ayrıca bu tablolarda, öğretim seti ile numaralandırılan kazanım arasında uyum olması durumunda “var” ifadesi kullanılacak ve uyum gösteren kazanımın öğretim seti içerisinde hangi kitapta yer aldığı belirtilecektir. Bunun yanı sıra bu tablolarda öğretim seti ile numaralandırılan kazanım arasında uyum olmaması durumunda ise “yok” ifadesi kullanılacak ve tabloların altında bu kazanımlara yönelik detaylı açıklamalara yer verilecektir.

1.1. ABC ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

Tablo 7. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.1.1.1.	Var (A1.1)	1.S.1.1.19.	Var (A1.1)	1.S.3.2.2.	Var (A1.2)
1.S.1.1.2.	Var (A1.1)	1.S.2.1.1.	Var (A1.1)	1.S.3.2.3.	Var (A2.1)
1.S.1.1.3.	Var (A1.1)	1.S.2.2.1.	Var (A1.1)	1.S.3.2.4.	Var (A2.1)
1.S.1.1.4.	Var (A1.1)	1.S.2.2.2.	Var (A1.1)	1.S.3.2.5.	Var (A2.1)
1.S.1.1.5.	Var (A1.1)	1.S.2.2.3.	Var (A1.1)	1.S.3.2.6.	Var (A2.1)
1.S.1.1.6.	Var (A1.1)	1.S.2.2.4.	Var (A1.1)	1.S.3.3.1.	Var (A1.1,A1.2)
1.S.1.1.7.	Var (A1.1)	1.S.2.3.1.	Var (A1.1)	1.S.3.3.2.	Var (A1.1,A1.2)
1.S.1.1.8.	Var (A1.1)	1.S.2.3.2.	Var (A1.1)	1.S.3.3.3.	Var (A1.1,A1.2)
1.S.1.1.9.	Var (A1.1)	1.S.2.3.3.	Var (A1.1)	1.S.3.4.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.10.	Var (A1.1)	1.S.2.3.4.	Var (A1.1)	1.S.3.4.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.11.	Var (A1.1)	1.S.2.3.5.	Var (A1.1)	1.S.3.4.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.12.	Var (A1.1)	1.S.2.3.6.	Var (A1.1)	1.S.4.1.1.	Var (A2.1)
1.S.1.1.13.	Var (A1.1)	1.S.3.1.1.	Var (A1.1)	1.S.4.1.2.	Var (A2.1)
1.S.1.1.14.	Var (A1.1)	1.S.3.1.2.	Var (A1.1)	1.S.4.2.1.	Var (A1.2)
1.S.1.1.15.	Var (A1.1)	1.S.3.1.3.	Var (A1.1)	1.S.4.2.2.	Var (A1.2)
1.S.1.1.16.	Var (A1.1)	1.S.3.1.4.	Var (A1.2)	1.S.4.2.3.	Var (A1.2)
1.S.1.1.17.	Var (A1.1)	1.S.3.1.5.	Var (A1.2)	1.S.4.3.1.	Var (A1.2)
1.S.1.1.18.	Var (A1.1)	1.S.3.2.1.	Var (A1.2)	1.S.4.3.2.	Var (A1.2)

Tablo 7. (Devam) ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.4.3.3.	Var (A1.2)	1.S.4.4.4.	Var (A1.1)	1.S.5.2.2.	Yok
1.S.4.3.4.	Var (A1.2)	1.S.5.1.1.	Var (A1.2)	1.S.5.2.3.	Var (A1.2)
1.S.4.3.5.	Var (A1.2)	1.S.5.1.2.	Var (A1.2)	1.S.5.2.4.	Var (A1.2)
1.S.4.3.6.	Var (A1.2)	1.S.5.1.3.	Var (A1.2)	1.S.5.2.5.	Yok
1.S.4.4.1	Var (A1.1)	1.S.5.1.4.	Var (A1.2)	1.S.5.2.6.	Yok
1.S.4.4.2.	Var (A1.1)	1.S.5.1.5.	Yok	1.S.5.2.7.	Yok
1.S.4.4.3.	Var (A1.1)	1.S.5.2.1.	Yok		

ABC Çocuklar İçin Türkçe A1.1., A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 1. Seviyesi bakımından Tablo 7'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 74 kazanımın 68'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 6 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 7.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların “-lı, -li, -lu, -lü” yapım eki, kişisel bakım araçları ve temizlikle ilgili fiiller konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 7. ve EK-1) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016a; Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016a; 2016c; 2016d; 2016f).

Tablo 8. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.1.1.	Var (A1.1)	2.S.2.3.2.	Var (A1.2)	2.S.4.1.4.	Var (A2.1)
2.S.1.2.	Var (A2.1)	2.S.2.3.3.	Var (A1.2)	2.S.4.1.5.	Var (A2.1)
2.S.1.3.	Var (A1.2)	2.S.2.3.4.	Var (A1.2)	2.S.4.2.1.	Var (A1.2)
2.S.1.4.	Var (A1.1)	2.S.2.3.5.	Var (A1.2)	2.S.4.2.2.	Var (A1.2)
2.S.1.5.	Var (A1.1)	2.S.2.3.6.	Var (A1.2)	2.S.4.2.3.	Var (A1.2)
2.S.1.6.	Var (A1.1)	2.S.2.3.7.	Var (A1.2)	2.S.4.2.4.	Var (A1.2)
2.S.1.7.	Var (A1.2)	2.S.3.1.1.	Var (A2.2)	2.S.4.2.5.	Var (A1.2)
2.S.2.1.1.	Var (A1.1)	2.S.3.1.2.	Var (A2.2)	2.S.4.3.1.	Var (A1.1)
2.S.2.1.2.	Var (A1.1)	2.S.3.1.3.	Var (A2.2)	2.S.4.3.2.	Var (A1.1)
2.S.2.1.3.	Var (A1.1)	2.S.3.1.4.	Var (A2.2)	2.S.4.3.3.	Var (A1.1)
2.S.2.1.4.	Yok	2.S.3.1.5.	Var (A2.2)	2.S.4.3.4.	Var (A1.1)
2.S.2.1.5.	Yok	2.S.3.1.6.	Yok	2.S.4.3.5.	Var (A1.1)
2.S.2.1.6.	Yok	2.S.3.1.7.	Var (A2.2)	2.S.5.1.1.	Yok
2.S.2.1.7.	Var (A1.1)	2.S.3.1.8.	Var (A2.2)	2.S.5.1.2.	Yok
2.S.2.1.8.	Var (A1.1)	2.S.3.1.9.	Var (A2.2)	2.S.5.1.3.	Var (A1.1)
2.S.2.2.1.	Var (A1.1)	2.S.3.2.1.	Var (A1.1)	2.S.5.1.4.	Var (A1.1)
2.S.2.2.2.	Var (A1.1)	2.S.3.2.2.	Var (A1.1)	2.S.5.2.1.	Var (A2.1)
2.S.2.2.3.	Var (A1.1)	2.S.3.2.3.	Var (A1.1)	2.S.5.2.2.	Yok
2.S.2.2.4.	Var (A1.1)	2.S.4.1.1.	Var (A2.1)	2.S.5.2.3.	Var (A2.1)
2.S.2.2.5.	Var (A1.1)	2.S.4.1.2.	Var (A2.1)	2.S.5.2.4.	Yok
2.S.2.3.1.	Var (A1.2)	2.S.4.1.3.	Var (A2.1)	2.S.5.2.5.	Var (A2.1)

Tablo 8. (Devam) ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.5.2.6.	Yok	2.S.5.2.14.	Yok	2.S.6.1.8.	Yok
2.S.5.2.7.	Yok	2.S.6.1.1.	Var (A2.2)	2.S.6.2.1.	Var (A2.1,A2.2)
2.S.5.2.8.	Yok	2.S.6.1.2.	Var (A2.2)	2.S.6.2.2.	Var (A2.1,A2.2)
2.S.5.2.9.	Yok	2.S.6.1.3.	Var (A2.2)	2.S.6.2.3.	Var (A2.1,A2.2)
2.S.5.2.10.	Yok	2.S.6.1.4.	Yok	2.S.6.2.4.	Var (A2.1,A2.2)
2.S.5.2.11.	Yok	2.S.6.1.5.	Yok	2.S.6.2.5.	Var (A2.1,A2.2)
2.S.5.2.12.	Yok	2.S.6.1.6.	Yok		
2.S.5.2.13.	Yok	2.S.6.1.7.	Yok		

ABC Çocuklar İçin Türkçe A1.1., A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 2. Seviyesi bakımından Tablo 8.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 85 kazanımın 63'ü ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 22 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 8.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların “-lık, -lik, -luk, -lük” ve “-cı, -ci, -cu, -cü” yapım ekleri, para, meyve ve sebzeler, ünsüz yumuşaması, ek fiil, “gibi” edatı ve “için” edatı konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 8. ve EK-2) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016b; Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016a; 2016c; 2016d; 2016f).

Tablo 9. ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.1.1.	Var (A1.1)	3.S.2.3.2.	Var (A1.2)	3.S.3.2.3.	Var (A2.1)
3.S.1.2.	Var (A2.1)	3.S.2.3.3.	Var (A1.2)	3.S.3.2.4.	Var (A2.1)
3.S.1.3.	Var (A1.2)	3.S.2.3.4.	Var (A1.2)	3.S.3.2.5.	Yok
3.S.1.4.	Var (A1.1)	3.S.2.3.5.	Var (A1.2)	3.S.3.2.6.	Var (A2.1)
3.S.1.5.	Var (A1.2)	3.S.2.3.6.	Var (A1.2)	3.S.3.2.7.	Var (A2.1)
3.S.1.6.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.2.3.7.	Var (A1.2)	3.S.4.1.1.	Yok
3.S.1.7.	Var (A1.1)	3.S.2.3.8.	Var (A1.2)	3.S.4.1.2.	Var (A2.2)
3.S.1.8.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.2.3.9.	Var (A1.2)	3.S.4.1.3.	Var (A2.2)
3.S.1.9.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.3.1.1.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.4.1.4.	Var (A2.2)
3.S.2.1.1.	Var (A1.1)	3.S.3.1.2.	Var (A1.2,A2.1)	3.S.4.1.5.	Var (A2.2)
3.S.2.1.2.	Var (A1.1)	3.S.3.1.3.	Var (A1.2)	3.S.4.1.6.	Var (A2.2)
3.S.2.1.3.	Var (A1.1)	3.S.3.1.4.	Var (A1.2)	3.S.4.1.7.	Yok
3.S.2.1.4.	Var (A1.1)	3.S.3.1.5.	Var (A1.2)	3.S.4.1.8.	Yok
3.S.2.1.5.	Var (A1.1)	3.S.3.1.6.	Var (A1.2)	3.S.4.1.9.	Yok
3.S.2.1.6.	Yok	3.S.3.1.7.	Var (A1.2)	3.S.4.2.1.	Var (A1.1,A1.2)
3.S.2.1.7.	Yok	3.S.3.1.8.	Yok	3.S.4.2.2.	Var (A1.2)
3.S.2.2.1.	Var (A2.1)	3.S.3.1.9.	Yok	3.S.4.2.3.	Var (A1.2)
3.S.2.2.2.	Var (A2.1)	3.S.3.1.10.	Yok	3.S.4.2.4.	Var (A1.2)
3.S.2.2.3.	Var (A2.1)	3.S.3.1.11.	Var (A1.2)	3.S.4.2.5.	Yok
3.S.2.2.4.	Var (A2.1)	3.S.3.2.1.	Var (A2.1)	3.S.4.2.6.	Yok
3.S.2.3.1.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.3.2.2.	Var (A2.1)	3.S.4.2.7.	Var (A1.1,A1.2)

Tablo 9. (Devam) *ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.4.2.8.	Yok	3.S.5.2.3.	Yok	3.S.6.1.3.	Var (A2.1)
3.S.4.2.9.	Yok	3.S.5.2.4.	Yok	3.S.6.1.4.	Var (A2.1)
3.S.5.1.1.	Yok	3.S.5.2.5.	Yok	3.S.6.1.5.	Var (A1.2,A2.1)
3.S.5.1.2.	Yok	3.S.5.2.6.	Yok	3.S.6.1.6.	Var (A1.2,A2.1)
3.S.5.1.3.	Yok	3.S.5.2.7.	Yok	3.S.6.1.7.	Yok
3.S.5.2.1.	Yok	3.S.6.1.1.	Var (A2.1)	3.S.6.1.8.	Yok
3.S.5.2.2.	Yok	3.S.6.1.2.	Yok		

ABC Çocuklar İçin Türkçe A1.1., A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 3. Seviyesi bakımından Tablo 9.'da incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 83 kazanımın 56'sı ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 27 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 9.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *spor dalları, fobi, müzik aletleri, özel gün ve kutlamalar, ismin yönelme ve ayrılma hâli, ünsüz yumuşaması* ve *“kadar” edatı* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 9. ve EK-3) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016c; Bölükbaş, Demirel, Keskin ve Yılmaz, 2016a; 2016c; 2016d; 2016f).

1.2. AKDEM TÜRKÇEYE MERHABA ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

Tablo 10. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.1.1.1.	Var (A1.1)	1.S.1.1.19.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.3.2.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.2.	Var (A1.1)	1.S.2.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.3.2.3.	Var (A2.1)
1.S.1.1.3.	Var (A1.1)	1.S.2.2.1.	Var (A1.2)	1.S.3.2.4.	Var (A1.1)
1.S.1.1.4.	Var (A1.1)	1.S.2.2.2.	Var (A2.1)	1.S.3.2.5.	Var (A1.1)
1.S.1.1.5.	Var (A1.1)	1.S.2.2.3.	Var (A2.1)	1.S.3.2.6.	Var (A2.1)
1.S.1.1.6.	Var (A1.1)	1.S.2.2.4.	Var (A2.1)	1.S.3.3.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.7.	Var (A1.1)	1.S.2.3.1.	Var (A1.1)	1.S.3.3.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.8.	Var (A1.1)	1.S.2.3.2.	Var (A1.1)	1.S.3.3.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.9.	Var (A1.1)	1.S.2.3.3.	Var (A1.1)	1.S.3.4.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.10.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.2.3.4.	Var (A1.1)	1.S.3.4.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.11.	Yok	1.S.2.3.5.	Var (A2.1)	1.S.3.4.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.12.	Var (A1.1)	1.S.2.3.6.	Var (A2.1)	1.S.4.1.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.13.	Var (A1.1)	1.S.3.1.1.	Var (A1.1)	1.S.4.1.2.	Var (A2.1)
1.S.1.1.14.	Var (A1.1)	1.S.3.1.2.	Var (A1.1)	1.S.4.2.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.15.	Var (A1.1)	1.S.3.1.3.	Var (A1.1)	1.S.4.2.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.16.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.3.1.4.	Var (A1.1)	1.S.4.2.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.17.	Yok	1.S.3.1.5.	Var (A1.1)	1.S.4.3.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.18.	Yok	1.S.3.2.1.	Var (A1.1)	1.S.4.3.2.	Var (A1.1)

Tablo 10. (Devam) Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.4.3.3.	Var (A1.1)	1.S.4.4.4.	Var (A2.1)	1.S.5.2.2.	Yok
1.S.4.3.4.	Var (A1.1)	1.S.5.1.1.	Var (A1.1)	1.S.5.2.3.	Var (A1.1)
1.S.4.3.5.	Var (A1.1)	1.S.5.1.2.	Var (A1.1)	1.S.5.2.4.	Var (A1.1)
1.S.4.3.6.	Var (A1.1)	1.S.5.1.3.	Var (A1.1)	1.S.5.2.5.	Var (A1.1)
1.S.4.4.1	Var (A2.1)	1.S.5.1.4.	Var (A1.1)	1.S.5.2.6.	Yok
1.S.4.4.2.	Var (A2.1)	1.S.5.1.5.	Var (A1.2)	1.S.5.2.7.	Yok
1.S.4.4.3.	Var (A2.1)	1.S.5.2.1.	Yok		

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 1. Seviyesi bakımından Tablo 10.'da incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 74 kazanımın 67'si ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 7 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 10.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *kişisel bakım araçları* ve *temizlikle ilgili fiiller* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 10. ve EK-1) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016a; Elveren ve Gündüz, 2017a; 2017c; 2017d; 2017f).

Tablo 11. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.2.3.2.	Var (A1.2)	2.S.4.1.4.	Var (A2.1)
2.S.1.2.	Var (A2.1)	2.S.2.3.3.	Var (A1.2)	2.S.4.1.5.	Var (A2.1)
2.S.1.3.	Var (A1.1)	2.S.2.3.4.	Var (A1.2)	2.S.4.2.1.	Var (A1.2)
2.S.1.4.	Var (A1.1)	2.S.2.3.5.	Var (A1.1)	2.S.4.2.2.	Var (A1.2)
2.S.1.5.	Var (A2.1)	2.S.2.3.6.	Var (A1.2)	2.S.4.2.3.	Yok
2.S.1.6.	Var (A2.1)	2.S.2.3.7.	Var (A1.2)	2.S.4.2.4.	Yok
2.S.1.7.	Var (A1.1)	2.S.3.1.1.	Var (A1.2)	2.S.4.2.5.	Yok
2.S.2.1.1.	Var (A1.2)	2.S.3.1.2.	Var (A1.2)	2.S.4.3.1.	Var (A2.1)
2.S.2.1.2.	Var (A1.2)	2.S.3.1.3.	Var (A1.2)	2.S.4.3.2.	Var (A2.1)
2.S.2.1.3.	Var (A1.2)	2.S.3.1.4.	Var (A1.2)	2.S.4.3.3.	Var (A2.1)
2.S.2.1.4.	Var (A1.2)	2.S.3.1.5.	Var (A1.2)	2.S.4.3.4.	Var (A2.1)
2.S.2.1.5.	Var (A1.2)	2.S.3.1.6.	Var (A1.2)	2.S.4.3.5.	Var (A2.1)
2.S.2.1.6.	Var (A1.2)	2.S.3.1.7.	Var (A1.2)	2.S.5.1.1.	Yok
2.S.2.1.7.	Var (A1.2)	2.S.3.1.8.	Var (A1.2)	2.S.5.1.2.	Yok
2.S.2.1.8.	Var (A1.2)	2.S.3.1.9.	Var (A1.2)	2.S.5.1.3.	Var (A1.2,A2.1)
2.S.2.2.1.	Var (A1.2)	2.S.3.2.1.	Var (A1.2)	2.S.5.1.4.	Var (A2.1)
2.S.2.2.2.	Var (A1.2)	2.S.3.2.2.	Var (A1.2,A2.1)	2.S.5.2.1.	Var (A1.2)
2.S.2.2.3.	Var (A1.2)	2.S.3.2.3.	Var (A1.2)	2.S.5.2.2.	Var (A1.2)
2.S.2.2.4.	Var (A1.2)	2.S.4.1.1.	Var (A2.1)	2.S.5.2.3.	Var (A1.2)
2.S.2.2.5.	Var (A1.2)	2.S.4.1.2.	Var (A2.1)	2.S.5.2.4.	Var (A1.2)
2.S.2.3.1.	Var (A1.2)	2.S.4.1.3.	Var (A2.1)	2.S.5.2.5.	Var (A2.2)

Tablo 11. (Devam) *Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.5.2.6.	Yok	2.S.5.2.14.	Yok	2.S.6.1.8.	Var (A2.1)
2.S.5.2.7.	Var (A1.2)	2.S.6.1.1.	Var (A2.1)	2.S.6.2.1.	Yok
2.S.5.2.8.	Var (A2.2)	2.S.6.1.2.	Var (A2.1)	2.S.6.2.2.	Yok
2.S.5.2.9.	Var (A2.2)	2.S.6.1.3.	Var (A2.1)	2.S.6.2.3.	Yok
2.S.5.2.10.	Yok	2.S.6.1.4.	Var (A2.1)	2.S.6.2.4.	Yok
2.S.5.2.11.	Yok	2.S.6.1.5.	Var (A2.1)	2.S.6.2.5.	Yok
2.S.5.2.12.	Yok	2.S.6.1.6.	Var (A2.1)		
2.S.5.2.13.	Yok	2.S.6.1.7.	Var (A2.1)		

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1., A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 2. Seviyesi bakımından Tablo 11.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 85 kazanımın 69'u ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 16 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 11.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *sıra ve sayma sayıları, para çeşitleri, alışkanlıklar ve ünsüz yumuşaması* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 11. ve EK-2) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016b; Elveren ve Gündüz, 2017a; 2017c; 2017d; 2017f).

Tablo 12. Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.2.3.2.	Var (A1.1)	3.S.3.2.3.	Var (A1.2)
3.S.1.2.	Var (A2.1)	3.S.2.3.3.	Var (A1.1)	3.S.3.2.4.	Var (A2.2)
3.S.1.3.	Var (A1.2)	3.S.2.3.4.	Var (A1.1)	3.S.3.2.5.	Var (A2.2)
3.S.1.4.	Var (A1.1)	3.S.2.3.5.	Var (A1.1)	3.S.3.2.6.	Var (A2.2)
3.S.1.5.	Var (A2.1)	3.S.2.3.6.	Var (A1.1)	3.S.3.2.7.	Var (A2.2)
3.S.1.6.	Var (A1.2)	3.S.2.3.7.	Var (A1.1)	3.S.4.1.1.	Yok
3.S.1.7.	Var (A1.2)	3.S.2.3.8.	Var (A1.1)	3.S.4.1.2.	Var (A2.2)
3.S.1.8.	Var (A2.1)	3.S.2.3.9.	Var (A1.1)	3.S.4.1.3.	Var (A2.2)
3.S.1.9.	Var (A2.1)	3.S.3.1.1.	Var (A2.1)	3.S.4.1.4.	Var (A2.2)
3.S.2.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.3.1.2.	Var (A2.1)	3.S.4.1.5.	Var (A2.2)
3.S.2.1.2.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.3.1.3.	Var (A2.1)	3.S.4.1.6.	Var (A2.2)
3.S.2.1.3.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.3.1.4.	Yok	3.S.4.1.7.	Yok
3.S.2.1.4.	Var (A1.2)	3.S.3.1.5.	Yok	3.S.4.1.8.	Yok
3.S.2.1.5.	Var (A1.2)	3.S.3.1.6.	Yok	3.S.4.1.9.	Yok
3.S.2.1.6.	Yok	3.S.3.1.7.	Var (A1.1)	3.S.4.2.1.	Var (A2.1)
3.S.2.1.7.	Yok	3.S.3.1.8.	Var (A2.1)	3.S.4.2.2.	Var (A2.1)
3.S.2.2.1.	Var (A2.1)	3.S.3.1.9.	Var (A2.1)	3.S.4.2.3.	Var (A2.1)
3.S.2.2.2.	Var (A2.1)	3.S.3.1.10.	Var (A2.1)	3.S.4.2.4.	Var (A2.1)
3.S.2.2.3.	Var (A2.1)	3.S.3.1.11.	Var (A2.1)	3.S.4.2.5.	Var (A2.1)
3.S.2.2.4.	Var (A2.1)	3.S.3.2.1.	Var (A2.2)	3.S.4.2.6.	Var (A2.1)
3.S.2.3.1.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.3.2.2.	Var (A2.2)	3.S.4.2.7.	Var (A2.1)

Tablo 12. (Devam) Akdem Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.4.2.8.	Var (A2.1)	3.S.5.2.3.	Var (A2.2)	3.S.6.1.3.	Var (A2.2)
3.S.4.2.9.	Yok	3.S.5.2.4.	Var (A2.2)	3.S.6.1.4.	Var (A2.2)
3.S.5.1.1.	Var (A2.2)	3.S.5.2.5.	Var (A2.2)	3.S.6.1.5.	Var (A1.2)
3.S.5.1.2.	Var (A2.2)	3.S.5.2.6.	Var (A2.2)	3.S.6.1.6.	Var (A2.1,A2.2)
3.S.5.1.3.	Var (A2.2)	3.S.5.2.7.	Var (A2.2)	3.S.6.1.7.	Yok
3.S.5.2.1.	Var (A2.2)	3.S.6.1.1.	Var (A2.2)	3.S.6.1.8.	Yok
3.S.5.2.2.	Var (A2.2)	3.S.6.1.2.	Var (A2.2)		

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1., A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 3. Seviyesi bakımından Tablo 12.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 83 kazanımın 71'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 12 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 12.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *kaynaştırma harfleri*, *olumsuzluk eki*, *ismin yönelme hâli*, *“kadar” edatı*, *ünsüz sertleşmesi* ve *müzik* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 12. ve EK-3) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016c; Elveren ve Gündüz, 2017a; 2017c; 2017d; 2017f).

1.3. BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ YENİ DÜNYAM TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

Tablo 13. *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.1.1.1.	Var (1)	1.S.1.1.19.	Yok	1.S.3.2.2.	Var (1)
1.S.1.1.2.	Var (1)	1.S.2.1.1.	Var (1-2)	1.S.3.2.3.	Var (1)
1.S.1.1.3.	Var (1)	1.S.2.2.1.	Var (1)	1.S.3.2.4.	Var (1-2)
1.S.1.1.4.	Var (1)	1.S.2.2.2.	Var (1)	1.S.3.2.5.	Var (1-2)
1.S.1.1.5.	Var (1)	1.S.2.2.3.	Var (1)	1.S.3.2.6.	Var (1-2)
1.S.1.1.6.	Var (1)	1.S.2.2.4.	Var (1)	1.S.3.3.1.	Var (1-2)
1.S.1.1.7.	Var (1)	1.S.2.3.1.	Var (1)	1.S.3.3.2.	Var (1-2)
1.S.1.1.8.	Var (1)	1.S.2.3.2.	Var (1)	1.S.3.3.3.	Var (1-2)
1.S.1.1.9.	Var (1)	1.S.2.3.3.	Var (1)	1.S.3.4.1.	Var (1)
1.S.1.1.10.	Var (1)	1.S.2.3.4.	Var (1)	1.S.3.4.2.	Var (1)
1.S.1.1.11.	Var (1)	1.S.2.3.5.	Var (1)	1.S.3.4.3.	Var (1)
1.S.1.1.12.	Var (1)	1.S.2.3.6.	Var (1)	1.S.4.1.1.	Var (1-2)
1.S.1.1.13.	Var (1)	1.S.3.1.1.	Var (1)	1.S.4.1.2.	Var (1-2)
1.S.1.1.14.	Var (1)	1.S.3.1.2.	Var (1)	1.S.4.2.1.	Var (2)
1.S.1.1.15.	Var (1)	1.S.3.1.3.	Var (1)	1.S.4.2.2.	Var (2)
1.S.1.1.16.	Var (1)	1.S.3.1.4.	Var (1)	1.S.4.2.3.	Var (2)
1.S.1.1.17.	Var (1)	1.S.3.1.5.	Var (1)	1.S.4.3.1.	Var (1)
1.S.1.1.18.	Var (1)	1.S.3.2.1.	Var (1)	1.S.4.3.2.	Var (1)

Tablo 13. (Devam) *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.4.3.3.	Var (1)	1.S.4.4.4.	Var (1-2)	1.S.5.2.2.	Yok
1.S.4.3.4.	Var (1)	1.S.5.1.1.	Var (1)	1.S.5.2.3.	Var (1)
1.S.4.3.5.	Var (1)	1.S.5.1.2.	Var (1)	1.S.5.2.4.	Var (1)
1.S.4.3.6.	Var (1)	1.S.5.1.3.	Var (1)	1.S.5.2.5.	Var (1)
1.S.4.4.1	Var (1-2)	1.S.5.1.4.	Var (1)	1.S.5.2.6.	Var (1)
1.S.4.4.2.	Var (1-2)	1.S.5.1.5.	Var (1)	1.S.5.2.7.	Var (1)
1.S.4.4.3.	Var (1-2)	1.S.5.2.1.	Yok		

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 1. Seviyesi bakımından Tablo 13.'te incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 74 kazanımın 71'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber ilgili öğretim seti, geriye kalan 3 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 13.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *kelime öğretimi* ve *kişisel bakım araçları* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 13. ve EK-1) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016a; Bütün, 2016a; 2016b).

Tablo 14. Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.1.1.	Var (1-2)	2.S.2.3.2.	Var (2)	2.S.4.1.4.	Var (1-2)
2.S.1.2.	Var (1-2)	2.S.2.3.3.	Var (2)	2.S.4.1.5.	Var (1-2)
2.S.1.3.	Var (1)	2.S.2.3.4.	Var (2)	2.S.4.2.1.	Var (2)
2.S.1.4.	Var (1)	2.S.2.3.5.	Var (1)	2.S.4.2.2.	Var (2)
2.S.1.5.	Var (1-2)	2.S.2.3.6.	Var (2)	2.S.4.2.3.	Var (2)
2.S.1.6.	Var (1-2)	2.S.2.3.7.	Var (2)	2.S.4.2.4.	Var (2)
2.S.1.7.	Var (1)	2.S.3.1.1.	Var (1-2)	2.S.4.2.5.	Var (2)
2.S.2.1.1.	Var (2)	2.S.3.1.2.	Var (1-2)	2.S.4.3.1.	Var (1)
2.S.2.1.2.	Var (2)	2.S.3.1.3.	Var (2)	2.S.4.3.2.	Var (1)
2.S.2.1.3.	Var (2)	2.S.3.1.4.	Var (2)	2.S.4.3.3.	Var (1)
2.S.2.1.4.	Yok	2.S.3.1.5.	Var (1-2)	2.S.4.3.4.	Var (1)
2.S.2.1.5.	Yok	2.S.3.1.6.	Yok	2.S.4.3.5.	Var (1)
2.S.2.1.6.	Yok	2.S.3.1.7.	Var (2)	2.S.5.1.1.	Yok
2.S.2.1.7.	Yok	2.S.3.1.8.	Var (2)	2.S.5.1.2.	Yok
2.S.2.1.8.	Yok	2.S.3.1.9.	Var (1-2)	2.S.5.1.3.	Yok
2.S.2.2.1.	Var (2)	2.S.3.2.1.	Var (1)	2.S.5.1.4.	Yok
2.S.2.2.2.	Var (2)	2.S.3.2.2.	Var (1-2)	2.S.5.2.1.	Yok
2.S.2.2.3.	Var (2)	2.S.3.2.3.	Yok	2.S.5.2.2.	Yok
2.S.2.2.4.	Yok	2.S.4.1.1.	Var (1-2)	2.S.5.2.3.	Yok
2.S.2.2.5.	Yok	2.S.4.1.2.	Var (1-2)	2.S.5.2.4.	Yok
2.S.2.3.1.	Var (2)	2.S.4.1.3.	Var (1-2)	2.S.5.2.5.	Var (1-2)

Tablo 14. (Devam) *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.5.2.6.	Yok	2.S.5.2.14.	Yok	2.S.6.1.8.	Var (2)
2.S.5.2.7.	Yok	2.S.6.1.1.	Var (1)	2.S.6.2.1.	Yok
2.S.5.2.8.	Yok	2.S.6.1.2.	Var (1)	2.S.6.2.2.	Yok
2.S.5.2.9.	Var (1-2)	2.S.6.1.3.	Var (1)	2.S.6.2.3.	Yok
2.S.5.2.10.	Yok	2.S.6.1.4.	Yok	2.S.6.2.4.	Yok
2.S.5.2.11.	Yok	2.S.6.1.5.	Yok	2.S.6.2.5.	Yok
2.S.5.2.12.	Yok	2.S.6.1.6.	Yok		
2.S.5.2.13.	Yok	2.S.6.1.7.	Yok		

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 2. Seviyesi bakımından Tablo 14.'te incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 85 kazanımın 51'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 34 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 14.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların “-lık, -lik, -luk, -lük” yapım eki, çokluk eki, ünsüz yumuşaması, ek fiil, “gibi” edatı, para çeşitleri ve alışkanlıklar konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 14. ve EK-2) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016b; Bütün, 2016a; 2016b).

Tablo 15. *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu*

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.1.1.	Var (2)	3.S.2.3.2.	Var (1)	3.S.3.2.3.	Var (2)
3.S.1.2.	Var (1-2)	3.S.2.3.3.	Var (1)	3.S.3.2.4.	Var (2)
3.S.1.3.	Var (2)	3.S.2.3.4.	Var (1)	3.S.3.2.5.	Var (2)
3.S.1.4.	Var (1)	3.S.2.3.5.	Var (1)	3.S.3.2.6.	Var (2)
3.S.1.5.	Var (1-2)	3.S.2.3.6.	Var (1)	3.S.3.2.7.	Var (2)
3.S.1.6.	Var (2)	3.S.2.3.7.	Var (1)	3.S.4.1.1.	Yok
3.S.1.7.	Var (1-2)	3.S.2.3.8.	Var (1)	3.S.4.1.2.	Var (2)
3.S.1.8.	Var (1)	3.S.2.3.9.	Var (1)	3.S.4.1.3.	Var (2)
3.S.1.9.	Var (1)	3.S.3.1.1.	Var (1)	3.S.4.1.4.	Var (2)
3.S.2.1.1.	Var (1)	3.S.3.1.2.	Var (1)	3.S.4.1.5.	Var (2)
3.S.2.1.2.	Var (1)	3.S.3.1.3.	Var (1)	3.S.4.1.6.	Var (2)
3.S.2.1.3.	Var (1)	3.S.3.1.4.	Var (1)	3.S.4.1.7.	Yok
3.S.2.1.4.	Var (2)	3.S.3.1.5.	Var (1)	3.S.4.1.8.	Yok
3.S.2.1.5.	Var (1)	3.S.3.1.6.	Var (1)	3.S.4.1.9.	Yok
3.S.2.1.6.	Yok	3.S.3.1.7.	Var (1)	3.S.4.2.1.	Yok
3.S.2.1.7.	Yok	3.S.3.1.8.	Yok	3.S.4.2.2.	Yok
3.S.2.2.1.	Var (1-2)	3.S.3.1.9.	Var (1)	3.S.4.2.3.	Yok
3.S.2.2.2.	Yok	3.S.3.1.10.	Var (1)	3.S.4.2.4.	Yok
3.S.2.2.3.	Var (1-2)	3.S.3.1.11.	Var (1)	3.S.4.2.5.	Yok
3.S.2.2.4.	Var (1-2)	3.S.3.2.1.	Var (2)	3.S.4.2.6.	Yok
3.S.2.3.1.	Var (1-2)	3.S.3.2.2.	Var (2)	3.S.4.2.7.	Yok

Tablo 15. (Devam) Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.4.2.8.	Yok	3.S.5.2.3.	Var (2)	3.S.6.1.3.	Yok
3.S.4.2.9.	Yok	3.S.5.2.4.	Var (2)	3.S.6.1.4.	Yok
3.S.5.1.1.	Var (2)	3.S.5.2.5.	Var (2)	3.S.6.1.5.	Var (1)
3.S.5.1.2.	Var (2)	3.S.5.2.6.	Var (2)	3.S.6.1.6.	Var (2)
3.S.5.1.3.	Var (2)	3.S.5.2.7.	Var (2)	3.S.6.1.7.	Yok
3.S.5.2.1.	Var (2)	3.S.6.1.1.	Yok	3.S.6.1.8.	Yok
3.S.5.2.2.	Var (2)	3.S.6.1.2.	Yok		

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 3. Seviyesi bakımından Tablo 15.'te incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 83 kazanımın 60'ı ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 23 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 15.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *alışveriş, tatil ve seyahat, ismin yönelme hâli ve ünsüz sertleşmesi* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 15. ve EK-3) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016c; Bütün, 2016a; 2016b).

1.4. YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ ÇOCUKLAR İÇİN TÜRKÇE (ÇİT) ÖĞRETİM SETİNİN 6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU

Tablo 16. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 1.Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.1.1.1	Var (ÇİT 1)	1.S.1.1.18.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.1.5.	Var (ÇİT 2)
1.S.1.1.2.	Var (ÇİT 1)	1.S.1.1.19.	Yok	1.S.3.2.1.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.3.	Var (ÇİT 1)	1.S.2.1.1.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.2.2.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.4.	Var (ÇİT 1)	1.S.2.2.1.	Var (ÇİT 2)	1.S.3.2.3.	Yok
1.S.1.1.5.	Yok	1.S.2.2.2.	Var (ÇİT 2)	1.S.3.2.4.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.6.	Yok	1.S.2.2.3.	Var (ÇİT 2)	1.S.3.2.5.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.7.	Yok	1.S.2.2.4.	Var (ÇİT 2)	1.S.3.2.6.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.8.	Yok	1.S.2.3.1.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.3.1.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.9.	Yok	1.S.2.3.2.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.3.2.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.10.	Yok	1.S.2.3.3.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.3.3.	Yok
1.S.1.1.11.	Yok	1.S.2.3.4.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.4.1.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.12.	Var (ÇİT 1)	1.S.2.3.5.	Var (ÇİT 2)	1.S.3.4.2.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.13.	Var (ÇİT 1)	1.S.2.3.6.	Yok	1.S.3.4.3.	Var (ÇİT 1)
1.S.1.1.14.	Yok	1.S.3.1.1.	Var (ÇİT 1)	1.S.4.1.1.	Yok
1.S.1.1.15.	Yok	1.S.3.1.2.	Var (ÇİT 1)	1.S.4.1.2.	Var (ÇİT 2)
1.S.1.1.16.	Yok	1.S.3.1.3.	Var (ÇİT 1)	1.S.4.2.1.	Var (ÇİT 2)
1.S.1.1.17.	Var (ÇİT 1)	1.S.3.1.4.	Var (ÇİT 2)	1.S.4.2.2.	Var (ÇİT 1)

Tablo 16. (Devam) YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 1.Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.4.2.3.	Yok	1.S.4.4.2.	Var (ÇİT 2)	1.S.5.2.1.	Yok
1.S.4.3.1.	Yok	1.S.4.4.3.	Var (ÇİT 2)	1.S.5.2.2.	Yok
1.S.4.3.2.	Yok	1.S.4.4.4.	Var (ÇİT 2)	1.S.5.2.3.	Var (ÇİT 2)
1.S.4.3.3.	Yok	1.S.5.1.1.	Var (ÇİT 1)	1.S.5.2.4.	Var (ÇİT 2)
1.S.4.3.4.	Yok	1.S.5.1.2.	Yok	1.S.5.2.5.	Var (ÇİT 2)
1.S.4.3.5.	Yok	1.S.5.1.3.	Var (ÇİT 1)	1.S.5.2.6.	Var (ÇİT 2)
1.S.4.3.6.	Yok	1.S.5.1.4.	Var (ÇİT 1)	1.S.5.2.7.	Yok
1.S.4.4.1	Var (ÇİT 2)	1.S.5.1.5.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) 1 ve 2 öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı bakımından Tablo 16.'da incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 74 kazanımın 47'si ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 27 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 16.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *alfabe ve zaman kavramları* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 16. ve EK-1) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016a; YEE, 2017a; 2017b).

Tablo 17. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.1.1.	Var (ÇİT 1)	2.S.2.3.2.	Var (ÇİT 2)	2.S.4.1.4.	Yok
2.S.1.2.	Var (ÇİT 2)	2.S.2.3.3.	Var (ÇİT 2)	2.S.4.1.5.	Var (ÇİT 2)
2.S.1.3.	Var (ÇİT 1-2)	2.S.2.3.4.	Yok	2.S.4.2.1.	Var (ÇİT 2)
2.S.1.4.	Var (ÇİT 1)	2.S.2.3.5.	Var (ÇİT 1)	2.S.4.2.2.	Var (ÇİT 2)
2.S.1.5.	Var (ÇİT 1-2)	2.S.2.3.6.	Var (ÇİT 2)	2.S.4.2.3.	Yok
2.S.1.6.	Var (ÇİT 2)	2.S.2.3.7.	Var (ÇİT 2)	2.S.4.2.4.	Var (ÇİT 2)
2.S.1.7.	Var (ÇİT 1)	2.S.3.1.1.	Yok	2.S.4.2.5.	Yok
2.S.2.1.1.	Yok	2.S.3.1.2.	Yok	2.S.4.3.1.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.1.2.	Yok	2.S.3.1.3.	Yok	2.S.4.3.2.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.1.3.	Var (ÇİT 1)	2.S.3.1.4.	Yok	2.S.4.3.3.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.1.4.	Yok	2.S.3.1.5.	Yok	2.S.4.3.4.	Yok
2.S.2.1.5.	Yok	2.S.3.1.6.	Yok	2.S.4.3.5.	Yok
2.S.2.1.6.	Yok	2.S.3.1.7.	Yok	2.S.5.1.1.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.1.7.	Var (ÇİT 2)	2.S.3.1.8.	Yok	2.S.5.1.2.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.1.8.	Yok	2.S.3.1.9.	Yok	2.S.5.1.3.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.2.1.	Var (ÇİT 1)	2.S.3.2.1.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.1.4.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.2.2.	Yok	2.S.3.2.2.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.2.1.	Var (ÇİT 2)
2.S.2.2.3.	Var (ÇİT 1)	2.S.3.2.3.	Yok	2.S.5.2.2.	Yok
2.S.2.2.4.	Var (ÇİT 1)	2.S.4.1.1.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.2.3.	Yok
2.S.2.2.5.	Yok	2.S.4.1.2.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.2.4.	Yok
2.S.2.3.1.	Var (ÇİT 2)	2.S.4.1.3.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.2.5.	Var (ÇİT 1)

Tablo 17. (Devam) YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.5.2.6.	Var (ÇİT 2)	2.S.5.2.14.	Yok	2.S.6.1.8.	Yok
2.S.5.2.7.	Yok	2.S.6.1.1.	Yok	2.S.6.2.1.	Yok
2.S.5.2.8.	Yok	2.S.6.1.2.	Yok	2.S.6.2.2.	Yok
2.S.5.2.9.	Yok	2.S.6.1.3.	Yok	2.S.6.2.3.	Yok
2.S.5.2.10.	Yok	2.S.6.1.4.	Yok	2.S.6.2.4.	Yok
2.S.5.2.11.	Yok	2.S.6.1.5.	Yok	2.S.6.2.5.	Yok
2.S.5.2.12.	Yok	2.S.6.1.6.	Yok		
2.S.5.2.13.	Yok	2.S.6.1.7.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) 1 ve 2 öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 2. Seviyesi bakımından Tablo 17.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 85 kazanımın 37'si ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 48 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 17.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *hastalıklar, alışkanlıklar, ünsüz yumuşaması* ve “-lık, -lik-, -luk, -lük” ile “-cı, -ci, -cu, -cü” *yapım ekleri* konusuylla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 17. ve EK-2) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016b; YEE, 2017a; 2017b).

Tablo 18. YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.1.1.	Var (ÇİT 1)	3.S.2.3.2.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.3.	Yok
3.S.1.2.	Var (ÇİT 2)	3.S.2.3.3.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.4.	Yok
3.S.1.3.	Var (ÇİT 2)	3.S.2.3.4.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.5.	Yok
3.S.1.4.	Var (ÇİT 2)	3.S.2.3.5.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.6.	Yok
3.S.1.5.	Var (ÇİT 2)	3.S.2.3.6.	Yok	3.S.3.2.7.	Yok
3.S.1.6.	Yok	3.S.2.3.7.	Yok	3.S.4.1.1.	Var (ÇİT 2)
3.S.1.7.	Yok	3.S.2.3.8.	Yok	3.S.4.1.2.	Yok
3.S.1.8.	Yok	3.S.2.3.9.	Yok	3.S.4.1.3.	Yok
3.S.1.9.	Yok	3.S.3.1.1.	Yok	3.S.4.1.4.	Yok
3.S.2.1.1.	Var (ÇİT 1)	3.S.3.1.2.	Yok	3.S.4.1.5.	Yok
3.S.2.1.2.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.1.3.	Yok	3.S.4.1.6.	Yok
3.S.2.1.3.	Var (ÇİT 1)	3.S.3.1.4.	Yok	3.S.4.1.7.	Yok
3.S.2.1.4.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.1.5.	Yok	3.S.4.1.8.	Yok
3.S.2.1.5.	Yok	3.S.3.1.6.	Yok	3.S.4.1.9.	Yok
3.S.2.1.6.	Yok	3.S.3.1.7.	Var (ÇİT 2)	3.S.4.2.1.	Var (ÇİT 2)
3.S.2.1.7.	Yok	3.S.3.1.8.	Yok	3.S.4.2.2.	Var (ÇİT 2)
3.S.2.2.1.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.1.9.	Yok	3.S.4.2.3.	Yok
3.S.2.2.2.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.1.10.	Yok	3.S.4.2.4.	Yok
3.S.2.2.3.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.1.11.	Yok	3.S.4.2.5.	Yok
3.S.2.2.4.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.1.	Yok	3.S.4.2.6.	Yok
3.S.2.3.1.	Var (ÇİT 2)	3.S.3.2.2.	Yok	3.S.4.2.7.	Yok

Tablo 18. (Devam) YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.4.2.8.	Yok	3.S.5.2.3.	Yok	3.S.6.1.3.	Yok
3.S.4.2.9.	Yok	3.S.5.2.4.	Yok	3.S.6.1.4.	Yok
3.S.5.1.1.	Yok	3.S.5.2.5.	Yok	3.S.6.1.5.	Yok
3.S.5.1.2.	Yok	3.S.5.2.6.	Yok	3.S.6.1.6.	Yok
3.S.5.1.3.	Yok	3.S.5.2.7.	Yok	3.S.6.1.7.	Yok
3.S.5.2.1.	Yok	3.S.6.1.1.	Yok	3.S.6.1.8.	Yok
3.S.5.2.2.	Yok	3.S.6.1.2.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) 1 ve 2 öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 3. Seviyesi bakımından Tablo 18.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 83 kazanımın 22'si ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 61 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 18.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *kaynaştırma harfleri, şimdiki zaman, ismin ayrılma ve yönelme hâli, "kadar" edatı, ünsüz sertleşmesi, spor dalları, hobi ve fobi, müzik, alışveriş, tatil ve seyahat ile özel günler ve kutlamalar* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 18. ve EK-3) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016c; YEE, 2017a; 2017b).

**1.5. YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM ÖĞRETİM SETİNİN
6-12 YAŞ KURS PROGRAMI İLE UYUMLULUĞU**

Tablo 19. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.1.1.1.	Var (A1.1)	1.S.1.1.19.	Yok	1.S.3.2.2.	Var (A1.2)
1.S.1.1.2.	Var (A1.1)	1.S.2.1.1.	Var (A1.1)	1.S.3.2.3.	Yok
1.S.1.1.3.	Var (A1.1)	1.S.2.2.1.	Var (A1.1)	1.S.3.2.4.	Var (A1.2)
1.S.1.1.4.	Var (A1.1)	1.S.2.2.2.	Var (A1.1)	1.S.3.2.5.	Var (A1.2)
1.S.1.1.5.	Var (A1.1)	1.S.2.2.3.	Var (A1.1)	1.S.3.2.6.	Yok
1.S.1.1.6.	Yok	1.S.2.2.4.	Var (A1.1)	1.S.3.3.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.7.	Var (A1.1)	1.S.2.3.1.	Var (A1.1)	1.S.3.3.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.8.	Var (A1.1)	1.S.2.3.2.	Var (A1.1)	1.S.3.3.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.9.	Var (A1.1)	1.S.2.3.3.	Var (A1.1)	1.S.3.4.1.	Yok
1.S.1.1.10.	Var (A1.2)	1.S.2.3.4.	Var (A1.1)	1.S.3.4.2.	Yok
1.S.1.1.11.	Yok	1.S.2.3.5.	Var (A1.1)	1.S.3.4.3.	Yok
1.S.1.1.12.	Var (A1.1)	1.S.2.3.6.	Var (A1.1)	1.S.4.1.1.	Var (A1.2)
1.S.1.1.13.	Yok	1.S.3.1.1.	Yok	1.S.4.1.2.	Var (A1.2)
1.S.1.1.14.	Var (A1.1)	1.S.3.1.2.	Yok	1.S.4.2.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.15.	Var (A1.1)	1.S.3.1.3.	Yok	1.S.4.2.2.	Var (A1.1)
1.S.1.1.16.	Yok	1.S.3.1.4.	Var (A1.1)	1.S.4.2.3.	Var (A1.1)
1.S.1.1.17.	Var (A1.1)	1.S.3.1.5.	Var (A1.1)	1.S.4.3.1.	Var (A1.1)
1.S.1.1.18.	Var (A1.1)	1.S.3.2.1.	Var (A1.1)	1.S.4.3.2.	Var (A1.1)

Tablo 19. (Devam) YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
1.S.4.3.3.	Var (A1.1)	1.S.4.4.4.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.5.2.2.	Yok
1.S.4.3.4.	Var (A1.1)	1.S.5.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.5.2.3.	Var (A1.1)
1.S.4.3.5.	Var (A1.1)	1.S.5.1.2.	Yok	1.S.5.2.4.	Var (A1.1)
1.S.4.3.6.	Var (A1.1)	1.S.5.1.3.	Var (A1.1,A1.2)	1.S.5.2.5.	Var (A1.1)
1.S.4.4.1	Var (A1.1)	1.S.5.1.4.	Yok	1.S.5.2.6.	Yok
1.S.4.4.2.	Var (A1.1)	1.S.5.1.5.	Var (A1.2)	1.S.5.2.7.	Yok
1.S.4.4.3.	Var (A1.1)	1.S.5.2.1.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 1. Seviyesi bakımından Tablo 19.'da incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 74 kazanımın 55'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 19 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 19.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *ev bölümleri, renkler, kişisel bakım araçları ve işaret zamirleri* konusuyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 19. ve EK-1) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016a; YEE, 2016a; 2017c; 2017ç; 2017d).

Tablo 20. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.1.1.	Var (A1.1)	2.S.2.3.2.	Var (A1.2)	2.S.4.1.4.	Var (A1.2)
2.S.1.2.	Var (A1.1)	2.S.2.3.3.	Var (A1.2)	2.S.4.1.5.	Var (A1.2)
2.S.1.3.	Var (A1.1)	2.S.2.3.4.	Var (A1.2)	2.S.4.2.1.	Yok
2.S.1.4.	Var (A1.1)	2.S.2.3.5.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.4.2.2.	Yok
2.S.1.5.	Var (A1.1)	2.S.2.3.6.	Yok	2.S.4.2.3.	Yok
2.S.1.6.	Var (A1.1)	2.S.2.3.7.	Var (A1.2)	2.S.4.2.4.	Yok
2.S.1.7.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.3.1.1.	Var (A1.2)	2.S.4.2.5.	Yok
2.S.2.1.1.	Yok	2.S.3.1.2.	Var (A1.2)	2.S.4.3.1.	Var (A2.1)
2.S.2.1.2.	Yok	2.S.3.1.3.	Var (A1.2)	2.S.4.3.2.	Var (A1.1)
2.S.2.1.3.	Yok	2.S.3.1.4.	Var (A1.2)	2.S.4.3.3.	Var (A1.1)
2.S.2.1.4.	Var (A1.2)	2.S.3.1.5.	Var (A1.2)	2.S.4.3.4.	Var (A1.1)
2.S.2.1.5.	Yok	2.S.3.1.6.	Yok	2.S.4.3.5.	Var (A1.1)
2.S.2.1.6.	Yok	2.S.3.1.7.	Var (A1.2)	2.S.5.1.1.	Yok
2.S.2.1.7.	Var (A1.1)	2.S.3.1.8.	Var (A1.2)	2.S.5.1.2.	Yok
2.S.2.1.8.	Var (A1.1)	2.S.3.1.9.	Var (A1.1)	2.S.5.1.3.	Yok
2.S.2.2.1.	Yok	2.S.3.2.1.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.5.1.4.	Yok
2.S.2.2.2.	Yok	2.S.3.2.2.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.5.2.1.	Yok
2.S.2.2.3.	Yok	2.S.3.2.3.	Var (A1.1,A1.2)	2.S.5.2.2.	Yok
2.S.2.2.4.	Yok	2.S.4.1.1.	Var (A1.2)	2.S.5.2.3.	Yok
2.S.2.2.5.	Yok	2.S.4.1.2.	Var (A1.2)	2.S.5.2.4.	Yok
2.S.2.3.1.	Var (A1.2)	2.S.4.1.3.	Var (A1.2)	2.S.5.2.5.	Var (A1.2)

Tablo 20. (Devam) YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
2.S.5.2.6.	Yok	2.S.5.2.14.	Var (A1.1)	2.S.6.1.8.	Var (A2.1)
2.S.5.2.7.	Var (A1.1)	2.S.6.1.1.	Var (A2.1)	2.S.6.2.1.	Yok
2.S.5.2.8.	Yok	2.S.6.1.2.	Var (A2.1)	2.S.6.2.2.	Yok
2.S.5.2.9.	Var (A1.2)	2.S.6.1.3.	Var (A2.1)	2.S.6.2.3.	Yok
2.S.5.2.10.	Var (A1.1)	2.S.6.1.4.	Yok	2.S.6.2.4.	Yok
2.S.5.2.11.	Var (A1.1)	2.S.6.1.5.	Yok	2.S.6.2.5.	Yok
2.S.5.2.12.	Var (A1.1)	2.S.6.1.6.	Yok		
2.S.5.2.13.	Var (A1.1)	2.S.6.1.7.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 2. Seviyesi bakımından Tablo 20.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 85 kazanımın 49'u ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 36 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir. (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 20.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *yiyecekler ve içecekler, sayma ve sıra sayıları, para çeşitleri, meyve ve sebzeler, alışkanlıklar, ünsüz yumuşaması, ek fiil, emir kipi, "-lık, -lik, -luk, -lük" yapım eki ile "gibi" ve "için" edatı* konusyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 20. ve EK-2) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016b; YEE, 2016a; 2017c; 2017ç; 2017d).

Tablo 21. YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.1.1.	Var (A1.1,A1.2)	3.S.2.3.2.	Var (A1.2)	3.S.3.2.3.	Var (A2.2)
3.S.1.2.	Var (A1.2)	3.S.2.3.3.	Var (A1.2)	3.S.3.2.4.	Var (A2.2)
3.S.1.3.	Var (A1.2)	3.S.2.3.4.	Var (A1.2)	3.S.3.2.5.	Yok
3.S.1.4.	Yok	3.S.2.3.5.	Var (A1.2)	3.S.3.2.6.	Var (A2.2)
3.S.1.5.	Yok	3.S.2.3.6.	Var (A1.2)	3.S.3.2.7.	Var (A2.2)
3.S.1.6.	Var (A1.2)	3.S.2.3.7.	Var (A1.2)	3.S.4.1.1.	Yok
3.S.1.7.	Var (A1.1)	3.S.2.3.8.	Var (A1.2)	3.S.4.1.2.	Var (A2.1)
3.S.1.8.	Var (A2.1)	3.S.2.3.9.	Var (A1.2)	3.S.4.1.3.	Var (A2.1)
3.S.1.9.	Var (A2.1)	3.S.3.1.1.	Var (A2.2)	3.S.4.1.4.	Var (A2.1)
3.S.2.1.1.	Var (A1.1)	3.S.3.1.2.	Var (A1.2,A2.2)	3.S.4.1.5.	Var (A2.1)
3.S.2.1.2.	Var (A1.1)	3.S.3.1.3.	Var (A1.2)	3.S.4.1.6.	Var (A2.1)
3.S.2.1.3.	Var (A1.1)	3.S.3.1.4.	Var (A1.2)	3.S.4.1.7.	Yok
3.S.2.1.4.	Var (A1.1)	3.S.3.1.5.	Var (A1.2)	3.S.4.1.8.	Var (A2.2)
3.S.2.1.5.	Var (A1.1)	3.S.3.1.6.	Var (A1.2)	3.S.4.1.9.	Var (A2.2)
3.S.2.1.6.	Yok	3.S.3.1.7.	Var (A1.2)	3.S.4.2.1.	Var (A2.1,A2.2)
3.S.2.1.7.	Yok	3.S.3.1.8.	Yok	3.S.4.2.2.	Var (A2.1,A2.2)
3.S.2.2.1.	Var (A1.2)	3.S.3.1.9.	Var (A2.2)	3.S.4.2.3.	Yok
3.S.2.2.2.	Var (A1.2)	3.S.3.1.10.	Var (A2.2)	3.S.4.2.4.	Var (A1.1)
3.S.2.2.3.	Var (A1.2)	3.S.3.1.11.	Var (A1.2)	3.S.4.2.5.	Var (A1.1)
3.S.2.2.4.	Var (A1.2)	3.S.3.2.1.	Var (A2.2)	3.S.4.2.6.	Var (A2.1)
3.S.2.3.1.	Var (A1.1,A2.1)	3.S.3.2.2.	Var (A2.2)	3.S.4.2.7.	Var (A2.1)

Tablo 21. (Devam) YEE Türkçe Öğreniyorum Öğretim Setinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğu

Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik	Seviye ve Kazanım Numarası	Kazanıma Yönelik Etkinlik
3.S.4.2.8.	Yok	3.S.5.2.3.	Yok	3.S.6.1.3.	Var (A1.2)
3.S.4.2.9.	Yok	3.S.5.2.4.	Yok	3.S.6.1.4.	Yok
3.S.5.1.1.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.5.2.5.	Yok	3.S.6.1.5.	Var (A1.2)
3.S.5.1.2.	Var (A2.1,A2.2)	3.S.5.2.6.	Yok	3.S.6.1.6.	Var (A1.2)
3.S.5.1.3.	Yok	3.S.5.2.7.	Yok	3.S.6.1.7.	Var (A1.2)
3.S.5.2.1.	Yok	3.S.6.1.1.	Var (A1.2)	3.S.6.1.8.	Yok
3.S.5.2.2.	Yok	3.S.6.1.2.	Yok		

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 öğretim seti, 6-12 Yaş Kurs Programı'nın 3. Seviyesi bakımından Tablo 21.'de incelenmektedir. İnceleme sonucunda bu öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisinde yer alan 83 kazanımın 61'i ile örtüşme göstermektedir. Bununla beraber öğretim seti, geriye kalan 22 kazanıma yönelik herhangi bir örtüşme göstermemektedir (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 21.).

Öğretim seti ile 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı'nın örtüşmeyen kazanımlarına bakıldığında, bu kazanımların *ünsüz yumuşaması, kaynaştırma harfleri, kutlamalar, tatil ve seyahat* konusyla ilgili olduğu (Bkz. Tablo 21. ve EK-3) görülmektedir (MEB HBÖGM, 2016c; YEE, 2016a; 2017c; 2017ç; 2017d).

Özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin *MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye, 2. Seviye ve 3. Seviye Kurs Programı* 'na göre uyumluluğu üzerine yapılan incelemeler Tablo 22.'de özetlenmiştir:

Tablo 22. Türkçe Öğretim Setlerinin 6-12 Yaş Kurs Programı İle Uyumluluğu

Türkçe Öğretim Setleri	Setler Bakımından Kazanımlarla Uyum Durumu							
	1.Seviye (74)		2.Seviye (85)		3.Seviye (83)		Toplam (242)	
	Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok
ABC Çocuklar İçin Türkçe	68	6	63	22	56	27	187	55
Akdem Türkçeye Merhaba	67	7	69	16	71	12	207	35
Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünya Türkçe	71	3	51	34	60	23	182	60
Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)	47	27	37	48	22	61	106	134
Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum	55	19	49	36	61	22	165	77

Tablo 22.'deki veriler neticesinde özel yayınevlerince hazırlanan öğretim setlerinden *Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* ile *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum* öğretim setinin 6-12 Yaş Kurs Programı'na en az uyum gösteren setler olduğu görülmektedir. Burada bu setlerle ilgili ek bir bilgi vermekte fayda olacaktır. *Yunus Emre Enstitüsü Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* seti, 6-9 yaş grubuna yönelik olması ve hedef kitleye görelilik ilkesi gereği içerisinde barındırdığı etkinliklerin görsel ağırlıklı olması sebebiyle 6-12 Yaş Kurs Programı'na yeterince uyum sağlamadığı görülmektedir. Bununla beraber *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum* öğretim seti, DAOBM'de yer alan temel düzey dil seviyesine dönük hazırlanmasına rağmen tematik bir şekilde hazırlanmaması sebebiyle 6-12 Yaş Kurs Programı ile yeterince uyum göstermemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

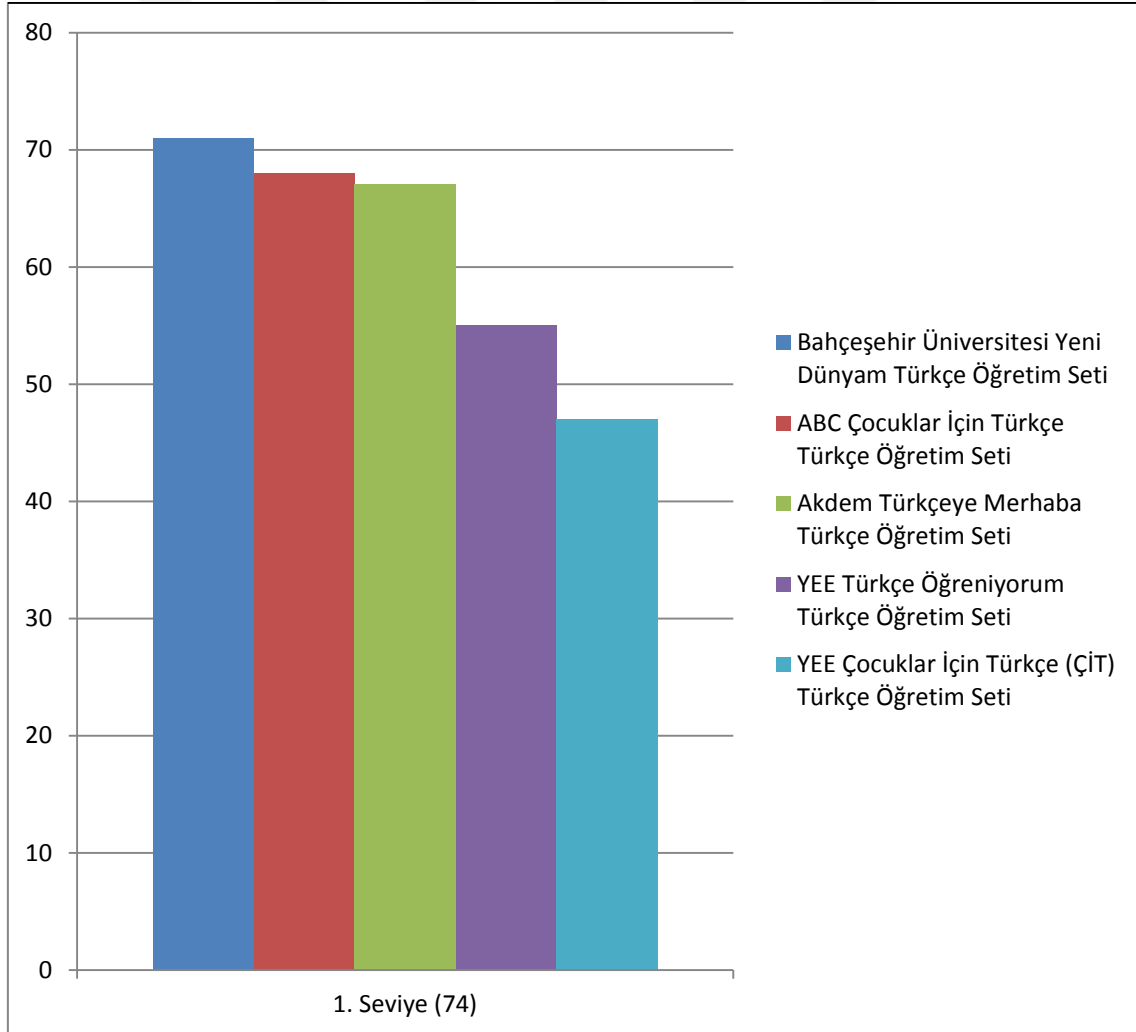
Özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin;

MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı ile uyumu Şekil 7.'de,

MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı ile uyumu Şekil 8.'de,

MEB Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı uyumu Şekil 9.'da belirtilmiştir. Ayrıca özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin 6-12 Yaş Kurs Programı ile olan genel uyumu ise Şekil 10.'da gösterilmiştir.

Şekil 7. Türkçe Öğretim Setlerinin 1. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafikte Gösterimi

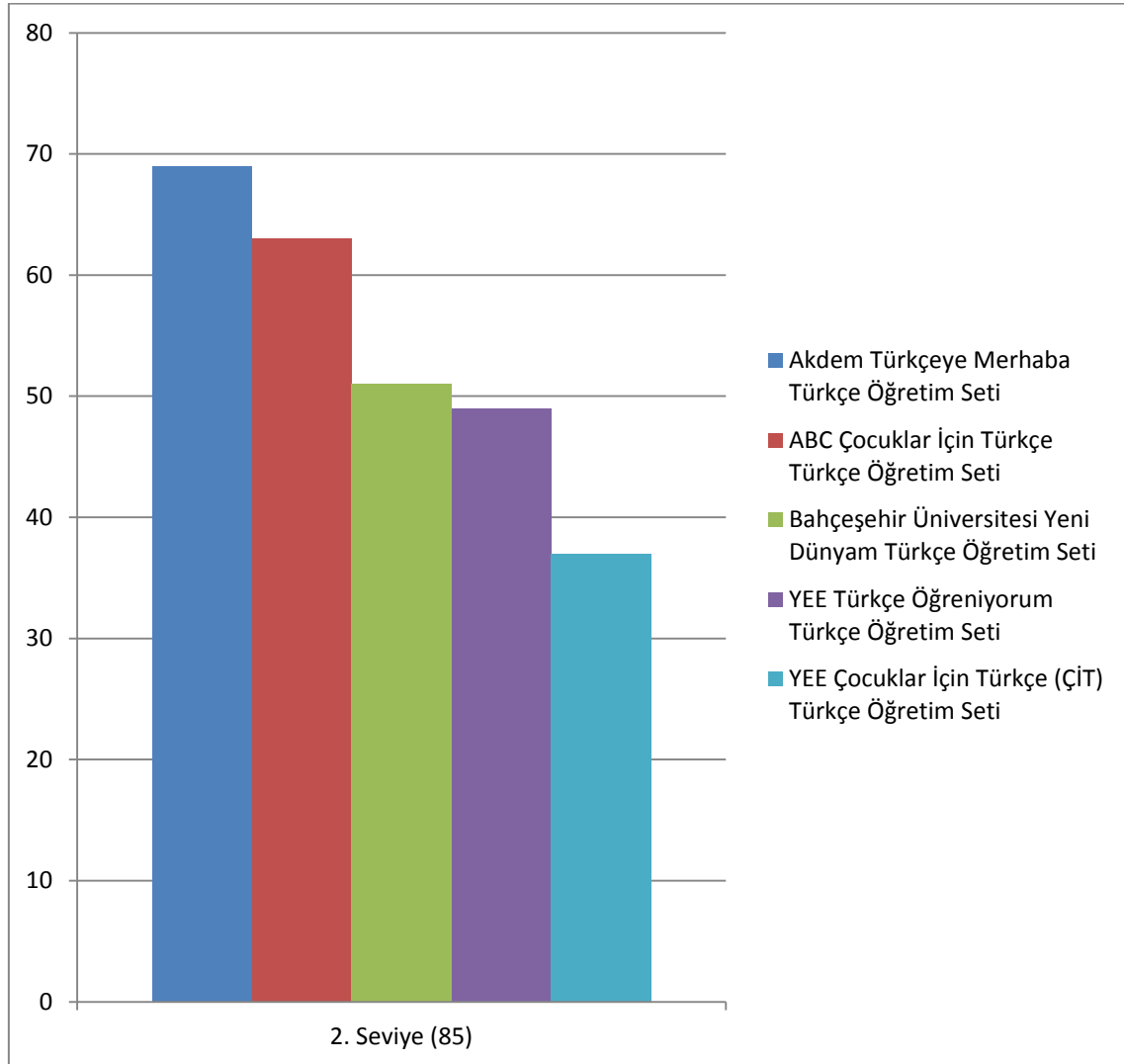

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1 ve 2 öğretim seti, 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı içerisindeki 74 kazanımın 71'ini karşılamış ve %96 oranında örtüşme göstermiştir (Bkz. Tablo 2. ve Tablo 13.).

6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı için en uygun set, *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1 ve 2* öğretim setidir (Bkz. Şekil 7.).

Diğer setlerin 6-12 Yaş 1. Seviye Kurs Programı ile gösterdiği uyuma bakıldığında sırasıyla; *ABC Çocuklar İçin Türkçe* %92, *Akdem Türkçeye Merhaba* %91, *YEE Türkçe Öğreniyorum* %75 ve *YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* %64 oranında örtüşme görülmüştür (Tablo 22. ve Şekil 7.).

Şekil 8. *Türkçe Öğretim Setlerinin 2. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafikle Gösterimi*

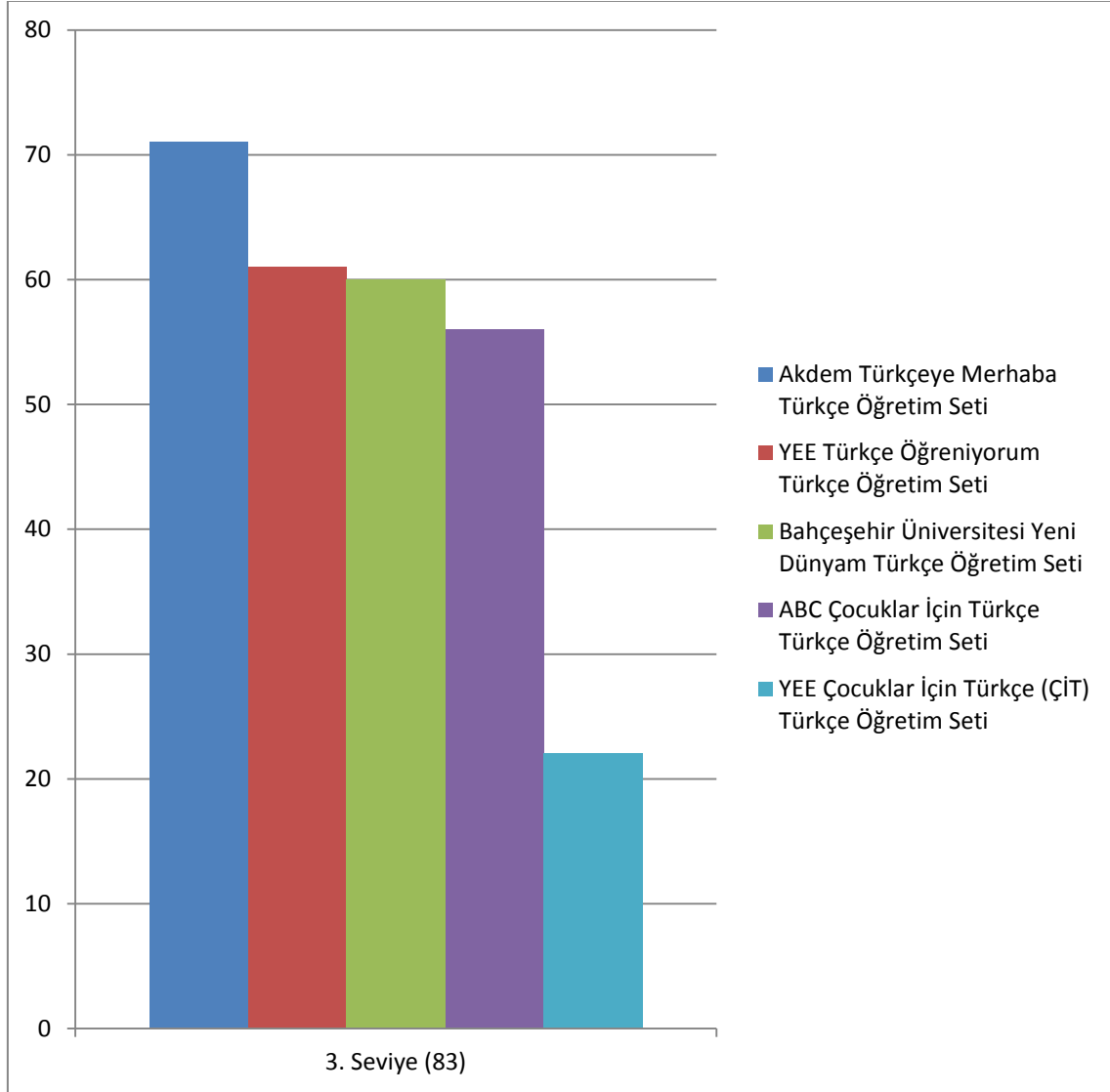

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı içerisindeki 85 kazanımın 69'unu karşılamış ve %81 oranında örtüşme göstermiştir (Bkz. Tablo 3. ve Tablo 11).

6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı için en uygun set, *Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2* öğretim setidir (Bkz. Şekil 8.).

Diğer setlerin 6-12 Yaş 2. Seviye Kurs Programı ile gösterdiği uyuma bakıldığında sırasıyla; *ABC Çocuklar İçin Türkçe* %74, *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam* %60, *YEE Türkçe Öğreniyorum* %58 ve *YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* %44 oranında örtüşme görülmüştür (Tablo 22. ve Şekil 8.).

Şekil 9. Türkçe Öğretim Setlerinin 3. Seviye Kurs Programı İle Uyumluluğunun Grafikle Gösterimi

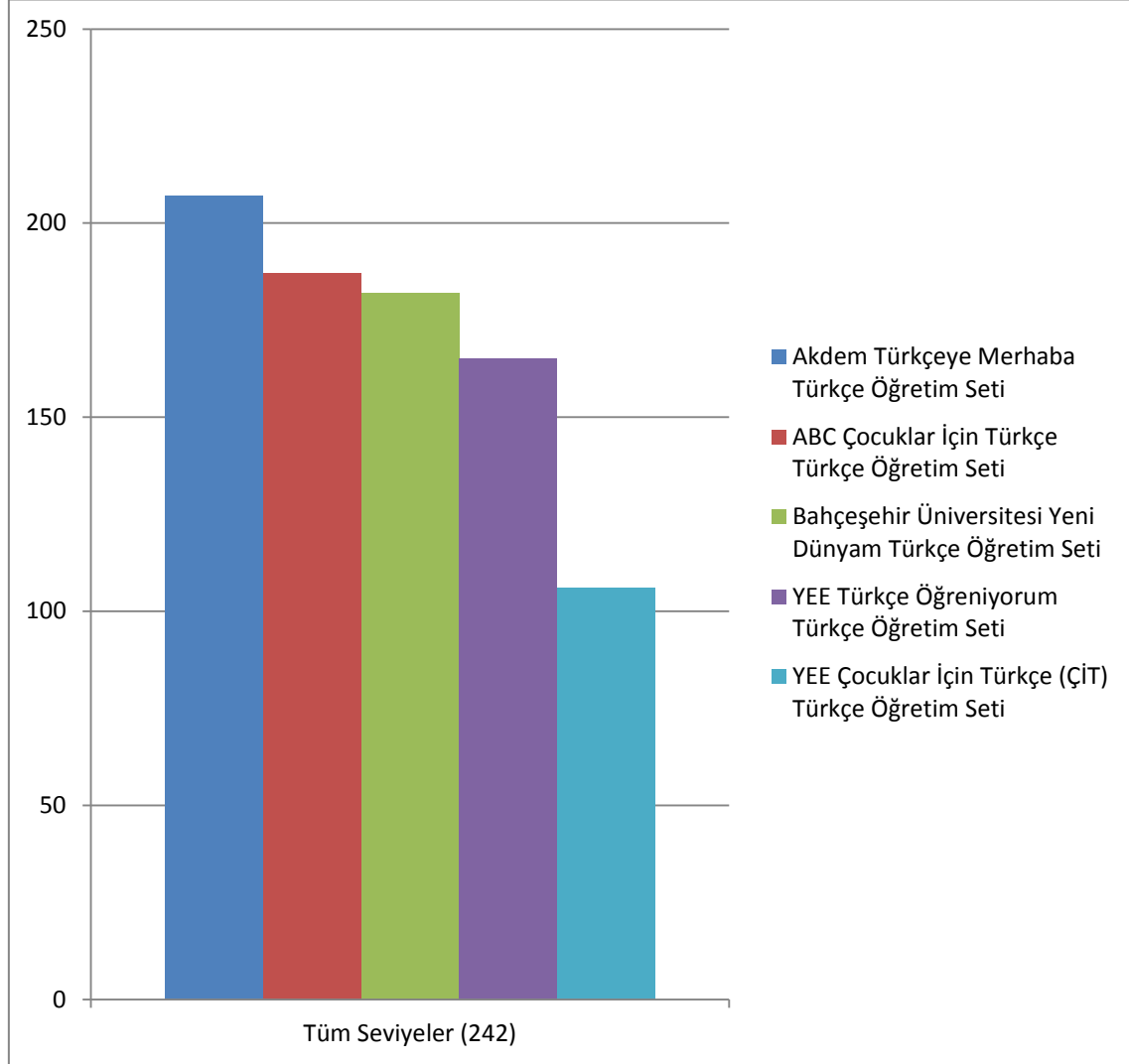

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 Türkçe öğretim seti, 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı içerisindeki 83 kazanımın 71'ini karşılamış ve %86 oranında örtüşme göstermiştir (Bkz. Tablo 4. ve Tablo 12.).

6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı için en uygun set, *Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2* öğretim setidir (Bkz. Şekil 9.).

Diğer setlerin 6-12 Yaş 3. Seviye Kurs Programı ile gösterdiği uyuma bakıldığında sırasıyla; *YEE Türkçe Öğreniyorum* %74, *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam* %69, *ABC Çocuklar İçin Türkçe* %68 ve *YEE Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT)* %27 oranında örtüşme görülmüştür (Tablo 22. ve Şekil 9.).

Şekil 10. *Türkçe Öğretim Setlerinin Kurs Programı (Tüm Seviyeler Bakımından) İle Uyumluluğunun Grafikle Gösterimi*

MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1.Seviye, 2.Seviye, 3. Seviye Kurs Programı toplam 242 kazanımdan oluşmaktadır. Daha önce ifade edildiği üzere 6-12 Yaş 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı, bütünleşik bir yapı içerisinde basitten zora ilkesi çerçevesinde üç seviye şeklinde oluşmuştur. Bu sebeple özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin Kurs Programı'nın geneline sağladığı uyum önem arz etmektedir.

Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2 öğretim seti, Kurs Programı'nda yer alan 242 kazanımdan 207'sine uyum göstermiş ve %85,5 oranında örtüşme göstermiştir (Bkz. Tablo 22. ve Şekil 10.).

6-12 Yaş Kurs Programı'nın tamamına en uygun set olarak *Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2* öğretim seti görülmektedir.

6-12 Yaş Kurs Programı içerisinde yer alan bazı kazanımlar, hiçbir öğretim setinde bulunmamaktadır. Bu çerçevede 1. Seviye Kurs Programı'nda yer alan *kişisel bakım* ve *kişisel bakım araçları* konusu, 2. Seviye Kurs Programı'nda yer alan *ünsüz sertleşmesi, kaynaştırma ünsüzü “y” ve yazılı bir form doldurma* konusu ve 3. Seviye Kurs Programı'nda yer alan *alışkanlıklar* konusu hiçbir Türkçe öğretim setinde bulunmamaktadır. Türkçe öğretim setleri, bu konuların öğretimine yönelik olarak hiçbir etkinliğe yer vermemiştir.

Sonuç olarak çalışma kapsamında 6-12 yaş grubu yabancı çocuklar için yapılan yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetinde MEB'in hazırladığı Türkçe öğretim setleri dışında 6-12 Yaş 1., 2 ve 3. Seviye Kurs Programı'nın 1. Seviyesi için en uygun setin *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1* ve 2 olduğu görülmüştür. Bunun yanında 6-12 Yaş 1., 2. ve 3. Seviye Kurs Programı'nın 2. ve 3. Seviyesi ile programın geneli için en uygun setin *Akdem Türkçeye Merhaba A1.1, A1.2, A2.1, A2.2* olduğu anlaşılmıştır.

Çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlar neticesinde araştırmacılara ve alana ilgi duyan kişilere aşağıdaki öneriler sıralanmaktadır:

- Çocuklar için yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, farklı bir alan olarak değerlendirilmelidir. Bu alan çocukların gelişim düzeyleri dikkate alınarak yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminden ayrıştırılmalı ve bu ayrışma çerçevesinde çalışmalar yapılmalıdır.
- Ülkemizde her geçen gün sayıları artan yabancı çocukların Türkçe dil becerilerinin geliştirilmesine dönük daha fazla ders materyali yayımlanmalı ve yayımlanan bu ders materyallerinde dört temel dil becerisinin geliştirilmesi göz ardı edilmemelidir.
- *MEB Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) Kurs Programı*'ndaki kazanımlar, DAOBM'e göre incelenmeli ve kazanımların eksik yönleri ortaya çıkarılmalıdır.

- Özel yayınevlerince hazırlanan Türkçe öğretim setlerinin karşılamadığı kazanımlar ve konular öğretmenler tarafından materyaller tasarlanarak giderilmeli ve yalnızca MEB'in hazırladığı kitaba bağlı kalınmamalıdır.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (1975). *Anadili. Türk Dil ve Edebiyat Dergisi*. XXXI (285), 423-434.
- Aksan, D. (2009). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim* (Beşinci Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akyüz, Y. (2009). *Türk Eğitim Tarihi*. (15. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Alacapınar F.G. ve Sönmez V. (2013). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (İkinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aramak, K., Balcı, M., Gönültaş, G. ve Gündüz, F. (2016). Tarihî Seyirde Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi II: Cumhuriyet Dönemi ve Sonrası. İçinde; *Yunus Emre Enstitüsü Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yöntem ve Uygulamalar I* (Birinci Baskı), (Ed: D. Melanlıoğlu, H. Develi, H. Karatay, İ. Erdem, İ. Gültekin, M. Balcı, M. Kurt, M. Ülker, N. Temur, O. Mert, R. Ademi, S. Pilav ve Ş. Çobanoğlu), ss. 53-86. Ankara: Kültür Sanat Basımevi.
- Arı, G., Okur, A., Yıldız, C. ve Yılmaz, Y. (2008). *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi* (İkinci Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Avrupa Konseyi. (2009). *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni* (Çev. MEB TTKB). http://www.dilbilimi.net/ab_diller_icin_ortak_avrupa_basvuru_metni_meb_tarafinda_n.pdf (Erişim Tarihi: 01.02.2020).
- Aytaş, G. ve Yalçın A. (2011). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Balcı, M. (2016). Tarihî Seyirde Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi I: Cumhuriyet Dönemi Öncesi Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. İçinde; *Yunus Emre Enstitüsü Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yöntem ve Uygulamalar I* (Birinci Baskı), (Ed: D. Melanlıoğlu, H. Develi, H. Karatay, İ. Erdem, İ. Gültekin, M. Balcı, M. Kurt, M. Ülker, N. Temur, O. Mert, R. Ademi, S. Pilav ve Ş. Çobanoğlu), ss. (11-51). Ankara: Kültür Sanat Basımevi.
- Barın, E. (2004). Yabancılarla Türkçe Öğretiminde İlkeler. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. Sayı.1, 19-30.
- Barın, E. ve Güzel, A. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* (Birinci Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Baştürk, M. (2004). *Dil Edinim Kuramları ve Türkçenin Anadili Olarak Edinimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Biçer, N. (2012). Hunlardan Günümüze Yabancılarla Türkçe Öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitimi Dergisi*. Sayı 1 / 4, 107-133.
- Biçer, N., Er, O. ve Bozkırlı, Ç.K. (2012). Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İlgili Alan Yazını Işığında Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitimi Dergisi*. Sayı 1 / 2, 51-69.
- Biçer, N. ve Kılıç. B.S. (2017). Suriyeli Öğrencilere Türkçe Öğretmek İçin Kullanılan Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*. 5 (4), 649-663.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016a). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 Ders Kitabı* (İkinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016b). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 Çalışma Kitabı* (İkinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016c). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.

- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016ç). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016d). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016e). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016f). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bölükbaş, F., Demirel, G., Keskin, F. ve Yılmaz, Y.M. (2016g). *ABC Türkçe Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Bütün, S. (2016a). *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 1*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Bütün, S. (2016b). *Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Dünyam Türkçe 2*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye’de Ana Dili Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı. 2, 285-307.
- Demir, C. ve Yapıcı M. (2007). Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*. IX (2), 177-192.
- Demir, D. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Kitaplarının Kültürel İçeriği. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*. Sayı.1, 53-61.
- Doğan, D.M. (2013). *Doğan Büyük Türkçe Sözlük*. Ankara: Yazar Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017a). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017b). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.1 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017c). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017ç). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A1.2 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017d). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017e). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.1 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017f). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 Ders Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Elveren, A. ve Gürbüz, H. (2017g). *Türkçeye Merhaba Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti A2.2 Çalışma Kitabı* (Birinci Baskı). İstanbul: Akdem Yayınları.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılar Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi. *Turkish Studies*. Sayı. 4 / 3. 888-937.
- Ergin, M. (2012). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayram Basım.
- Gedik, E. (2015). *Yeni Hayat Yabancı Çocuklar İçin Türkçe* (Birinci Baskı). İstanbul: Mevsimler Kitap.
- Genç, B. (2013). Öğrenme Kuramlarına Göre Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi. *Birey ve Toplum*. 3(6). 37-50.

- Güneş, F. (2009). Türkçe Öğretiminde Günümüz Gelişmeleri ve Yapılandırıcı Yaklaşım. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6 (11), 1-21.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller* (Dördüncü Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Hafız, H. D. (2015). *8-12 Yaş Aralığındaki Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.) Marmara Üniversitesi. İstanbul.
- Korkmaz, Z. (2011). *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri* (Genişletilmiş İkinci Baskı). Bursa: Ekin Basın Yayın Dağıtım.
- Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü. (4 Aralık 2019). *Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi*. <https://dogm.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/icerik/11> (Erişim Tarihi: 14.12.2019).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016a). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_6-12%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%201.%20Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016b). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_6-12%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%202.%20Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016c). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_6-12%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%203.%20Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016ç). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (13-17 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_13-17%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%201.Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016d). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (13-17 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_13-17%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%202.%20Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. (2016e). *Yabancı Diller Yabancılar Türkçe Öğretimi (13-17 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı*. http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kurslar/Yabanc%C4%B1%20Diller_13-17%20Ya%C5%9F%20Yabanc%C4%B1lara%20T%C3%BCrk%C3%A7e%20%C3%96%C4%9Fretimi%201.Seviye%20Kurs%20Program%C4%B1.pdf (Erişim Tarihi: 14.3.2020).

- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019a). *Hayat Boyu Türkçe 1 Çalışma Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019b). *Hayat Boyu Türkçe 2 Çalışma Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019c). *Hayat Boyu Türkçe 3 Çalışma Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019ç). *Hayat Boyu Türkçe 1 Öğrenci Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019d). *Hayat Boyu Türkçe 2 Öğrenci Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019e). *Hayat Boyu Türkçe 3 Öğrenci Kitabı (6-12 yaş)*. Ankara: Başak Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019f). *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe 1. Seviye*. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019g). *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe 2. Seviye*. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019ğ). *Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Türkçe 3. Seviye*. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi PIKTES. (2019h). *Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PICTES/PIKTES)*. <https://piktes.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 19.12.2019).
- Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. (2019a). *İki Dillilik ve Türkçe Öğretimine Genel Bakış*. https://www.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.542/index.html#/main/proDevBooks?tab=available (Erişim Tarihi: 01.03.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. (2019b). *Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretimi*. https://www.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.542/index.html#/main/proDevBooks?tab=available (Erişim Tarihi: 01.03.2020).
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=663> (Erişim Tarihi: 15.02.2020).
- Oruç, Ş. (2016a). Ana dili, İkinci Dil, İki Dillilik, Yabancı Dil. *International Journal Of Social Science*. Sayı. 45, 279-290.
- Oruç, Ş. (2016b). Türkçede Ana Dil ve Ana Dili. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*. II (1), 311-322.
- Özbay, M. (2014). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I* (Yedinci Baskı). Ankara: Öncü Basımevi.

- Özdemir, E. (1983). Türkçe Öğretimi: Anadili Öğretimi. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*. XLVII (379-380), 18-30.
- Peçenek, D. (2014). İkinci Dil Edinimi (Araştırması) Ve Yönlendirilen İkinci Dil Edinimi Alanlarına Genel Bir Bakış. *Dil Dergisi*. Sayı.164. 5-25.
- Polat, Ö.S. (2017a). *Merhaba Türkçe 1*. Ankara: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Polat, Ö.S. (2017b). *Merhaba Türkçe 2*. Ankara: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Polat Ö.S. (2017c). *Merhaba Türkçe 3*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.
- Şahin, A. (Ed.). (2014). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Türk Dil Kurumu, (2019). *Güncel Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 30.12.2019).
- Türkiye Maarif Vakfı (2018). *Türkiye Maarif Vakfı Tanıtım Katalogu*. <https://turkiyemaarif.org/page/542-hakkimizda-145> (Erişim Tarihi: 15.12.2019).
- Türkiye Maarif Vakfı. (2019a). *Dünyada TMV*. <https://turkiyemaarif.org/page/42-dunyada-tmv-16> (Erişim Tarihi: 15.12.2019).
- Türkiye Maarif Vakfı. (2019b). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı*. <https://www.turkiyemaarif.org/uploads/yabancidilolarakturkceogretimi.pdf> (Erişim Tarihi: 14.3.2020).
- Uçan, H. (2008). *Dilbilim, Göstergebilim ve Edebiyat Eğitimi* (Birinci Basım). Ankara: Hece Yayınları.
- Vardar, B. (1980). *Açıklamalı Dil Bilimler Sözlüğü* (İkinci Basım). İstanbul: abc Kitabevi.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2016a). *Türkçe Öğreniyorum 1 Ders Kitabı* (Beşinci Baskı). Ankara: Başak Matbaacılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2016b). *Türkçe Öğreniyorum 1 Çalışma Kitabı* (Beşinci Baskı). Ankara: Başak Matbaacılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017a). *Çocuklar İçin Türkçe 1 Ders Kitabı* (İkinci Baskı). Ankara: Dumat Ofset.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017b). *Çocuklar İçin Türkçe 2 Ders Kitabı*. Ankara: Dumat Ofset.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017c). *Türkçe Öğreniyorum 2 Ders ve Çalışma Kitabı* (Birleştirilmiş Baskı). Ankara: Başak Matbaacılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017ç). *Türkçe Öğreniyorum 3 Ders ve Çalışma Kitabı* (Birleştirilmiş Baskı). Ankara: Başak Matbaacılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017d). *Türkçe Öğreniyorum 4 Ders ve Çalışma Kitabı* (Birleştirilmiş Baskı). Ankara: Başak Matbaacılık.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2017e). *Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Eğitimi*. <https://www.yee.org.tr/tr/yayin/yunus-emre-enstitusu-turkce-egitimi> (Erişim Tarihi: 15.12.2019).

EKLER

Ek 1: Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancı Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 1. Seviye Kurs Programı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

YABANCI DİLLER

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ (6-12 YAŞ) 1. SEVİYE KURS PROGRAMI

Ankara, 2016

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
ALFABE ÖĞRETİMİ	3
BEN VE YAKIN ÇEVREM	4
GÜNLÜK YAŞAM	5
ZAMAN VE MEKÂN	5
DIŞ GÖRÜNÜŞ VE KİŞİSEL BAKIM.....	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	7
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	7
BELGELENDİRME	7

PROGRAMIN ADI

Yabancılarla Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI

- a. 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
- b. 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,
- c. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.08.2015 tarih ve 71 sayılı Kararıyla kabul edilen ilköğretim Türkçe Dersi (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı (Değişiklik 07.03.2016/12),
- d. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı Kararıyla kabul edilen yaygın Eğitim Kursları Çerçeve Programı,
- e. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 15.08.2016 tarih ve 79031618-235-E.8667808 sayılı yazısı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

- a. 5 yaşını tamamlamış olmak,
- b. 13 yaşından gün almamış olmak,

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Programın eğitimcileri aşağıdaki öncelik sırasına göre belirlenir:

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları kapsamında aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgede bulunan, alan öğretmenleri esas alınarak;
 - a. Millî Eğitim Bakanlığında görevli sınıf öğretmenleri, Türkçe öğretmenleri, Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri,
 - b. Millî Eğitim Bakanlığı dışından görevlendirilecekler için yükseköğretim programı/fakültelerin;
 - Sınıf öğretmenliği, üstün zekâlılar öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, Türk dili ve edebiyatı öğretmenliğinden mezun olanlar,
 - Türk dili ve edebiyatı, çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatları, Türk halkbilimi bölümlerinden mezun ve öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlar,
2. Lisans seviyesinde eğitim almış olup öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlardan;
 - a. Yan alanı Türkçe olanlar,
 - b. Türkçe öğretimi sertifikasına sahip olduğunu belgelendirenler görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Türkiye’de bulunan yabancıların;

Yaygın Eğitim Kurumları Yabancılarla Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Türk dilinin alfabesini öğrenmeleri; ses bilgisi, telaffuz ve yazma yeterliliği kazanmaları,

2. Karşısındaki kişi ile selamlaşmaları ve basit nezaket ifadelerini kullanabilmeleri,
 3. Kendilerini tanıtmaları, nereli olduğu gibi kişisel bilgileri sormaları ve cevaplamaları,
 4. Okulu, evi, ailesi ve yakın çevresi ile ilgili temel bilgileri verebilmeleri,
 5. 1'den 20'ye kadar sayma sayılarını saymaları,
 6. Çevresindeki nesnelerin renklerini söyleyebilmeleri,
 7. Saati ve günün vakitlerini sormaları ve söylemeleri,
 8. Gün, ay ve mevsimlere ilişkin ifadeleri kullanabilmeleri,
 9. Vücudun organlarını ve kişisel bakım eşyalarını öğrenmeleri,
 10. En temel ihtiyaçlar ya da iyi bilinen konular söz konusu olduğunda, basit ifadeler kullanmaları ve sorulan soruları yanıtlamaları,
 11. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
 12. Türkçe okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmaları,
- amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programı yaygın eğitim merkezleri için düzenlenmiş, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesi göz önünde bulundurularak Türkçe öğrenmek isteyen yabancıların ihtiyaçlarına, özelliklerine, şartlarına ve seviyelerine uygun hâle getirilerek oluşturulmuştur.

Programın uygulama aşamasında "öğretmenler" kendilerini sadece bilgi kaynağı olarak görmek yerine, öğrenme yönelimleri hayat merkezli olan yetişkinlerin öğrenme sürecinde, kursiyerlerin kendilerini keşfedecekleri bir içerik sürecinin idarecisi ve bu sürece yardım eden kolaylaştırıcılar olarak görmelidirler.

1. Temaların Uygulanması

Her tema birbirinden bağımsız bir şekilde kullanılabilir tarzda tasarlanmıştır. Bununla birlikte dil eğitiminin sıralı bir birikim olduğu düşünülürse, temaların verilen sırada öğretilmesi kursiyerlerin bilgi birikimlerine bilişsel olarak destek olacaktır. Temalar hazırlanırken mümkün olduğunca basitten zora, somuttan soyuta doğru bir sıralama yapılmıştır. Yabancı dil öğretiminde önce basit cümle kalıplarından başlayarak daha sonra birleşik ve karmaşık cümle kalıplarının öğretilmesine geçilmelidir. Bilinen bir cümle kalıbı ile bilinmeyen kelimeleri, bilinen kelimelerle bilinmeyen cümle kalıplarını öğretmek esas olmalıdır.

2. Dil Öğretiminde Dört Temel Beceriye Geliştirme

Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın birlikte öğretilmesi gerekmektedir. Hiçbirine öncelik verilmez ancak öğretim amacına göre bu dört beceriye verilecek ağırlıkların yüzdeleri farklı olabilir.

Dört dil becerisinin bir arada öğretilmesi hedeflendiğinden tema içeriklerinde kazanımlar ayrıştırılmamıştır. Öğretmen tarafından kazanımlar algı ve üretime yönelik olarak değerlendirilmelidir. Örneğin "anlar", "okur", "bulur", "seçer", takip eder" gibi

kazanım ifadeleri algıya hitap ederken, dinleme ve okuma becerilerine yöneliktir; “yazar”, “konuşur”, “ifade eder”, “açıklar”, “sorar” gibi kazanımlar ise üretime dönük olup konuşma ve yazma becerilerine yöneliktir.

3. Görsel ve İşitsel Araçlardan Faydalanma

Öğretim etkinliklerinin uygulanmasında görsel ve işitsel araçlardan faydalanılması, kursiyerlerin dikkatini derse çeker, kursiyerlerin derse daha etkin katılmalarını sağlar. Bazen bir fotoğraf yüzlerce kelimeden daha çok şey anlatır. Hem göze hem de kulağa hitap eden çoklu ortam ve çeşitli bilgisayar programları ile internet günümüzde öğrenmenin etkisini arttıran araçlardır. Öğretmenler imkânlar ölçüsünde olabildiğince bu araçlardan yararlanmalıdır.

4. Dil Bilgisi Odaklı Eğitim Yerine İletişimsel ve İşlevsel Dil Eğitimi

Bir dili gerçek anlamda öğrenebilmek ve temel dört becerideki işlevini yerine getirebilmek için dil bilgisi gereklidir. Dil bilgisi, dil öğretimindeki etkisi ve önemi göz ardı edilmeden dört temel becerinin geliştirilmesine yardımcı olarak kullanılmalıdır.

Dil bilgisi amaç değil, araç olarak kabul edilmelidir. İletişimde etkileşimi tam anlamıyla gerçekleştirdiği sürece, dil bilgisinin, dilin işleyiş düzenini kavramaya yardımcı olacak kadar öğretilmesi yeterlidir. Öğretmenler benzer işlevi olan yapılardan istediklerini kullanmakta serbesttir.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programının toplam eğitim süresi 150 ders saati olarak planlanmıştır. Haftalık ders saati dağılımı, günlük 5 saati geçmemek üzere eğitim merkezinin fiziki durumu, başvuran kişi sayısı ve uygunluk saatleri göz önünde bulundurularak kurs eğitim merkezi müdürü ve kurs zümre öğretmenleri tarafından kararlaştırılır.

Kurs öğretmeni planlama yaparken kursiyerlerin durumu ve konuların ağırlığına göre temaların ders saat sayılarını, toplam 150 saat esasını değiştirmeden, zümre kararıyla değiştirebilir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Alfabe Öğretimi	30
Ben ve Yakın Çevrem	30
Günlük Yaşam	30
Zaman ve Mekân	30
Dış Görünüş ve Kişisel Bakım	30
TOPLAM	150

1. ALFABE ÖĞRETİMİ

1.1. Ses Bilgisi, Telaffuz ve Yazma Yeterliliği

1.1.1. Alfabede yer alan harfleri duyduğunda anlar ve harflere ait sesleri çıkarır.

1.1.2. Sesleri hisseder, tanır ve ayırt eder.

1.1.3. Sesleri doğru çıkarır.

- 1.1.4. Harfleri tanıır ve doğru seslendirir.
- 1.1.5. Görsellerle verilen kelimelerde eksik olan harfi ya da harfleri tamamlar.
a-a-a araba
- 1.1.6. Adı, soyadı gibi kelimeleri harf harf söyler (kodlar). *Örneğin: A-Y-L-l-N*
- 1.1.7. Kelimeleri doğru telaffuz eder.
- 1.1.8. Tonlama ve vurgudaki farkları ayırır.
- 1.1.9. Hece, kelime ve cümleleri akıcı bir şekilde okur.
- 1.1.10. Kısa metinleri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okur.
- 1.1.11. Göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
- 1.1.12. Yazma materyallerini uygun biçimde kullanarak çeşitli boyama/çizgi çalışmaları yapar.
- 1.1.13. Harfleri, rakamları ve matematiksel işaretleri tekniğine uygun yazar.
- 1.1.14. Büyük ve küçük harfleri ayırt eder.
- 1.1.15. Dikte yoluyla harfleri ve basit kelimeleri yazar.
- 1.1.16. Sayfa ve yazım düzeninin sağlanmasına dikkat eder.
- 1.1.17. Dinlediklerinde vurgulanan sesi tanıır, ayırt eder.
- 1.1.18. Seslerle harfleri, heceleri, sözcükleri ve görselleri eşleştirir.
- 1.1.19. Bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını öğrenmek için soru sorar.

2. BEN VE YAKIN ÇEVREM

2.1. Tanışma

- 2.1.1. Basit konuşma ve nezaket kalıplarını kullanır, konuşmanın devamında ortaya çıkan yeni durumlara karşılık verir.
Selamlaşma: *Merhaba, Günaydın, İyi akşamlar.*
Tanışma: *Adın ne, Nerelisin, Kaç yaşındasın?, Memnun oldum.*
Hâl Hatır sorma: *Nasılsın/Nasılsınız?, İyi misiniz?, İyiyim, siz nasılsınız?*
Vedalaşma: *Hoşça kal, Görüşmek üzere.*
Özür dileme: *Affedersiniz, Üzgünüm.*
Nezaket: *Hoş geldin, Buyurun, Teşekkür ederim.*

2.2. Nerelisin

- 2.2.1. "Ben, sen, o; biz, siz, onlar" şahıs zamirlerini kullanır.
Ör. *"Sen nerelisin?" "Onlar öğrenci."*
- 2.2.2. Kendisinin nereli olduğunu söyler.
Ör. *"Ben Ankaralıyım.", "Ben Gaziantepliyim.", "Ben Artvinliyim.", "Ben Yozgatlıyım."*
- 2.2.3. Nerede yaşadığını söyler.
Ör. *"Ben İstanbul'da yaşıyorum.", "Ben Ordu'da yaşıyorum.", "Ben Van'da yaşıyorum."*
- 2.2.4. Karşısındakinin nereli olduğunu sorar.
Ör. *"Sen nerelisin?"*

2.3. Okulumuz ve Sınıfımız

- 2.3.1. Okulunun ismi sorulduğunda söyler.
- 2.3.2. Sınıfının adını söyler.
Ör. *"1-A sınıfı"*
- 2.3.3. Bu ne?", "Bu kim?" sorularını sorar ve bu sorulara cevaplar verir.
Ör. *"Bu ne? - Bu basket potası.", "Bu kim? - Bu öğretmen."*
- 2.3.4. Sınıftaki eşyaların adlarını söyler.
- 2.3.5. İsim ve nesneler için "-lar, -ler" ekini doğru kullanır.
Ör. *"çocuklar", "defterler"*
- 2.3.6. Tekil hâldeki kelimeleri çoğul yapar.
Ör. *"sıra → sıralar"*

3. GÜNLÜK YAŞAM

3.1. Evim, Ailem

3.1.1. Evinin bölümlerinin adlarını sorulduğunda söyler.

Ör. "Burası neresi?", "Burası oturma odası."

3.1.2. Evdeki eşyaların adlarını "bu, şu, o; bunlar, şunlar, onlar" kelimelerini kullanarak söyler.

Ör. "Bu nedir?", "Bu koltuk."

3.1.3. Eşyanın nerede olduğunu söyler.

Ör. "Televizyon salonda."

3.1.4. Aile bireyleriyle ilgili akrabalık terimlerini söyler.

Ör. "anne", "anneanne", "dede", "amca", "baba"

3.1.5. Evdeki aile bireylerini tanıır ve kim olduklarını sahiplik eklerini kullanarak söyler.

Ör. "Bu kim?", "Bu Annem.", "Bu Dedemiz.", "Bu Amcası.", "Bu Babaları."

3.2. Çevremiz

3.2.1. "-mı" ekiyle yapılan sorulara "evet-hayır-değil" kelimelerini kullanarak yanıt verir.

Ör. "Bu kalem mi?" "Hayır, değil", "Bu silgi mi?", "Evet bu silgi."

3.2.2. "var-yok" kelimelerini kullanarak çevresindeki eşyaların isimlerini söyler ve yazar.

Ör. "Sınıfta televizyon var mı?", "Yok." "Odanda ne var?", "Televizyon var."

3.2.3. Çevre ile ilgili verilen resimlerle kelimeleri eşleştirir.

Ör. "okul görseli → okul", "sokak görseli → sokak", "dağ görseli → dağ", "göl görseli → göl"

3.2.4. Basit emir cümlelerini anlar ve verilen emre uyar.

Ör. "Kitabı al!", "Ayağa kalk!", "Pencereyi aç!", "Konuşma!"

3.2.5. Basit emir cümlesi kullanarak komut verir.

Ör. "Kapıyı aç!", "Sessiz olun!", "Kapıyı kapatma!", "Çıkmayın!"

3.2.6. "Aşağı, yukarı, sağ, sol" gibi yer-yön bildiren basit kelimeleri anlar ve kullanır.

Ör. "Aşağı gel!", "Yukarı bak!", "Kapı sağda.", "Araba solda."

3.3. Sayılar

3.2.1. Sayma sayılarını 1'den 20'ye kadar okur ve sayar.

3.2.2. Rakamla verilen sayıları yazı ile yazar.

Ör. 15: On beş

3.2.3. Yazı olarak verilen sayıları rakamla yazar.

Ör. On altı : 16

3.4. Renkler

3.4.1. Renkleri tanıır.

3.4.2. Gösterilen renkleri söyler.

3.4.3. Sorulduğunda çevresindeki nesnelerin renklerini söyler.

Ör. "Domates ne renk?", "Kırmızı."

4. ZAMAN VE MEKÂN

4.1. Zaman

4.1.1. Günün vakitlerini cümle içinde kullanır.

Ör. "Sabah erken kalk!", "Öğlen yemek ye!", "Akşam ders çalış!"

4.1.2. Saati sorar ve söyler.

Ör. "Saat kaç?" "Saat on."

- 4.2. Günler
- 4.2.1. Haftanın günlerini sayar.
 r. "Pazartesi, salı,.....pazar."
- 4.2.2. Bugünün, yarının ve d n n hangi gün olduğunu söyler.
 r. "Bugün günlerden ne?", "Perşembe.",
- 4.2.3. Hafta sonunun hangi günler olduğunu söyler.
 r. "Hafta sonu cumartesi ve pazardır."
- 4.3. Aylar ve Mevsimler
- 4.3.1. Ay, yıl, hafta ve mevsimleri söyler.
 r. "Ocak,  ubat.....aralık"
- 4.3.2. Bir yılda kaç ay olduğunu söyler.
- 4.3.3. Mevsimlerin adlarını sırasıyla söyler.
- 4.3.4. Hangi ayın hangi mevsimde olduğunu söyler.
 r. "Kı  mevsimi ayları hangileridir?", "Aralık, ocak,  ubat",
"Ağustos hangi mevsimdedir?", "Ağustos yaz mevsimindedir."
- 4.3.5. Bir  nceki veya bir sonraki ayı söyler.
 r. "Nisan ayından önceki ay nedir?", "Mart."
- 4.3.6. Hangi ay en so uktur?
 r. "Ocak."
- 4.4. Mekân
- 4.4.1. Yakın çevresindeki yerleri öğrenir.
- 4.4.2. Resimleri verilen yerlerin isimlerini söyler.
- 4.4.3. "Nerede?" sorusuna cevap verir.
 r. "  retmen nerede?", "Sınıfta.", "Ekmek nerede?", "Fırında, bakkalda."
- 4.4.4. Sokakta veya caddedeki alışveriş yapacağı yerlerin adını söyler.
 r. "market, fırın, pastane"
- 5. DIŞ GÖRÜNÜŞ VE Kİ SEL BAKIM**
- 5.1. Vücudumuz
- 5.1.1. Vücudun dış organlarını söyler.
- 5.1.2. Be  duyu organını söyler.
- 5.1.3. G sterildi inde vücudun bölümlerinin isimlerini söyler.
- 5.1.4. Basit sıfatlarla vücudun dış g r n  n  söyler.
 r. "zayıf", "uzun"
- 5.1.5. "-lı, -li, -lu, -l " eklerini kullanarak vücudun dış g r n  n  söyler.
 r. "Kısa boylu", "kilolu"
- 5.2. Kişisel Bakım
- 5.2.1. Gösterilen resimlerle kişisel bakım araçlarının isimlerini e le tirir.
- 5.2.2. Kişisel bakım araçlarını söyler.
 r. "havlu, tarak, dış fırçası, tırnak makası"
- 5.2.3.  ahıs zamirlerine uygun iyelik eklerini kullanır.
 r. "Benim dış fır am", "Senin havlu ", "Onun toka ı."
- 5.2.3. İyelik eklerini ve şahıs zamirlerini kullanarak eşyaların kime ait olduğunu söyler.
 r. "Benim sabunum", "Senin tara ın", "Onun havlusı."
- 5.2.4. Verilen bir cümledeki boşluklara sahiplik bildiren ekleri yazar.
- 5.2.5. "Kimin?" sorusuna cevap verir.
 r. "Tarak kimin?", "Tarak benim."
- 5.2.6. Vücut ve kişisel bakımla ilgili cümleler kurar.
 r. "Benim dış fır am var.", "Dı ını fır ala.", "Yüzünü yıka.", "Havlu lavaboda."
- 5.2.7. Temizlik kavramı ile ilgili kelimeleri bilir.
 r. "yıkamak, temizlemek, silmek, fırçalamak, kirl , temiz, tozlu."

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursiyerlerin kurs sonunda elde ettiği kazanımlar aşağıdaki şekilde değerlendirilecektir:

1. Bireyin kazanımları kurs süreci boyunca ölçülerek, başarısı kurs bitiminde bütüncül olarak değerlendirilecektir.
2. Eğitici, kursiyerlerin kişisel ve grup içi tüm öğrenim faaliyetlerini de değerlendirecektir.
3. Ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde öğrenme kazanımlarına uygun ölçme araçları kullanılmalıdır.
4. Değerlendirme 100 puan üzerinden yapılmalıdır.

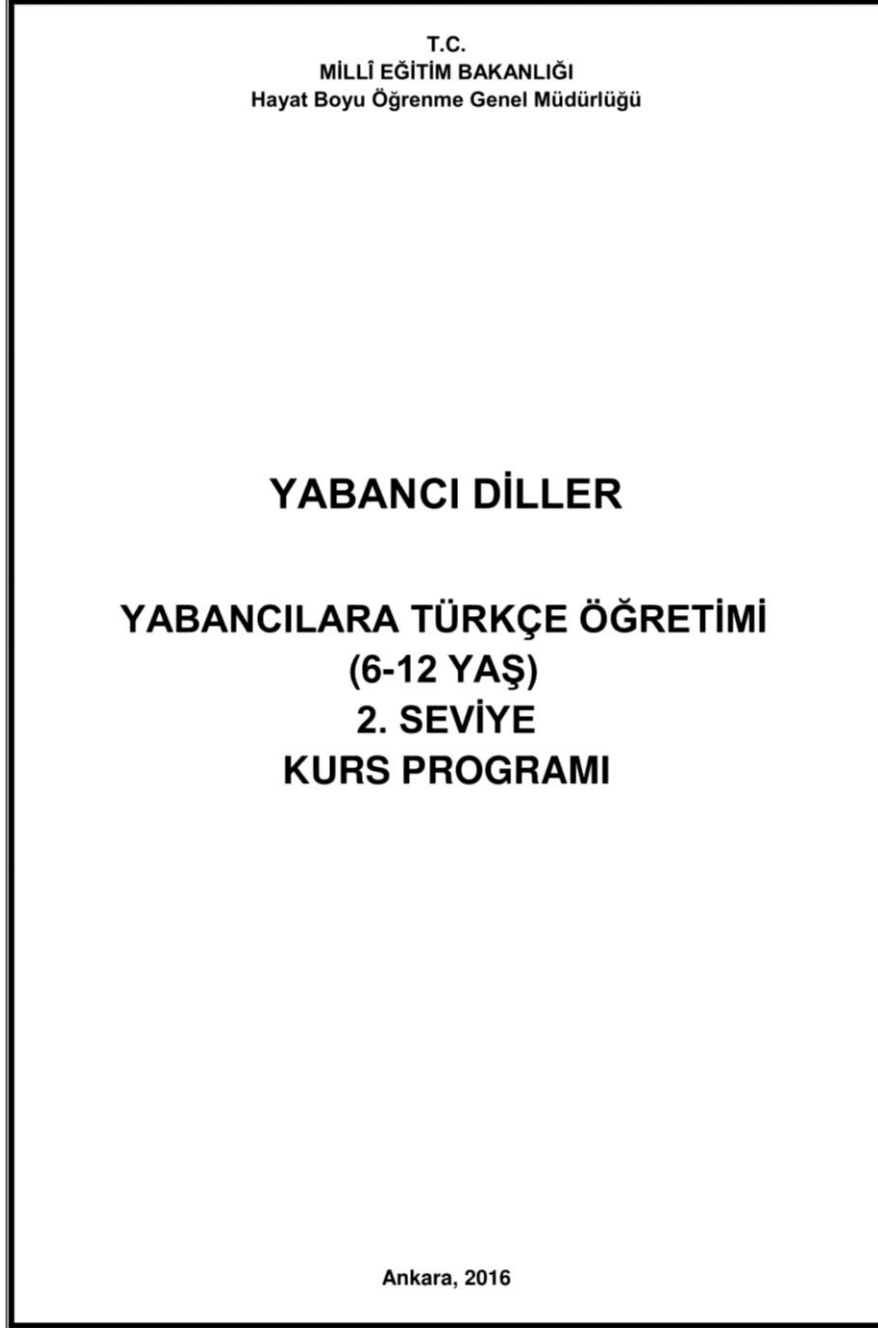
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hazırladığı eğitim-öğretim materyalleri ile dergi, broşür, sunu, film, resim ve öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara kurs bitirme belgesi düzenlenerek kazandıkları yeterlilikler belgelendirilir.

**Ek 2: Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancı
Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 2. Seviye Kurs Programı**

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
GİRİŞ	4
TEMEL İHTİYAÇLAR	4
MESLEKLER	4
ZAMAN VE MEKÂN	5
ALIŞVERİŞ	6
HASTALIKLAR - ALIŞKANLIKLAR	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	7
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	7
BELGELENDİRME	7

PROGRAMIN ADI

Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI

- a) 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
- b) 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,
- c) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.08.2015 tarih ve 71 sayılı Kararıyla kabul edilen İlköğretim, Türkçe Dersi (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı (Değişiklik 07.03.2016/12),
- d) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı Kararıyla kabul edilen Yaygın Eğitim Kursları Çerçeve Programı,
- e) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 15.08.2016 tarih ve 79031618-235-E.8667808 sayılı yazısı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

- a) 5 yaşını tamamlamış olmak,
- b) 13 yaşından gün almamış olmak,
- c) Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programını başarıyla tamamlamış olmak,
- d) Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 1. Seviye Kurs Programına katılmamış olanlar için kurs öğretmenleri tarafından yapılacak seviye tespit sınavında yabancılar Türkçe öğretimi (6-12 yaş) 1. seviye düzeyinde Türkçe bilgisine sahip olduğu tespit edilmek.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Programın eğitimcileri aşağıdaki öncelik sırasına göre belirlenir:

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları kapsamında aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgede bulunan, alan öğretmenleri esas alınarak;
 - a. Millî Eğitim Bakanlığında görevli sınıf öğretmenleri, Türkçe öğretmenleri, Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri,
 - b. Millî Eğitim Bakanlığı dışından görevlendirilecekler için yükseköğretim programı/fakültelerin;
 - Sınıf öğretmenliği, üstün zekâlılar öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, Türk dili ve edebiyatı öğretmenliğinden mezun olanlar,
 - Türk dili ve edebiyatı, çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatları, Türk halkbilimi bölümlerinden mezun ve öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlar,
2. Lisans seviyesinde eğitim almış olup öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlardan;
 - a. Yan alanı Türkçe olanlar,
 - b. Türkçe öğretimi sertifikasına sahip olduğunu belgelendirenler görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Türkiye’de bulunan yabancıların;

Yaygın Eğitim Kurumları Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. En temel ihtiyaçlar söz konusu olduğunda, basit ifadeler kullanmaları ve sorulan soruları yanıtlamaları,
2. Günlük temel ihtiyaçlardan olan yiyecek, içecek ve kıyafetlerin isimlerini öğrenmeleri,
3. Başlıca meslek isimlerini bilmeleri ve meslek sahiplerinin ne yaptıklarını basitçe açıklamaları,
4. 1’den 100’e kadar sıra ve sayma sayılarını saymaları,
5. Kişi ve nesnelerin yerlerini söylemeleri,
6. Kâğıt ve demir paraları tanımaları ve değerlerini öğrenmeleri,
7. Ürünlerin fiyatlarını sormaları ve alışveriş yapmaları,
8. Hastalık ve sağlık ile ilgili temel kelimeleri öğrenmeleri ve yaşadıkları sağlık sorununu söyleyebilmeleri,
9. Alışkanlıklarından bahsedebilmeleri,
10. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
11. Türkçe okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmaları, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programı yaygın eğitim merkezleri için düzenlenmiş, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesi göz önünde bulundurularak Türkçe öğrenmek isteyen yabancıların ihtiyaçlarına, özelliklerine, şartlarına ve seviyelerine uygun hâle getirilerek oluşturulmuştur.

Programın uygulama aşamasında “öğretmenler” kendilerini sadece bilgi kaynağı olarak görmek yerine, öğrenme yönelimleri hayat merkezli olan yetişkinlerin öğrenme sürecinde, kursiyerlerin kendilerini keşfedecekleri bir içerik sürecinin idarecisi ve bu sürece yardım eden kolaylaştırıcılar olarak görmelidirler.

1. Temaların Uygulanması

Her tema birbirinden bağımsız bir şekilde kullanılabilecek tarzda tasarlanmıştır. Bununla birlikte dil eğitiminin sıralı bir birikim olduğu düşünülürse, temaların verilen sırada öğretilmesi kursiyerlerin bilgi birikimlerine bilişsel olarak destek olacaktır. Temalar hazırlanırken mümkün olduğunca basitten zora, somuttan soyuta doğru bir sıralama yapılmıştır. Yabancı dil öğretiminde önce basit cümle kalıplarından başlayarak daha sonra birleşik ve karmaşık cümle kalıplarının öğretilmesine geçilmelidir. Bilinen bir cümle kalıbı ile bilinmeyen kelimeleri, bilinen kelimelerle bilinmeyen cümle kalıplarını öğretmek esas olmalıdır.

2. Dil Öğretiminde Dört Temel Beceriye Geliştirme

Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın birlikte öğretilmesi gerekmektedir. Hiçbirine

öncelik verilmez ancak öğretim amacına göre bu dört beceriye verilecek ağırlıkların yüzdeleri farklı olabilir.

Dört dil becerisinin bir arada öğretilmesi hedeflendiğinden tema içeriklerinde kazanımlar ayrıştırılmamıştır. Öğretmen tarafından kazanımlar algı ve üretime yönelik olarak değerlendirilmelidir. Örneğin “anlar”, “okur”, “bulur”, “seçer”, takip eder” gibi kazanım ifadeleri algıya hitap ederken, dinleme ve okuma becerilerine yöneliktir; “yazar”, “konuşur”, “ifade eder”, “açıklar”, “sorar” gibi kazanımlar ise üretime dönük olup konuşma ve yazma becerilerine yöneliktir.

3. Görsel ve İşitsel Araçlardan Faydalanma

Öğretim etkinliklerinin uygulanmasında görsel ve işitsel araçlardan faydalanılması, kursiyerlerin dikkatini derse çeker, kursiyerlerin derse daha etkin katılmalarını sağlar. Bazen bir fotoğraf yüzlerce kelimedenden daha çok şey anlatır. Hem göze hem de kulağa hitap eden çoklu ortam ve çeşitli bilgisayar programları ile internet günümüzde öğrenmenin etkisini artıran araçlardır. Öğretmenler imkânlar ölçüsünde olabildiğince bu araçlardan yararlanmalıdır.

4. Dil Bilgisi Odaklı Eğitim Yerine İletişimsel ve İşlevsel Dil Eğitimi

Bir dili gerçek anlamda öğrenebilmek ve temel dört becerideki işlevini yerine getirebilmek için dil bilgisi gereklidir. Dil bilgisi, dil öğretimindeki etkisi ve önemi göz ardı edilmeden dört temel becerinin geliştirilmesine yardımcı olarak kullanılmalıdır.

Dil bilgisi amaç değil, araç olarak kabul edilmelidir. İletişimde etkileşimi tam anlamıyla gerçekleştirdiği sürece, dil bilgisinin, dilin işleyiş düzenini kavramaya yardımcı olacak kadar öğretilmesi yeterlidir. Öğretmenler benzer işlevi olan yapılardan istediklerini kullanmakta serbesttir.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programının toplam eğitim süresi “Giriş” bölümü için 10 saat ve diğer temalar için 30’ar saat olmak üzere toplam 160 ders saati olarak planlanmıştır. Haftalık ders saati dağılımı, günlük 5 saati geçmemek üzere eğitim merkezinin fiziki durumu, başvuran kişi sayısı ve uygunluk saatleri göz önünde bulundurularak Kurs Eğitim Merkezi Müdürü ve Kurs Zümre Öğretmenleri tarafından kararlaştırılır.

Kurs öğretmeni planlama yaparken kursiyerlerin durumu ve konuların ağırlığına göre temaların ders saat sayılarını, toplam 160 saat esasını değiştirmeden, zümre kararıyla değiştirebilir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Giriş	10
Temel İhtiyaçlar	30
Meslekler	30
Zaman ve Mekân	30
Alışveriş	30
Hastalıklar ve Alışkanlıklar	30
TOPLAM	160

1. GİRİŞ (Bu bölüm bir önceki kurs kazanımlarının öğrencilere hatırlatılması ve öğrencilerin eksikliklerini belirlemek amacıyla verilecek 10 saatlik bir bölümdür.)

- 1.1. Kendini Tanıtır, Başkalarıyla Tanışır.
- 1.2. Saati, Bulunduğu Günü ve Ayı Söyler.
- 1.3. 1-20 Arası Sayıları Sayar.
- 1.4. Renkleri ve Çevresindeki Basit Eşyaları Tanır ve Söyler.
- 1.5. Kişilerin ve Nesnelerin Yerlerini Söyler.
- 1.6. Çevresinde Bulunan Yerlerin İsimlerini Söyler.
- 1.7. Vücudun Organlarını ve Kişisel Bakım Araçlarını Söyler.

2. TEMEL İHTİYAÇLAR

2.1. Yiyecekler

- 2.1.1. Açlığını ve tokluğunu ifade eder.
- 2.1.2. Kahvaltılık yiyecekler ile öğün yemeklerini ayırt eder.
- 2.1.3. Günlük hayatta tükettiği yiyeceklerin adını söyler.
Ör. “ekmek”, “şeker” “tuz”, “su”
- 2.1.4. “-lık, -lik, -luk, -lük” ekleri ile yeni isimler yapar.
Ör. “ekmek → ekmeklik”, “tuz → tuzluk”
- 2.1.5. Cümlede boş bırakılan yerleri “-lık, -lik, -luk, -lük” ekleriyle tamamlar.
- 2.1.6. “-lık, -lik, -luk, -lük” eklerini ünlü uyumuna göre doğru yazar.
- 2.1.7. Resimlerde verilen yiyeceklerin tekil ve çoğullarını söyler.
- 2.1.8. Yiyeceklerin fiyatını sorar.

2.2. İçecekler

- 2.2.1. Günlük hayatta tükettiği içeceklerin adını söyler ve yazar.
Ör. “su”, “soda”, “şerbet”, “boza”, “çay”, “kahve”, “ayran”
- 2.2.2. Soğuk ve sıcak içecekleri söyler.
- 2.2.3. Dinlediği bir metinde geçen içecekleri ayırt ederek söyler.
- 2.2.4. Resimlerde verilen içeceklerin tekil ve çoğullarını ifade eder.
- 2.2.5. İçeceklerin fiyatını sorar.

2.3. Kıyafetler

- 2.3.1. Kıyafet görselleri ile kıyafet isimlerini eşleştirir.
- 2.3.2. Kıyafetlerin adlarını ve renklerini söyler.
- 2.3.3. Kıyafetleri yazlık ve kışık olarak gruplandırır.
- 2.3.4. Kıyafetleri bayan ve erkek kıyafeti olarak sınıflandırır.
- 2.3.5. “mı, mi, mu, mü” soru ekleri ile sorulan sorulara “evet-hayır-değil” kelimeleri ile cevap verir.
Ör. “Bu gömlek mi?”, “Hayır değil.”, “Bu kazak mı?”, “Evet kazak.”
- 2.3.6. Dinlediği metindeki renkleri ve kıyafetleri eşleştirir.
- 2.3.7. Çevresinde bulunan kişilerden birini kıyafetleri ile anlatır.

3. MESLEKLER

3.1. Meslekleri Tanıma

- 3.1.1. Çevresinde sıkça kullanılan meslek isimlerini söyler.
Ör. “aşçı”, “öğretmen”, “bakkal”, “polis”
- 3.1.2. Öğrendiği mesleklerin kısaca ne iş yaptığını söyler.
Ör. “Aşçı yemek yapar.”, “Sucu su dağdır.”

- 3.1.3. Karşındaki kişie hayalindeki mesleğini sorar.
- 3.1.4. Sorulduğunda hayalindeki mesleği söyler.
- 3.1.5. Bir meslekle ilgili verilen görselden gösterilen mesleği tanıır.
- 3.1.6. "-cı, -ci, -cu, -cü" eklerinin işlevini kavrar ve bu eklerle meslek isimleri türetir.

Ör. "balık-balıkçı", "su-sucu", "tamir-tamirci", "temizlik-temizlikçi"

- 3.1.7. Mesleklerle ilgili verilen görselleri meslek isimleri ile eşleştirir.
- 3.1.8. Bir metinde geçen meslek isimlerini tespit eder.
- 3.1.9. "ve-ile" bağlaçlarını kullanarak cümleler kurar.

Ör. "Doktor ve hemşire hastanede çalışır.", "Simit ile peynir yedim."

3.2. Bulunma

- 3.2.1. Bulunma durum eki olan "-de, -da, -te, -ta" eklerini doğru kullanır.
- 3.2.2. "Nerede?" sorusuna bulunma durumu ekleriyle cevap verir.
- Ör. "Öğretmen nerede?", "Okulda.", "Aşçı nerede?" "Restoranda"
- 3.2.3. Bir metinde boş bırakılan yerleri ünlü uyumuna uygun bulunma durumu ekleriyle

tamamlar.

4. ZAMAN VE MEKÂN

4.1. Saatler

- 4.1.1. Saat ve saatle ilgili dakika, saniye vb. kelimeleri söyler.
- 4.1.2. Tam ve yarım saat ifadelerini öğrenir ve kullanır.
- 4.1.3. "Saat kaç?" soru kalıbını sorar ve bu soruya cevap verir.
- 4.1.4. Bir günün kaç saat olduğunu söyler.
- 4.1.5. Verilen saat görsellerinin altına saatin kaç olduğunu tam ve yarım saat ifadeleriyle yazar.

4.2. Sıra ve Sayma Sayıları

- 4.2.1. 20'den 100' e kadar tam sayıları sayar.
- 4.2.2. 100'e kadar onar onar ileri sayar.
- 4.2.3. "-nci" ekini konuşma ve yazmada kullanır.
- 4.2.4. 1'den 100' e kadar sıra sayılarını sayar.
- 4.2.5. Kendisinin ve arkadaşlarının listedeki yerini sıra sayılarıyla söyler.
- Ör. "Beşinci sıradayım."

4.3. Nerelisin?

- 4.3.1. "Memleket, vatan, ülke, devlet, şehir" kelimelerini öğrenir.
- 4.3.2. "Nerelisin?" soru kalıbını kullanarak karşındaki kişie nereli olduğunu sorar.
- 4.3.3. "Nerelisin?" sorusuna "-lıyım, -liyim, -luyum, -lüyüm" eklerini kullanarak cevap verir.
- 4.3.4. "-lıyım, -liyim, -luyum, -lüyüm" eklerini ünlü uyumuna göre doğru yazar.
- Ör. "Nerelisin?", "Kırklareliliyim.", "Nerelisin?", "Çorumluyum."
- 4.3.5. Kendi ülkesinin adını, ülkesinin başkentini ve ana dilini söyler.

5. ALIŞVERİŞ

5.1. Para

- 5.1.1. Kâğıt ve demir paraları tanıır ve değerini söyler.
- 5.1.2. Kendi ülkesinin ve bulunduğu ülkenin para birimini söyler.
- 5.1.3. "Kaç lira?", "Ne kadar?" sorularını sorar ve bu sorulara cevap verir.
- 5.1.4. Alışverişte para ödeme ve para üstü alma işlemini yapar. (sınıfta canlandırma)

5.2. Sebzeler ve Meyveler

- 5.2.1. Sebze ve meyveleri isimleriyle söyler.
- 5.2.2. Karışık olarak verilen sebze ve meyveleri gruplandırarak söyler.
Ör. "armut-meyve", "karpuz-meyve", "pırasa-sebze"
- 5.2.3. En çok sevdiği sebze ve meyveyi söyler.
- 5.2.4. Meyveleri tatlarına göre gruplandırır.
- 5.2.5. Emir kipinde fiilleri çekerek cümleler kurar.
Ör. "Elma al.", "Portakalı soysun.", "Meyveleri yıkayın."
- 5.2.6. Sebze ve meyvelerin renklerini söyler.
- 5.2.7. Bir manav reyonunda sebze veya meyvenin fiyatını sorar ve anlar.
- 5.2.8. Sebze ve meyveleri yetiştiği mevsime göre gruplandırır.
- 5.2.9. Cümlede boş bırakılan yerleri uygun fiillerle emir kalıbında tamamlar.
- 5.2.10. Ünsüz yumuşamasını öğrenir.
Ör. "Armut-Armudu ye.", "Ispanak-Ispanağı yıka.", "Turunç-Turuncu soy."
- 5.2.11. Konuşma ve yazılarında ünsüz yumuşamasını doğru kullanır.
- 5.2.12. Bir metindeki ünsüz yumuşamalarını gösterir.
- 5.2.13. Alfabedeki ünsüz harfleri söyler.
- 5.2.14. Yumuşamanın olmadığı istisnai durumları kalıp olarak öğrenir.

6. HASTALIKLAR - ALIŞKANLIKLAR

6.1. Hastalıklar

- 6.1.1. Hastalık ve hastalanma ile ilgili basit kelimeleri söyler ve yazar.
Ör. "tedavi, ilaç, muayene, teşhis, eczane, ağrı, mide bulantısı, sızı, kırık"
- 6.1.2. Yaşadığı sağlık sorununu söyler.
Ör. "Başım ağrıyor."
- 6.1.3. Bir sağlık kurumunun bölümlerini ve çalışanlarını söyler.
Ör. "danışma, acil servis, poliklinik, ameliyathane, doktor, hemşire, hasta bakıcı"
- 6.1.4. Verilen isim soyundan bir yüklemi ek fiilin geniş zamanında çekimler.
Ör. "Doktorum, doktorsun, doktor", "Hastayız, hastasınız, hastalar"
- 6.1.5. Metinde geçen ek fiilleri söyler.
- 6.1.6. Metinde boş bırakılan yerlere ek fiil eklerini yazar.
- 6.1.7. Ek fiille cümleler kurar.
- 6.1.8. "Gibi" ve "için" edatlarının işlevini ve görevini öğrenir.
Ör. "Sağlık için spor yap!", "Grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korun!"

6.2. Alışkanlıklar

6.2.1. Alışkanlıkları anlatan görsellerle alışkanlıkların isimlerini eşleştirir.

6.2.2. Alışkanlıklarını söyler.

6.2.3. İyi ve kötü alışkanlıkların neler olduğunu söyler.

6.2.4. Yapmaktan hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleri söyler.

6.2.5. Başkalarının alışkanlıklarını sorar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursiyerlerin kurs sonunda elde ettiği kazanımlar aşağıdaki şekilde değerlendirilecektir:

1. Bireyin kazanımları kurs süreci boyunca ölçülerek, başarıları kurs bitiminde bütüncül olarak değerlendirilecektir.
2. Eğitici, kursiyerlerin kişisel ve grup içi tüm öğrenim faaliyetlerini de değerlendirecektir.
3. Ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde öğrenme kazanımlarına uygun ölçme araçları kullanılmalıdır.
4. Değerlendirme 100 puan üzerinden yapılmalıdır.

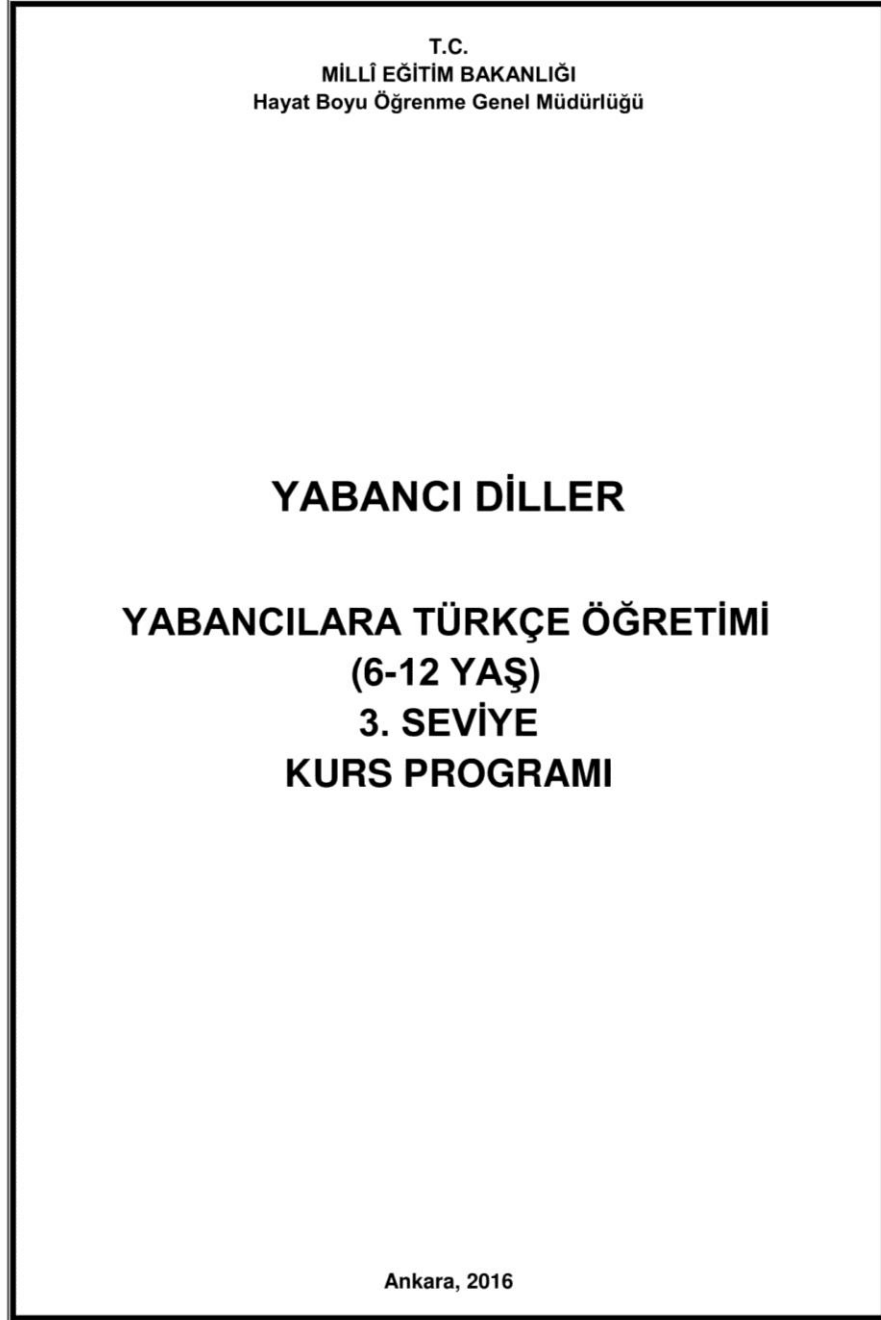
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı eğitim-öğretim materyalleri ile dergi, broşür, sunu, film, resim ve öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara kurs bitirme belgesi düzenlenerek kazandıkları yeterlilikler belgelendirilir.

**Ek 3: Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancı
Diller Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 yaş) 3. Seviye Kurs Programı**

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
GİRİŞ	4
TANIŞMA VE YAKIN ÇEVRE	4
SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ	5
MÜZİK - ALIŞVERİŞ	6
ÖZEL GÜNLER VE KUTLAMALAR	6
TATİL	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	7
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	7
BELGELENDİRME	7

PROGRAMIN ADI

Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı.

PROGRAMIN DAYANAĞI

- a) 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
- b) 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,
- c) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.08.2015 tarih ve 71 sayılı Kararıyla kabul edilen İlköğretim Türkçe Dersi (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı (Değişiklik 07.03.2016/12),
- d) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı Kararıyla kabul edilen Yaygın Eğitim Kursları Çerçeve Programı,
- e) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 15.08.2016 tarih ve 79031618-235-E.8667808 sayılı yazısı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

- a) 5 yaşını tamamlamış olmak,
- b) 13 yaşından gün almamış olmak,
- c) Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programını başarıyla tamamlamış olmak,
- d) Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye Kurs Programına katılmamış olanlar için kurs öğretmenleri tarafından yapılacak seviye tespit sınavında Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 2. Seviye düzeyinde Türkçe bilgisine sahip olduğu tespit edilmek.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Programın eğitimcileri aşağıdaki öncelik sırasına göre belirlenir:

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları kapsamında aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgede bulunan, alan öğretmenleri esas alınarak;
 - a. Millî Eğitim Bakanlığında görevli sınıf öğretmenleri, Türkçe öğretmenleri, Türk dili ve edebiyatı öğretmenleri,
 - b. Millî Eğitim Bakanlığı dışından görevlendirilecekler için yükseköğretim programı/fakültelerin;
 - Sınıf öğretmenliği, üstün zekâlılar öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, Türk dili ve edebiyatı öğretmenliğinden mezun olanlar,
 - Türk dili ve edebiyatı, çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatları, Türk halkbilimi bölümlerinden mezun ve öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlar,
2. Lisans seviyesinde eğitim almış olup öğretmenlik formasyon belgesine sahip olanlardan;
 - a. Yan alanı Türkçe olanlar,
 - b. Türkçe öğretimi sertifikasına sahip olduğunu belgelendirenler görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Türkiye’de bulunan yabancıların;

Yaygın Eğitim Kurumları Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Kendisini mesleği, memleketi, yaşı, nerede yaşadığı vb. özellikler ile tanıtabilmeleri,
2. Herhangi bir arkadaşını veya bir kişiyi bir başka kişiyle tanıştırebilmeleri,
3. Sayılar, miktarlar, fiyat ve zaman birimleri ile baş etmeleri,
4. Şu anda yaptığı işleri anlatabilmeleri,
5. Serbest zaman etkinlikleri, hobiler ve fobiler hakkında konuşabilmeleri,
6. Yapmaktan hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeylerden bahsedebilmeleri,
7. Gelecekte olacak olaylar ile ilgili konuşabilmeleri,
8. Çeşitli müzik aletlerinin isimlerini öğrenmeleri ve basit Türkçe şarkılar söyleyebilmeleri,
9. Herhangi bir dükkân veya mağazadan alışveriş yapabilmeleri,
10. Basit bir metni okumaları,
11. Kutlama, davet ve özel günlere ilişkin yazılı ve sözlü iletişim kurabilmeleri,
12. Bir davetiye ve kutlama metnini anlamaları ve basit bir kutlama ile davetiye metni yazmaları,
13. Tatil ve seyahate ilişkin temel kelimeleri öğrenmeleri; otel vb. yerlerdeki basit bilgi formlarını doldurmaları ve istenilen yerlere kendi kişisel bilgilerini yazmaları,
14. Basit nezaket kalıplarını kullanmaları,
15. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
16. Türkçe okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmaları, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) 3. Seviye Kurs Programı yaygın eğitim merkezleri için düzenlenmiş, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesi göz önünde bulundurularak Türkçe öğrenmek isteyen yabancıların ihtiyaçlarına, özelliklerine, şartlarına ve seviyelerine uygun hâle getirilerek oluşturulmuştur.

Programın uygulama aşamasında “**öğretmenler**” kendilerini sadece bilgi kaynağı olarak görmek yerine, öğrenme yönelimleri hayat merkezli olan yetişkinlerin öğrenme sürecinde, kursiyerlerin kendilerini keşfedecekleri bir içerik sürecinin idarecisi ve bu süreçte yardım eden kolaylaştırıcılar olarak görmelidirler.

1. Temaların Uygulanması

Her tema birbirinden bağımsız bir şekilde kullanılabilecek tarzda tasarlanmıştır. Bununla birlikte dil eğitiminin sıralı bir birikim olduğu düşünülürse, temaların verilen sırada öğretilmesi kursiyerlerin bilgi birikimlerine bilişsel olarak destek olacaktır. Temalar hazırlanırken mümkün olduğunca basitten zora, somuttan soyuta doğru bir sıralama yapılmıştır. Yabancı dil öğretiminde önce basit cümle kalıplarından başlayarak daha sonra birleşik ve karmaşık cümle kalıplarının öğretimine geçilmelidir. Bilinen bir cümle kalıbı ile bilinmeyen kelimeleri, bilinen kelimelerle bilinmeyen cümle kalıplarını öğretmek esas olmalıdır.

2. Dil Öğretiminde Dört Temel Beceriye Geliştirme

Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken dört temel beceri olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın birlikte öğretilmesi gerekmektedir. Hiçbirine öncelik verilmez ancak öğretim amacına göre bu dört beceriye verilecek ağırlıkların yüzdeleri farklı olabilir.

Dört dil becerisinin bir arada öğretilmesi hedeflendiğinden tema içeriklerinde kazanımlar ayrıştırılmamıştır. Öğretmen tarafından kazanımlar algı ve üretime yönelik olarak değerlendirilmelidir. Örneğin "anlar", "okur", "bulur", "seçer", takip eder" gibi kazanım ifadeleri algıya hitap ederken, dinleme ve okuma becerilerine yöneliktir; "yazar", "konuşur", "ifade eder", "açıklar", "sorar" gibi kazanımlar ise üretime dönük olup konuşma ve yazma becerilerine yöneliktir.

3. Görsel ve İşitsel Araçlardan Faydalanma

Öğretim etkinliklerinin uygulanmasında görsel ve işitsel araçlardan faydalanılması, kursiyerlerin dikkatini derse çeker, kursiyerlerin derse daha etkin katılmalarını sağlar. Bazen bir fotoğraf yüzlerce kelimeden daha çok şey anlatır. Hem göze hem de kulağa hitap eden çoklu ortam ve çeşitli bilgisayar programları ile internet günümüzde öğrenmenin etkisini arttıran araçlardır. Öğretmenler imkânlar ölçüsünde olabildiğince bu araçlardan yararlanmalıdır.

4. Dil Bilgisi Odaklı Eğitim Yerine İletişimsel ve İşlevsel Dil Eğitimi

Bir dili gerçek anlamda öğrenebilmek ve temel dört becerideki işlevini yerine getirebilmek için dil bilgisi gereklidir. Dil bilgisi, dil öğretimindeki etkisi ve önemi göz ardı edilmeden dört temel becerinin geliştirilmesine yardımcı olarak kullanılmalıdır.

Dil bilgisi amaç değil, araç olarak kabul edilmelidir. İletişimde etkileşimi tam anlamıyla gerçekleştirdiği sürece, dil bilgisinin, dilin işleyiş düzenini kavramaya yardımcı olacak kadar öğretilmesi yeterlidir. Öğretmenler benzer işlevi olan yapılardan istediklerini kullanmakta serbesttir.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Yabancılar Türkçe Öğretimi (6-12) Yaş 3. Seviye Kurs Programının toplam eğitim süresi "Giriş" bölümü için 10 saat ve diğer temalar için 30'ar saat olmak üzere toplam 160 ders saati olarak planlanmıştır. Haftalık ders saati dağılımı, günlük 5 saati geçmemek üzere eğitim merkezinin fiziki durumu, başvuran kişi sayısı ve uygunluk saatleri göz önünde bulundurularak Kurs Eğitim Merkezi Müdürü ve Kurs Zümre Öğretmenleri tarafından kararlaştırılır.

Kurs öğretmeni planlama yaparken kursiyerlerin durumu ve konuların ağırlığına göre temaların ders saat sayılarını, toplam 160 saat esasını değiştirmeden, zümre kararıyla değiştirebilir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Giriş	10
Tanışma ve Yakın Çevre	30
Serbest Zaman Etkinlikleri	30
Müzik - Alışveriş	30
Özel Günler ve Kutlamalar	30
Tatil	30
TOPLAM	160

1. GİRİŞ (Bu bölüm bir önceki kurs kazanımlarının öğrencilere hatırlatılması ve öğrencilerin eksikliklerini belirlemek amacıyla verilecek 10 saatlik bir bölümdür.)

- 1.1. Yiyecek, içecek ve kıyafet isimlerini söyler.
- 1.2. Günün bölümlerine göre zamanı doğru söyler.
- 1.3. 20-100 arası sayıları sayar.
- 1.4. Renkleri ve çevresindeki eşyaları tanır ve söyler.
- 1.5. Çevresindeki eşyalarla veya yerlerle ilgili sorulara sorulara cevap verir.
- 1.6. Hangi mesleği yaptığını söyler ve karşısındakine mesleğini sorar.
- 1.7. Ürünlerin fiyatını sorar ve alışveriş yapar.
- 1.8. Hastanenin başlıca bölümlerini ve sağlık çalışanlarını söyler.
- 1.9. Yaşadığı sağlık sorununu belirtir.

2. TANIŞMA VE YAKIN ÇEVRE

2.1. Tanıtma ve Tanıştırma

- 2.1.1. Selam verir ve alır. Kişilerin hâl ve hatrını sorar.
Ör. "Merhaba", "Günaydın", "Nasılsınız?"
- 2.1.2. Vedalaşma cümlelerini kullanır.
Ör. "Allah'a ısmarladık.", "Görüşürüz."
- 2.1.3. Duruma göre özür ve nezaket cümleleri kurar.
Ör. "Tanıştığımıza memnun oldum."
- 2.1.4. Kendisini mesleği, memleketi, yaşı ve benzeri yönleri ile tanıtır.
Ör. "Ardahanlıyım. 12 yaşındayım. Boş zamanlarımda resim yaparım."
- 2.1.5. Herhangi bir arkadaşını veya kişiyi başka bir kişiyle tanıstırır.
Ör. "Merhaba, bu arkadaşım Ali, bu da Mehmet."
- 2.1.6. Kaynaştırma ünsüzü olan "y"nin işlevini ve kullanıldığı durumları öğrenir.
Ör. "Ardahanlıyım, 12 yaşındayım."
- 2.1.7. Bir kelimde kullanılmış kaynaştırma ünsüzü "y" yi belirtir.

2.2. Saatler

- 2.2.1. Saat ve saatle ilgili dakika, saniye vb. kelimeleri söyler.
- 2.2.2. "geçiyor" ve "var" ifadelerini öğrenir ve kullanır.
Ör. "Maçın başlamasına 1,5 saat var."
- 2.2.3. "Ne zaman?" ve "Saat kaçta?" soru kalıplarını öğrenir ve bunlara "geçe" ve "kala" kelimelerini kullanarak cevap verir.
Ör. "Maç ne zaman?", "Sekizi onbeş geççe.", "Ders saat kaçta?", "Dörde on kala."
- 2.2.4. Verilen saat görsellerinin altına saatin kaç olduğunu yazar.

2.3. Şu Anda Yaptıklarım

- 2.3.1. Fiillerde zaman kavramı hakkında bilgi edinir.
- 2.3.2. Şu an yaptığı işleri şimdiki zaman eki olan "-yor"u kullanarak anlatır.
Ör. "Kitap okuyorum."
- 2.3.3. Şu an yapılan işleri şimdiki zaman eki olan "-yor"u kullanarak sorar.
Ör. "Ne yapıyorsun?"
- 2.3.4. Sınıfta kendisi ve arkadaşlarının neler yaptıklarını şahıs ve zaman eklerini doğru kullanarak anlatır.
Ör. "Ben kitap okuyorum.", "Ayşe resim yapıyor.", "Sen camdan dışarı bakıyorsun."
- 2.3.5. Şahıs zamirleriyle bir fiili şimdiki zamanda çekimler.
Ör. "Ben okuyorum, Sen okuyorsun, O okuyor;
Biz okuyoruz, Siz okuyorsunuz, Onlar okuyorlar."
- 2.3.6. Şimdiki zaman ekine bağlı olarak ünlü daralmasını öğrenir ve uygular.
Ör. "Bekleyor→ Bekliyor.", "Arıyor→ Arıyor."
- 2.3.7. Şimdiki zaman eki "-yor"un ünlü uyumuna uymadığını kavrar.
Ör. "Geliyor."

- 2.3.8. Bir cümledeki sonu boş bırakılan fiili şimdiki zaman ve şahıs ekiyle tamamlar.
Ör. "Onlar top(oynamak) → oynuyorlar."
2.3.9. "şimdi", "şu an", "şu anda" kelimelerini kullanır.
Ör. "Şimdi çalışıyorum."

3. SERBEST ZAMAN ETKİNLİKLERİ

3.1. Spor

- 3.1.1. Farklı spor dallarının adlarını söyler.
Ör. "halter, judo, karate, badminton, futbol..."
3.1.2. Yapabildiği sporları şimdiki zamanlı cümlelerle anlatır.
Ör. "Sabah top oynuyorum.", "Akşam bowling oynuyorum."
3.1.3. Sevmediği spor dallarını "-me, -ma" eklerini kullanarak söyler ve yazar.
Ör. "Futbol oynamiyorum", "boks yapmiyorum.", "judoyu sevmiyorum."
3.1.4. Olumsuzluk eki "-ma, -me" nin şimdiki zamanda ünlü daralmasına uğradığını öğrenir.
Ör. "okumayorum → okumuyorum", "gitmeyorum → gitmiyorum"
3.1.5. Bir fiili şimdiki zamanda olumsuz olarak çekimler.
Ör. "Yüzmiyorum.", "Yüzmiyorsun.", "Yüzmiyor."; "Yüzmiyoruz.", "Yüzmiyorsunuz.", "Yüzmiyorlar."
3.1.6. Şimdiki zamanda olumlu çekimlenmiş fiilleri olumsuz yapar.
Ör. "Seviyorum. → Sevmiyorum.", "Gülüyorum. → Gülmüyorum."
3.1.7. Şimdiki zamanda soru cümleleri kurar.
Ör. "Kitap okuyor musun?", "Dersi dinliyor musun?"
3.1.8. Spor müsabakaları yapılan yerleri söyler.
Ör. "stat, spor salonu, yüzme havuzu, ring..."
3.1.9. Verilen görsellerle spor çeşitlerini eşleştirir.
3.1.10. Hangi sporu sevdiğini söyler ve yazar.
3.1.11. "etmek-gitmek" fiillerinin istisnai olarak yumuşadığını öğrenir.
Ör. "Gitiyor → Gidiyor.", "Etiyor. → Ediyor."

3.2. Hobiler ve Fobiler

- 3.2.1. Hobi ve fobi kelimelerinin anlamını öğrenir.
3.2.2. Hobileri ifade eden görsellerle hobileri eşleştirir.
3.2.3. İsmi belirtme hâlini kullanarak yapmaktan hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeylerden bahseder.
Ör. "Gezmeyi seviyorum.", "Okumayı seviyorum.", "Oturmayı sevmiyorum."
3.2.4. Boş zamanlarında neler yaptığını söyler.
Ör. "Kitap okuyorum.", "Bisiklete biniyorum."
3.2.5. Fobilerini söyler; ismin ayrılma hâlini doğru kullanır.
Ör. "Karanlıktan korkuyorum.", "Yüksekten korkuyorum.", "Kapalı alan fobim var."
3.2.6. Başkalarına hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleri sorar.
Ör. "Neleri seviyorsun?", "Neleri sevmiyorsun?"
3.2.7. Hobiler ve fobilerle ilgili basit bir metni anlayarak okur.

4. MÜZİK - ALIŞVERİŞ

4.1. Müzik

- 4.1.1. Görsellerde gördüğü müzik aletlerini isimleriyle eşleştirir.
- 4.1.2. Şahıs eklerini de kullanarak bir fiili gelecek zamanda çekimler.
Ör. "Ben geleceğim.", "Sen geleceksin.", "O gelecek."
- 4.1.3. Gelecekte yapacağı veya yapmayacağı işlerle ilgili cümle kurar.
Ör. "Akşam konser vereceğim.", "Saz çalacağım.", "Artık sevmeyeceğim.", "Gitar çalmayacağım."
- 4.1.4. Gelecek zamanın olumlusu ile kurulmuş cümlelerdeki fiili olumsuz yapar.
Ör. "Konsere gideceğim. → Konsere gitmeyeceğim."
- 4.1.5. Gelecek zamanla ilgili sorular sorar.
Ör. "Sahneye çıkacak mısın?", "Şarkı söyleyecek misin?"
- 4.1.6. Bir metinde geçen gelecek zamanla çekimlenmiş fiilleri tespit eder.
- 4.1.7. En sevdiği şarkıyı ve şarkıcıyı söyler.
- 4.1.8. Bir metinde geçen müzikle ilgili kelimeleri işaretler.
- 4.1.9. Seviyeye uygun Türkçe şarkılar söyler.

4.2. Alışveriş

- 4.2.1. Alışveriş ile ilgili basit kelimeleri söyler ve yazar.
Ör. "fiyat", "fatura", "reyon", "kasa", "kasiyer..."
- 4.2.2. Bir mağazada veya dükkânda bir ürünün fiyatını sorar ve anlar.
Ör. "Gömlek kaç lira?", "Pantolon ne kadar?"
- 4.2.3. Basit olarak kurgulanmış karışık verilmiş bir alışveriş diyalogunu düzenler.
- 4.2.4. Açık anonslardaki rakamları, fiyatları ve zaman belirten ifadeleri anlar.
- 4.2.5. Ünsüz yumuşamasına uğramış bir ürünün adını doğru söyler.
Ör. "Kazağın fiyatı ne?", "Matkabın fiyatı kaç lira?", "Güllacın fiyatı pahalı."
- 4.2.6. Alışveriş ile ilgili bir metinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını sözlükten bulur.
- 4.2.7. Tabela, katalog vb. yerlerde bulunan kelimeleri ve basit cümleleri anlar.
- 4.2.8. Alışveriş ile ilgili kelimeleri görselleri ile eşleştirir.
- 4.2.9. Sonu sert ünsüzlerle (f, s, t, k, ç, ş, h, p) biten kelimelerin "c, d, g" ile başlayan ek aldığı "ç, t, k" ya dönüştüğünü öğrenir.
Ör. "kitap → kitapçı, kitap → kitapta"

5. ÖZEL GÜNLER VE KUTLAMALAR

5.1. Özel Günler

- 5.1.1. Doğum günü, yılbaşı, dinî ve millî bayramlar gibi özel günleri söyler.
Ör. "Bugün benim doğum günüm.", "Yarın Cumhuriyet Bayramı.", "Kurban Bayramı tatil."
- 5.1.2. Özel günlerde ne yapacağını söyler.
Ör. "Arkadaşıma doğum günü için hediye alacağım.", "Bugün bayram, erken kalkın çocuklar."
- 5.1.3. Özel günlerle ilgili kısa bir diyalog yazar.

5.2. Kutlamalar.

- 5.2.1. Belli başlı kutlama kelimelerini öğrenir.
Ör. "Bayramın kutlu olsun.", "Bayramınızı tebrik ederim.", "İyi ki doğdun."
- 5.2.2. Basit bir kutlama mesajı yazar.
- 5.2.3. Bir arkadaşının doğum gününü kutlar.
- 5.2.4. Bir kutlamayı telefonla nasıl yapacağını öğrenir.
- 5.2.5. Karışık olarak verilmiş davet, teklif ve tebrik içeren cümleleri sıraya koyar.
- 5.2.6. Bir davetiye aldığı davetiyedeki bilgileri anlar.
- 5.2.7. Kalıplaşmış ifadelerle basit bir davetiye yazar.

6. TATİL

6.1 Tatil ve Seyahat

6.1.1. Tatil ve seyahatla ilgili kelimeleri öğrenir.

Ör. "gezi, tur, rehber, tatil, otel, gezi planı, bilet, varış, ayrılış..."

6.1.2. Bir metinde geçen tatil ve seyahat ile ilgili bilmediği kelimeleri sözlükten bulur.

6.1.3. Tatille ilgili görselleri isimleriyle eşleştirir.

6.1.4. Karışık olarak verilmiş bir tatil diyalogunu düzenler.

6.1.5. "Nereye? sorusuna yönelme hâl eklerini kullanarak cevap verir.

Ör. "Nereye gidiyorsun?", "Okula gidiyorum."

6.1.6. Konuşmalarında "-a/-e kadar" kalıbını kullanır.

Ör. "Akşama **kadar** dinleneceğim.", "Otele **kadar** yürüyeceğim.", "Saat **üçe kadar** gel."

6.1.7. Yönelme hâlini ve "-a/-e kadar" kalıbını doğru kullanarak basit bir tatil planı yazar.

Ör. "Hafta sonu Marmaris'e gideceğim. Orada denize gireceğim.

Akşama kadar plajda

Olacağım. Bir hafta sonra Ankara'ya döneceğim."

6.1.8. Otellerde giriş ve kayıt formlarını doldurur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursiyerlerin kurs sonunda elde ettiği kazanımlar aşağıdaki şekilde değerlendirilecektir:

1. Bireyin kazanımları kurs süreci boyunca ölçülerek, başarıları kurs bitiminde bütüncül olarak değerlendirilecektir.
2. Eğitici, kursiyerlerin kişisel ve grup içi tüm öğrenim faaliyetlerini de değerlendirecektir.
3. Ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde öğrenme kazanımlarına uygun ölçme araçları kullanılmalıdır.
4. Değerlendirme 100 puan üzerinden yapılmalıdır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hazırladığı eğitim-öğretim materyalleri ile dergi, broşür, sunu, film, resim ve öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara kurs bitirme belgesi düzenlenerek kazandıkları yeterlilikler belgelendirilir.

ÖZGEÇMİŞ

Orhan SAVAŞ, 26 Ekim 1994 tarihinde Konya’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Konya Büyükşehir İlköğretim Okulunda tamamladıktan sonra lise eğitimini Selçuklu Atatürk Lisesi Sosyal Bilimler dalında tamamladı. Üniversite eğitimini Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümünde tamamlayan Savaş, 2017 yılında *Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi*’nde Türkçe Öğreticisi olarak göreve başladı. Bu görevinin yanı sıra aynı sene Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine başladı. 2019 yılı Nisan ayına kadar Türkçe Öğreticisi olarak görev yapan Savaş, Mayıs 2019’dan itibaren T.C. MEB Kilis Elbeyli Necip Fazıl Kısakürek İHO’da Türkçe Öğretmeni olarak göreve başlamış ve hâlen görevini sürdürmektedir.

